

OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUS – YKSIKKÖHINTOJEN JA RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMINEN VUONNA 2025

© Opetushallitus

Oppaat ja käsikirjat 2025:2

ISBN 978-952-13-6983-4 (pdf)

ISSN-L 1798-8950

ISSN 1798-8969 (pdf)

Taitto: PunaMusta Oy / Sisältö- ja suunnittelupalvelut

www.oph.fi

SISÄLTÖ

ESIPUHE.	6
1 OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ.	7
1.1 Yhteys kuntien valtionosuusjärjestelmään.	7
1.2 Käyttökustannusten valtionosuus.	7
1.2.1 Valtionosuuden laskennallinen peruste.	7
1.2.2 Kunnan asukasperusteinen rahoitusosuus ja kunnan valtionosuus.	9
1.2.3 Keskimääräiset yksikköhinnat.	10
1.2.4 Keskimääräisten yksikköhintojen kustannuspohja.	11
1.2.5 Koulutuksen järjestäjä-/ylläpitäjäkohtaisten yksikköhintojen määräytyminen.	11
1.2.6 Valtionosuusrahoituksessa kertojana käytettävät suoritteet.	12
1.2.7 Tiedonkeruu ja seuranta.	12
1.2.8 Rahoitusjärjestelmän hallinto.	13
2 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA.	14
2.1 Rahoitettava toiminta.	14
2.2 Rahoituksen määräytyminen.	14
2.3 Suoritteiden määräytyminen.	14
3 ESI- JA PERUSOPETUS.	16
3.1 Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet.	16
3.2 Valtiovarainministeriön hallinnoima rahoitus.	16
3.2.1 Esi- ja perusopetuksen valtionosuus osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.	16
3.2.2 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset.	17
3.3 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima rahoitus.	18
3.3.1 Rahoituksen määräytyminen.	18
3.3.2 Perusopetuksen yhteydessä järjestettävä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.	25
3.3.3 Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionosuusrahoituksen tietoperusta ja valtionosuusrahoituksen tarkistaminen.	26
3.3.4 Valtionavustukset.	27
4 LUKIOKOULUTUS JA LUKIOKOULUTUKSEN YHTEYDESSÄ JÄRJESTETTÄVÄ TUTKINTOKOULUTUKSEEN VALMENTAVA KOULUTUS.	28
4.1 Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet.	28
4.2 Yksikköhinnan määräytyminen.	28
4.2.1 Järjestäjäkohtaisen yksikköhinnan määräytymisen yleiset perusteet.	29
4.2.2 Tunnusluvun laskenta.	29
4.2.3 Yksikköhinnan laskenta.	29
4.2.4 Aikuisten oppimäärän mukaan lukiokoulutusta suorittavien yksikköhinta.	30

4.3	Lukiokoulutuksen rahoituksen määräytyminen.	30
4.4	Eriyisten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoitus. . . .	31
4.5	Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.	32
5	AMMATILLINEN KOULUTUS.	34
5.1	Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet.	34
5.2	Rahoituksen säädösperusta.	34
5.3	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahat ja varsinainen suoritepäätös varainhoitovuonna 2025	35
5.4	Koulutuksen järjestäjän rahoituksen laskenta vuonna 2025	40
5.4.1	Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:	41
5.4.2	Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus lasketaan seuraavasti:	42
5.4.3	Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus lasketaan seuraavasti:	43
5.5	Järjestäjän profiilikerroin ja kustannusryhmien kertoimien asettaminen	52
5.5.1	Kustannusryhmien kertoimien ja muiden painokertoimien määrittäminen. .54	54
5.6	Arvonlisäverokorvaus.	58
5.7	Ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös	58
6	VAPAA SIVISTYSTYÖ.	60
6.1	Rahoitettava toiminta.	60
6.2	Vapaan sivistystyön rahoituksen perusteet.	60
6.3	Kansanopistot.	61
6.3.1	Yksikköhinnan laskenta.	61
6.3.2	Rahoituksen määräytyminen.	61
6.4	Kansalaisopistot.	64
6.4.1	Yksikköhinnan laskenta.	64
6.4.2	Rahoituksen määräytyminen.	64
6.5	Kesäyliopistot.	65
6.5.1	Yksikköhinnan laskenta.	65
6.5.2	Rahoituksen määräytyminen.	66
6.6	Liikunnan koulutuskeskukset.	67
6.6.1	Yksikköhinnan laskenta.	67
6.6.2	Rahoituksen määräytyminen.	67
6.7	Opintokeskukset	68
6.7.1	Yksikköhinnan laskenta.	68
6.7.2	Rahoituksen määräytyminen.	68
7	TAITEEN PERUSOPETUS.	70
7.1	Rahoitettava toiminta.	70
7.2	Rahoituksen yleiset perusteet ja rahoituksen määräytyminen.	70
7.2.1	Asukasmäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus.	70
7.2.2	Opetustuntimäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus.	70
8	MUSEOT.	72
8.1	Rahoitettava toiminta.	72
8.2	Yksikköhinnan määräytyminen.	72
8.3	Rahoituksen määräytyminen.	73

9	ESITTÄVÄ TAIDE.	.74
9.1	Rahoitettava toiminta.	.74
9.2	Yksikköhinnan määräytyminen.	.75
9.3	Rahoituksen määräytyminen.	.75
9.4	Muu kuin valtionosuusrahoitus.	.76
10	KUNTIEN LIIKUNTATOIMI.	.77
10.1	Rahoitettava toiminta.	.77
10.2	Valtionosuuden määräytyminen.	.77
11	KUNTIEN NUORISOTYÖ.	.78
11.1	Rahoitettava toiminta.	.78
11.2	Valtionosuuden määräytyminen.	.78

ESIPUHE

Tämä julkaisu sisältää tiedot opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2025 valtionosuusrahoituksen määrätymisperusteista. Julkaisussa kuvataan valtionosuusjärjestelmän yleiset perusteet sekä koulutus- ja kulttuurimuodoittain yksityiskohtaisesti yksikköhintojen ja rahoituksen määräytyminen.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana laskennallista valtionosuusjärjestelmää.

Kuntien valtionosuuksien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen ja kulttuuripalvelujen järjestäjät ja kuntayhtymät. Järjestelmällä rahoitetaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta sekä kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettävää vapaan sivistystyön koulutusta. Tutkintokoulutukseen valmentavan (TUVA) koulutuksen rahoitus määräytyy rahoitusjärjestelmässä sen mukaan, minkä koulutusmuodon yhteyteen TUVA-koulutuksen järjestämislupa on myönnetty. Julkaisussa TUVA-koulutuksen rahoituksen määrätymisperusteet kuvataan järjestämisluvun mukaisesti kunkin koulutusmuodon yhteydessä; joko perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrätymisperusteissa.

Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan. Esi- ja perusopetuksen osalta rahoitusjärjestelmä kattaa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman rahoituksen sellaiseen toimintaan, jota valtiovarainministeriön hallinnoima kuntien ikäluokkapohjainen valtionosuus ei kata. Valtiovarainministeriön peruspalvelujen valtionosuusrahoitus kunnille kattaa pääosan esi- ja perusopetuksen rahoituksesta ja lisäksi asukasperusteisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen. Kuntien valtionosuuksien lisäksi valtiovarainministeriön kautta hallinnoidaan myös esi- ja perusopetusta koskevat kotikuntakorvaukset.

Ahvenanmaalla järjestetty koulutus ei kuulu opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän piiriin.

Toivomme, että julkaisu antaa tarvittavat tiedot opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmän toiminnasta ja sen ajankohtaisista muutoksista sekä tarjoaa taustatietoa julkaisemillemme opetus- ja kulttuuritoimen rahoitukseen liittyville raporteille, joihin voi tutustua osoitteessa:

<https://vos.oph.fi/rap/>

Julkaisun ovat kirjoittaneet Opetushallituksen Valtionosuudet -tiimin asiantuntijat.

Yhteystietomme löytyvät osoitteesta: <https://www.oph.fi/fi/palvelut/tietoa-valtionosuuksista>

Sirpa Kesti
Erityisasiantuntija

1 OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

1.1 Yhteys kuntien valtionosuusjärjestelmään

Valtio osallistuu kunnallisten palveluiden rahoitukseen valtionosuusjärjestelmän kautta. Kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää, mutta se kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät. Järjestelmällä rahoitetaan koulutuksen ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä aiheutuneita käyttökustannuksia sekä yleissivistävän koulutuksen, esittävän taiteen ja museoiden pieninvestointeja. Ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön osalta, liikunnan koulutuskeskuksia lukuun ottamatta, järjestelmällä rahoitetaan investointeja poistojen kautta. Kuntayhtymä ja yksityinen koulutuksen järjestäjä saavat valtiolta rahoitussena valtionosuuden perusteen (rahoituksen perusteena käytettävän suoritemäärän ja suoritetta kohden määrätyn yksikköhinnan tulo) kokonaisuudessaan esi- ja perusopetusta lukuun ottamatta.

Valtion omien oppilaitosten järjestämän koulutuksen rahoitus tulee esi- ja perusopetuksen osalta pääasiallisesti kotikuntakorvaustuloina ja muilta osin valtion talousarvion kautta. Lisäksi kunnat osallistuvat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kunnan rahoitusosuuden muodossa. Opetus- ja kulttuuritoimen ylläpitäjärahoituksessa otetaan huomioon kuntien rahoitusosuus palveluista siten, että kunnille määritellystä valtionosuuden perusteesta vähennetään kunnan asukaskohtainen rahoitusosuus.

Valtionosuusjärjestelmän keskeinen periaate on korostaa kuntien ja muiden opetus- ja kulttuuritoimen palveluja tarjoavien yhteisöjen itsenäistä päätöksentekoa. Rahoitusta ei ole ”korvamerkitty”, vaan valtionosuuden saaja päättää rahoituksen käytöstä.

1.2 Käyttökustannusten valtionosuus

1.2.1 Valtionosuuden laskennallinen peruste

Opetus- ja kulttuuritoimessa rahoitus muodostuu koulutusmuodoittain rahoituksen perusteena olevien suoritteiden ja laskennallisten yksikköhintojen tulosta. Suoritteita ovat tyypillisesti opiskelijamäärät, opetustunnit, opiskelijavuorokaudet tai -viikot ja kulttuuritoimessa kunnan asukasmäärä tai henkilötötyvuodet. Eri palvelumuodoissa yksikköhinnan muodostumisperiaatteet vaihtelevat. Yksikköhinta voi olla koulutuksen järjestäjäkohtainen, ryhmittelyyn perustuva tai valtakunnallinen.

Pääosa esi- ja perusopetuksen rahoituksesta on osa valtiovarainministeriön hallinnoimaa kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoitusta. Valtiovarainministeriön hallinnoima esi- ja perusopetuksen rahoitus määräytyy ikäluokittaisten (6-vuotiaat, 7–12-vuotiaat ja 13–15-vuotiaat) perushintojen ja ikäluokkiin kuuluvien kunnan asukkaiden määrien perusteella sekä kunnan olosuhteisiin perustuvien lisäyksien ja lisäosien perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla esi- ja

perusopetuksen rahoitus on opetuksenjärjestäjäkohtainen ja perustuu opetuksen järjestäjän oppilasmääriin ja oppilasta kohden vahvistettaviin yksikköhintoihin. Edellä mainitusta poiketen opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta rahoitettavan perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus perustuu läsnäolokuukausien määrään ja läsnäolokuukautta kohden määrättyyn yksikköhintaan ja aikuisten perusopetuksen rahoitus sekä perusopetuksen aineopetuksen rahoitus kurssimäärään ja kurssia kohden määrättyyn yksikköhintaan.

Lukiokoulutuksen, opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta rahoitettavan perusopetuksen sekä perusopetuksen tai lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutuksen) rahoitus perustuu koulutuksen järjestäjien tilastointiajankohtien oppilas- ja opiskelijamääriin ja opetus- ja kulttuuriministeriön kullekin koulutuksen järjestäjälle määräämään tai valtakunnalliseen yksikköhintaan. Valtiovarainministeriön hallinnonalalta rahoitettavan perusopetuksen rahoitus perustuu vastaavasti väestötietoihin ja hallinnollisena palveluna maksettavat kotikuntakorvaukset tilastointiajankohdan tietoihin oppilasmääristä kotikunnittain ja valtiovarainministeriön vahvistamaan kotikuntakorvauksen perusosaan.

Yksikkö- ja perushinnat perustuvat koulutusmuodon keskimääräisiin valtakunnallisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin. Koulutuksen järjestäjien yksikköhinnoissa otetaan huomioon erilaiset palveluiden kustannuksiin vaikuttavat olosuhde- ja muut tekijät, jotka vaihtelevat koulutusmuodoittain, kunnittain ja koulutuksen järjestäjittäin. Lukiokoulutuksen yksikköhintaa opetus- ja kulttuuriministeriö voi korottaa myös harkinnanvaraisesti. Yksikköhinnan harkinnanvaraiset korotukset eivät lisää kuitenkaan lukiokoulutuksen kokonaisrahoituksen määrää.

Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitukseen vuosittain käytettävissä oleva euromäärä määritellään valtion talousarviossa eikä rahoitus määräydy enää ammatillisen koulutuksen valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Ammatillisen koulutuksen rahoitus muodostuu perusrahoituksesta, suoritusrahoituksesta sekä vaikuttavuusrahoituksesta. Lisäksi koulutuksen järjestäjille voidaan myöntää valtionavustuksena strategiarahoitusta. Perusrahoituksesta noin 98 % jaetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella varsinaisessa suoritepäätöksessä. Suoritusrahoitus määräytyy suoritettujen tutkintojen ja tutkinnonosien perusteella. Vaikuttavuusrahoitus jaetaan tutkinnon ja tutkinnonosia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen ja opiskelijapalautteen sekä työelämäpalautteen perusteella.

Vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä kulttuuri- ja taidelaitosten rahoitus perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiin suoritteiden määriin ja suoritteita vastaaviin yksikköhintoihin. Yksikköhinnot lasketaan periaatteiltaan yhdenmu-kaisesti kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää lisäksi kunnille liikuntatoimeen ja nuorisotyöhön rahoitusta, joka perustuu kunnan asukasmäärään ja asukasta kohti määrättyyn yksikköhintaan.

Valtiovarainministeriön hallinnoiman kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoitus perustuu kunnan ikäluokkien asukasmääriin ja ikäluokkien asukasta kohti määrättyihin perushintoihin sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin.

TAULUKKO 1. YKSIKKÖHINTAPERUSTEISEN VALTIONOSUUDEN MUODOSTUMINEN TOIMINTAMUODOITTAIN

Rahoitettava koulutus- muoto	Yksikköhinta Euroa /	Yksikköhinta-tyyppi	Yksikköhinnan määräytyminen	Rahoituksen suoritteiden määräytyminen
Aamu- ja iltapäivätoiminta	Ohjaustunti	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	okm myöntää
Esiopetus	ikäluokkien asukas, oppilas	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.9. ja 15.12.
Perusopetus	ikäluokkien asukas, oppilas	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.9. ja 15.12.
Perusopetuksen yhteydessä järjestettävä TUVA- koulutus	Opiskelija	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.9.
Lukiokoulutus	Opiskelija	järjestäjäkohtainen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.1 ja 20.9
Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävä TUVA- koulutus	Opiskelija	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.1. ja 20.9.
Vapaa sivistystyö				
– kansanopistot	opiskelijaviikko	järjestäjäkohtainen	kustannussidonnainen	okm myöntää
– valtakunnalliset liikunnan koulutuskeskukset	opiskelijavuorokausi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
– kansalaisopistot	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
– kesäyliopistot	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
– opintokeskukset	opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
Taiteen perusopetus				
– tuntiperusteinen rahoitus	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
– asukasperusteinen rahoitus	Ikäluokkien asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Kulttuuritoiminta	Ikäluokkien asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Liikuntatoiminta	Asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Nuorisotyö	Asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	< 29-v. kunnan asukkaat
Museo	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
Teatteri	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
Orkesteri	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää

[Esimerkki kunnan rahoitusraportista](#)

1.2.2 Kunnan asukasperusteinen rahoitusosuus ja kunnan valtionosuus

Opetus- ja kulttuuritoimen kustannusten rahoitukseen osallistuvat kunnat ja valtio yhdessä.

Kunnan rahoitusosuus lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin saadaan laskemalla yhteen kuntien, kuntayhtymien, yksityisten, yliopistojen harjoittelukoulujen ja valtion järjestämän lukiokoulutuksen valtionosuuden perusteista lasketut, kunnan rahoitusosuutta vastaavat osuudet ja jakamalla saatu euromäärä maan asukasmäärällä. Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla eikä myöskään opiskelijoita, joille järjestetään opetusta ulkomailla.

Vuonna 2025 kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen käyttökustannuksista on 51,59 prosenttia.

Oppimisen tuen vahvistamiseen lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitukseen vuodelle 2025 lisätty 10 miljoonaa on 100-prosenttisesti valtionosuusrahoitteista, mistä syystä lukiokoulutuksen kunnan rahoitusosuusprosentti laskee hieman vuodesta 2024. Kunnan omarahoitusosuus järjestämisluvan mukaisesti lukiokoulutuksen yhteydessä järjestetyn tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen käyttökustannuksista on 50 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista. Vuodelle 2025 laskettu lukiokoulutuksen kunnan rahoitusosuus on 100,52 euroa/asukas. Lukiokoulutuksen kunnan omarahoitusosuuteen sisältyy myös laskennallista ammattikorkeakoulujen osuutta 17,32 euroa/asukas.

Ammatillisen koulutuksen kunnan rahoitusosuus lasketaan valtion talousarviossa määritellyn ammatilliseen koulutukseen tarkoitetun määrärahan, maan asukasmäärän sekä kunnan asukasmäärän perusteella. Vuonna 2025 ammatillisen koulutuksen kunnan rahoitusosuus on 196,45 euroa/asukas.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kunnan omarahoitusosuudet yhteensä vuonna 2025 ovat 296,97 euroa/asukas.

TAULUKKO 2. ASUKASKOHTAINEN KUNNAN RAHOITUSOSUUS VUOSINA 2018-2025, EUROA/ASUKAS

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
253,23	252,49	262,61	268,77	276,40	285,92	300,25	296,97

Vuoden 2025 laskelma on ennakkollinen.

Yksittäisen kunnan rahoitusosuus saadaan kertomalla valtakunnallinen asukaskohtainen kunnan rahoitusosuus kunnan asukasmäärällä.

[Laskelma kunnan rahoitusosuudesta](#)

Kunnalle maksettavan valtionosuuden määrä saadaan, kun kunkin koulutus-/kulttuurimuodon valtionosuuden laskennallinen peruste kerrotaan kyseessä olevan koulutusmuodon rahoitusprosentilla ja lasketaan näin saadut koulutusmuodoittaiset luvut yhteen ja sen jälkeen vähennetään saadusta summasta kunnan rahoitusosuus.

$$\text{Kunnan valtionosuus} = \sum (\text{valtionosuusperuste} \times \text{rahoitusprosentti})_i - \text{kunnan rahoitusosuus}$$

1.2.3 Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät keskimääräiset yksikköhinnat. Keskimääräiset yksikköhinnat perustuvat koulutusmuodon keskimääräisiin valtakunnallisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin. Koronapandemiasta johtuvista rajoituksista ja erityisolosuhteista johtuen päätettiin, että vuoden 2020 ja 2021 kustannuksia ei käytetty tulevien vuosien valtionosuusrahoituksen laskennan perusteena, vaan vuosien 2023 ja 2024 valtionosuusrahoitus laskettiin vuoden 2019 kustannusten perusteella. Vuoden 2025 keskimääräiset yksikköhinnat perustuvat vuoden 2022 toteutuneisiin käyttökustannuksiin.

Yksikköhintoihin tehdään lisäksi tarvittaessa vuosittain tarkistukset, jotka aiheutuvat valtion toimenpiteistä seuraavista toiminnan laadun ja laajuuden arvioituista muutoksista, kuten kunnille annetuista uusista tai laajennetuista tehtävistä. Keskimääräiset yksikköhinnat vahvistetaan arvonlisäverottomina.

TAULUKKO 3. VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT KESKIMÄÄRÄISET YKSIKKÖHINNAT VUOSINA 2022–2025

	2022	2023	2024	2025
Lukiokoulutus, euroa/opiskelija	7157,74	7630,82	7943,00	8433,30
Vapaa sivistystyö kansalaisopistoissa, euroa/opetustunti	89,48	93,04	95,18	100,48
Taiteen perusopetus, euroa/opetustunti	83,96	87,33	89,34	91,69

1.2.4 Keskimääräisten yksikköhintojen kustannuspohja

Lukiokoulutuksen ja opetustuntikohtaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen yksikköhinnat perustuvat koulutusmuodon valtakunnallisiin toteutuneisiin käyttökustannuksiin. Käyttökustannuksiin ei kuitenkaan lasketa (RahL 1705/2009, 31 §):

- perustamishankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;
- opiskelijoiden koulumatkojen kuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia
- tavarain ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa
- lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia korkoja
- lukiokoulutuksen poistoja
- kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtionrahoitusta
- maksuja toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa
- maksullisen palvelutoiminnan kustannuksia
- muita kuin välittömästi koulutuksen järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan unionin talousarviosta, luetaan käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan unionin talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

1.2.5 Koulutuksen järjestäjä-/ylläpitäjäkohtaisten yksikköhintojen määräytyminen

Yksikköhinnat määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Lukiokoulutuksen yksikköhinnat määrätään siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlaskettuina vastaavat keskimääräisen yksikköhinnan perusteella laskettavaa euromäärää.

Lukiokoulutuksen varainhoitovuoden yksikköhinnat lasketaan edellisen syksyn tilastointipäivän opiskelijamäärien perusteella.

Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhintoja korotetaan siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta.

Yksikköhintojen määräytyminen selostetaan yksityiskohtaisemmin toimintamuodoittain seuraavissa luvuissa.

1.2.6 Valtionosuusrahoituksessa kertojana käytettävät suoritteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön kautta rahoitettava ja oppilasmäärään perustuva esi- ja perusopetuksen rahoitus sekä perusopetuksen järjestäjän järjestämän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoitus varainhoitovuodelle lasketaan varainhoitovuotta edeltäneen 20.9. oppilasmäärän mukaan. Valtiovarainministeriön hallinnoiman esi- ja perusopetuksen rahoituksen perusteena käytettävät asukastiedot ja oppilaiden kotikuntatiedot määräytyvät varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden joulukuun 15. päivän tilanteen mukaan. Vuoden 2025 kotikuntakorvaukset määräytyvät tilanteen 15.12.2023 oppilaiden määrän ja oppilaiden kotikuntien mukaan. Ennen vuotta 2023 kotikuntakorvaukset määräytyivät varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden lopun (31.12.) tilanteen mukaan. Esi- ja perusopetuksen rahoitukseen ei sovelleta ennakollista päätöstä ja tarkistus päätöstä, vaan varainhoitovuoden rahoitus myönnetään heti lopullisena, lukuun ottamatta perusopetukseen valmistavaa opetusta ja aikuisten perusopetuksen rahoitusta, joiden ennakollinen rahoitus tarkistetaan toteumaa vastaavaksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna. Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen valtionosuusrahoitus tarkistetaan varainhoitovuoden päättyessä, jolloin rahoitus lasketaan varainhoitovuoden toteutuneiden opiskelijamäärien perusteella.

Lukiokoulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjän järjestämän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoitus perustuu vuosittain koulutuksen järjestäjien kahden tilastointipäivän (20.1. ja 20.9.) opiskelijamääriin. Varainhoitovuoden alusta rahoitus määräytyy ennakollisena edellisvuoden opiskelijamäärän perusteella. Lopullinen tarkistettu rahoitus määräytyy varainhoitovuoden päättyessä, kun varainhoitovuoden toteutuneet opiskelijamäärät ovat selvillä.

Opiskelija, oppilas tai opiskelijan opiskeluoikeuden perusteella määräytyvät ammatillisen koulutuksen opiskelijavuodet voidaan lukea samanaikaisesti rahoituksen perusteena olevaksi suoritteeksi vain yhdessä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa tarkoitetussa koulutuksessa. Osa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa käytetyistä suoritteista määräytyy suoraan valtion talousarvion perusteella.

1.2.7 Tiedonkeruu ja seuranta

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän laskenta perustuu koulutuksen järjestäjien ilmoittamiin tietoihin koulutuksen taloudesta ja toiminnasta. Koulutuksen järjestäjän on toimitettava valtionapuviranomaiselle rahoituksen määrittämiseksi tarvittavat tiedot sekä muut rahoituksen määrittämiseksi tarpeelliset kustannuksia ja toiminnan laajuutta koskevat tiedot (RahL 1705/2009, 58§).

Toiminnan laajuutta koskevat tiedot ja valtionosuusrahoituksen perusteena käytettävät suoritettiedot valtionosuuden saajat toimittavat valtionosuuslaskentaan joko Opetushallituksen ylläpitämän valtakunnallisen KOSKI-tietovarannon kautta tai muilla erillisillä opetushallinnon tiedonkeruilla.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustiedot toimitetaan vuoden 2021 tiedoista alkaen Valtiokonttorille kuntatalouden tietopalveluihin. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmään tiedot haetaan esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta käyttäen etenkin TOTT-tauluihin siirrettyjä kustannustietoja. Opetushallituksen kustannustiedonkeruussa kerätään muiden opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden saajien talous- ja toimintatiedot sekä myös kuntien ja kuntayhtymien esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestäjien opetustuntimäärät ja muut opetuksen suoritettiedot.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää tietojen oikeellisuuden toteamiseksi suoritettavista rahoituksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvista tarkastuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi antaa tarkastuksen suorittamisen Opetushallituksen tai ulkopuolisen tilintarkastajan tehtäväksi.

1.2.8 Rahoitusjärjestelmän hallinto

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa tarkoitettuja käyttökustannuksia koskevissa asioissa valtionapuviranomaisena toimii opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta Opetushallituksen Valtionosuudet-tiimi kokoaa valtionosuuksien laskentaan tarvittavat tiedot ja vastaa valtionosuuksien laskennasta ja maksatuksesta.

2 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

2.1 Rahoitettava toiminta

Valtionosuutta myönnetään kunnille, jotka toteuttavat perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa. Jos kunta järjestää perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee sitä tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa. Kullekin toimintaan osallistuvalla oppilaalla tulee tarjota mahdollisuus osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan lukuvuoden työpäivien aikana *joko 570 tuntia, mikä vastaa keskimäärin vähintään 3 ohjaustuntia/ryhmä/työpäivä, tai vaihtoehtoisesti 760 tuntia, mikä vastaa keskimäärin enintään 4 ohjaustuntia/ryhmä/työpäivä.*

Toimintaan osallistuminen on perusopetuslain 48 b §:n mukaan oppilaalle vapaaehtoista.

Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia palvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta voi myös hankkia palvelut antamalla tähän tarkoitukseen avustusta palvelujen tuottajalle. Yksityisten ja valtion koulujen oppilaat osallistuvat kuntien järjestämään, ostamaan tai avustamaan aamu- ja iltapäivätoimintaan, eikä yksityisille tai valtion kouluille myönnetä erillistä valtionosuusrahoitusta aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen. Vuonna 2025 rahoitusta aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen saa 291 kuntaa.

2.2 Rahoituksen määräytyminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus perustuu kunnille myönnettyyn suoritepäätökseen. Valtionosuuden peruste muodostuu suoritteina käytettävien ohjaustuntien lukumäärän ja ohjaustunnin yksikköhinnan tulosta. Yksikköhinta on kaikille kunnille sama. Vuonna 2025 yksikköhinta on 26,00 euroa/ohjaustunti. Suorite- ja yksikköhintapäätös tehdään valtion talousarvion rajoissa. Käyttökustannuksiin myönnetään opetus- ja kulttuuritoimesta annetun lain (1705/2009) 19 §:n mukaan valtionosuutta 57 prosenttia kunnalle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistetun tuntimäärän ja ohjaustunnin hinnan tulosta. Rahoituspäätös tehdään varainhoitovuotta edeltävän vuoden joulukuussa.

2.3 Suoritteiden määräytyminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan vuoden 2025 valtionosuusrahoituksen perusteena käytetään lukuvuonna 2023–2024 (syyslukukausi 2023 ja kevätlukukausi 2024) toteutuneita ohjaustunteja (suoritteet), jotka kunta ilmoitti Opetushallituksen syksyn 2024 perustietokyselyssä:

- Valtionosuusrahoituksen perusteena käytettävä kevään 2025 ohjaustuntimäärä (suoritteet) = kevätlukukauden 2024 toteutuneet ohjaustunnit (keskimäärin vähintään 3 ja/tai enintään 4 tuntia/päivä).
- Valtionosuusrahoituksen perusteena käytettävä syksyn 2025 ohjaustuntimäärä (suoritteet) = syyslukukauden 2023 toteutuneet ohjaustunnit (keskimäärin vähintään 3 ja/tai enintään 4 tuntia/päivä).

Mikäli kunta ei ole toteuttanut aamu- ja iltapäivätoimintaa syyslukukaudella 2023 tai kevätlukukaudella 2024, toteutuneiden ohjaustuntien määrien sijasta suoritteina on käytetty kunnan tilastointipäivän 20.9.2024 mukaisesti ilmoittamaa, aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrään perustuvaa arvioitua tuntimäärää keväälle 2025 ja syksylle 2025.

Vuoden 2025 valtionosuusrahoituksen perusteena käytetyt toteutuneet ohjaustunnit lukuvuodelta 2023–2024 on tasattu valtion talousarvion ohjaustuntimäärään kertoimella 0,8414568198.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan myönnettyä rahoitusta ei varainhoitovuoden lopussa tarkisteta toteutuneiden ohjaustuntimäärien perusteella.

Raportti aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden laskennallisesta perusteesta löytyy osoitteesta: <https://vos.oph.fi/rap/vos/v25/v55yk6vnms25.html>

Lisätietoja voi tarvittaessa kysyä palvelusähköpostiosoitteesta valtionosuudet@oph.fi.

3 ESI- JA PERUSOPETUS

3.1 Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää palvelut itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia palvelut muulta luvan saaneelta opetuksen järjestäjältä. Kuntien välistä yhteistyötä varten voidaan perustaa kuntayhtymä. Kunta voi lisäksi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetuksen 7–9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen toimintaa sekä perusopetusta muille kuin oppivelvollisille.

Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta, jossa opetusta järjestetään, ovat sopineet asiasta. Lupa vieraskielisen opetuksen, erityisopetuksen, erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen ja kansanopistossa muille kuin oppivelvollisille annettavan opetuksen järjestämiseen voidaan myöntää alueellisen tai valtakunnallisen koulutus- tai sivistystarpeen perusteella, vaikka opetuksen järjestäjä ei ole tehnyt edellä tarkoitettua sopimusta. Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten.

Pääosa esi- ja perusopetuksen valtionosuusrahoituksesta sisältyy kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen, jota hallinnoi valtiovarainministeriö. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimalla opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksella katetaan niitä opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kustannuksia, joita peruspalveluiden valtionosuus ei kata. Opetus- ja kulttuuriministeriön esi- ja perusopetukselle myöntämä rahoitus määräytyy opetuksen järjestäjän oppilaskohtaisten rahoitusperusteiden mukaan.

3.2 Valtiovarainministeriön hallinnoima rahoitus

3.2.1 Esi- ja perusopetuksen valtionosuus osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta

Kunnille myönnettävä esi- ja perusopetuksen valtionosuus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta, jonka myöntää valtiovarainministeriö. Rahoituksesta säädetään laissa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen, kattaen mm. esi- ja perusopetuksen tehtäväalueet. Kunnille myönnettävässä peruspalvelujen valtionosuuden lisäosissa huomioidaan myös olosuhdetekijät, kuten syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus, saamelaiden kotiseutualueen kunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä asukasmäärän kasvu.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa perushinnat määrätään erikseen seuraaville ikäluokille:

- 1) 0–5-vuotiaat
- 2) 6-vuotiaat
- 3) 7–12-vuotiaat
- 4) 13–15-vuotiaat
- 5) 16 vuotta täyttäneet ja tätä vanhemmat.

Vuonna 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuus on 25,02 % ja kuntien omarahoitusosuus on 74,98 %. Kunnan omarahoitusosuus on asukasta kohti yhtä suuri kaikissa kunnissa.

3.2.2 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan ikäluokkakohtaisten asukasmäärien perusteella. Oppilas voi käydä koulua muussa kuin oman kunnan koulussa, esim. toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen opetuksen järjestäjän ylläpitämässä oppilaitoksessa. Oppilaan kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa 6–15-vuotiaasta esi- ja perusopetuksen oppilaasta tai muusta oppivelvollisuuttaan suorittavasta oppilaasta kotikuntakorvaus sille opetuksen järjestäjälle, jonka opetukseen oppilas on osallistunut. Valtiovarainministeriö hoitaa kuntien ja muiden koulutustoimijoiden välisen kotikuntakorvauslaskutuksen hallinnollisena palveluna keskitysti muun valtionosuusmaksatuksen yhteydessä (nk. Clearing-järjestelmä).

Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin, ja sen määrä on eri suuruinen eri ikäluokissa. Valtiovarainministeriö päättää kotikuntakorvauksen perusosan euromäärästä varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä. Kunnat ja opetuksen järjestäjät voivat sopia kotikuntakorvauksen määräytymisestä toisinkin kuin on säädetty.

Kotikuntakorvauksen perusosa vuonna 2025 on 8.334,51 euroa. Kotikuntakorvauksen perusosasta lasketaan oppilaan ikäluokan mukaisella kertoimella oppilaskohtainen kotikuntakorvaus. Kotikuntakorvaus määräytyy 16-vuotiaalle ja tätä vanhemmalle perusopetuslain 26 §:n 1 momentissa tarkoitettua perusopetusta suorittavalle oppivelvolliselle 13–15-vuotiaiden kotikuntakorvausperusteen perusteella. Kotikuntakorvaus on kunnalle 100 % sen laskennallisesta määrästä ja muille opetuksen järjestäjille 94 %. Kotikuntakorvaus nostetaan yksityisten perusopetuksen järjestäjien osalta 100 prosenttiin (HE 163/2024 laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 §:n muuttamisesta).

Kotikuntaa vailla olevien ja ahvenanmaalaisten oppilaiden osalta valtio maksaa kotikuntakorvauksen opetuksen järjestäjälle. Yksityisille koulutuksen järjestäjille, jolle on määrätty erityiseksi koulutus-tehtäväksi järjestää perusopetusta muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, valtio maksaa kotikuntakorvauksena 57 % kotikuntakorvauksesta niiden oppilaiden osalta, joilla ei ole kotikuntaa Suomessa. Valtio maksaa myös yksityisille opetuksen järjestäjille kotikuntakorvauksiin liittyvän arvonlisäveron osuuden.

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen ja lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan kotikuntakorvaus voidaan laskuttaa oppilaan kotikunnalta erikseen oppilaan opetus- tai koulupäivien mukaisesti, perustuen keskimääräisiin todellisiin vuosikustannuksiin tai oppilaan opetuksesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

Tilastokeskus poimii kotikuntakorvausten laskentaa varten tarvittavat oppilastiedot KOSKI-tietovarannosta ja hakee oppilaiden kotikuntatiedot Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmästä. Kotikuntakorvauksen perusteena käytetään varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden

joulukuun 15. päivän tilanteen mukaisia tietoja. Vuoden 2025 kotikuntakorvausten laskennassa käytetään 15.12.2023 tilanteen mukaisia oppilaiden määriä ja kotikuntatietoja. Kotikuntakorvauksia ei tarkisteta varainhoitovuoden lopussa.

Lisätietoa valtiovarainministeriön hallinnoimista kuntien peruspalveluiden valtionosuuksista sekä esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista löytyy valtiovarainministeriön verkkosivuilta osoitteesta <https://vm.fi/valtionosuudet-ja-kotikuntakorvaukset>

3.3 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää esi- ja perusopetukseen rahoitusta sellaisen toiminnan osalta, jota valtiovarainministeriön hallinnoima kuntien peruspalvelujen valtionosuus ei kata. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta rahoituksen osuudesta säädetään *opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)*.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman esi- ja perusopetuksen rahoituksen piiriin kuuluvat:

- pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoitus (sis. vaikeimmin kehitysvammaiset ja muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat sekä perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muut kuin vaikeimmin kehitysvammaiset pidennetyn oppivelvollisuuden opiskelijat)
- joustavan perusopetuksen lisärahoitus
- sisäoppilaitoslisä (ml. perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoista maksettava sisäoppilaitoslisä)
- koulukotikorotus sekä yksityiselle opetuksen järjestäjälle perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoista maksettava koulukotikorotus
- maahanmuuttajataustaisille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus
- aikuisten perusopetuksen rahoitus
- perusopetuksen aineopetuksen rahoitus
- kaksivuotisen esiopetuksen ensimmäisen vuoden rahoitus (yksityiset nk. kielikoulut)
- rahoitus yksityisen opetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen
- ulkomaille järjestettävän perusopetuslain mukaisen opetuksen rahoitus
- perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoitus
- yksityisten opetuksen järjestäjien harkinnanvaraiset avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää rahoituksesta opetuksen järjestäjäkohtaisesti.

3.3.1 Rahoituksen määräytyminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä esi- ja perusopetuksen rahoitus perustuu pääsääntöisesti oppilasmääriin ja oppilasta kohti vuosittain vahvistettaviin yksikköhintoihin. Varainhoitovuoden rahoitus lasketaan varainhoitovuotta edeltäneen tilastointipäivän 20.9. oppilasmäärän mukaan. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa on käytetty tilastointipäivän 20.9.2024 oppilasmääriä.

Perusopetuslaissa (628/1998) määrätään, että perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta (30.12.2020/1216). Tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitovuotta edeltäneenä vuonna 17 vuotta täyttävää oppilasta ei lasketa mukaan opetuksen järjestäjän opetus- ja kulttuuri-toimen esi- ja perusopetuksen valtionosuuden perusteena käytettäviin oppilasmääriin.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen 17 vuotta täyttävän oppilaan läsnäolokuukaudet huomioidaan valtionosuusrahoituksessa sen lukuvuoden loppuun asti sinä kalenterivuonna, jonka aikana oppilas täyttää 17 vuotta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta rahoitettavan perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus perustuu toteutuneiden läsnäolokuukausien määrään ja läsnäolokuukautta kohden määrättyyn yksikköhintaan. Aikuisten perusopetuksen eli lasten ja nuorten perusopetuksiin ylittävien opetuksen rahoitus perustuu suoritettujen kurssien määrään ja kurssia kohden määrättyyn yksikköhintaan. Aineopetuksen yksittäisten oppiaineiden rahoitus perustuu suoritettujen kurssien määrään ja kurssia kohden määrättyyn yksikköhintaan.

Esi- ja perusopetuksen vuoden 2025 valtionosuusrahoituksen laskennassa käytetään KOSKI-tietovarannosta poimittuja suoritteita, jotka perustuvat 30.9.2024 mennessä KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin/tallennettuihin 20.9.2024 tilastointipäivän mukaisiin tietoihin. KOSKI-tietovarannosta poimitut valtionosuusrahoitukseen vaikuttavat tiedot on kuvattu tarkemmin seuraavissa luvuissa.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (1766/2009) 25 § mukaan valtionosuusrahoituksen laskentaan tarvittavat tiedot tulee ilmoittaa 10 päivän kuluessa tilastointipäivästä. Lisäksi opetuksen järjestäjillä on velvollisuus siirtää tai tallentaa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) 7–9 a § sekä 9 c §–9 d § tarkoitetut tiedot KOSKI-tietovarantoon viipymättä ja ajantasaisesti aina sen jälkeen, kun tieto on syntynyt tai muuttunut ja merkitty koulutuksen järjestäjän omiin rekistereihin. Muuttuneen tiedon tulee olla vuorokauden kuluessa siirrettyä KOSKI-tietovarantoon.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman rahoituksen yksikköhintojen laskennan perusteena on valtiovarainministeriön vuosittain vahvistama kotikuntakorvauksen perusosa, josta johdetaan esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat käyttäen rahoituslain mukaisia kertoimia. Vuonna 2024 yksikköhintoja laskettaessa kotikuntakorvauksen perusosasta (8.334,51 €) vähennetään pysyvästä säästönä 320,77 euroa. Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osuudella, joka on 3,91 % vuonna 2025.

Esiopetuksen 5-vuotiaat pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten oppivelvollisuus alkaa yleistä oppivelvollisuuskäyttä vuotta aiemmin. Lisäksi pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevalla lapsella on oikeus oppivelvollisuutta edeltävään, maksuttomaan esiopetukseen sen vuoden syksystä alkaen, jolloin lapsi täyttää 5 vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaalle on tullut tehdä hallintopäätös sekä pidennetystä oppivelvollisuudesta että erityisen tuen antamisesta.

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna, yksikköhinta lasketaan kotikuntakorvauksen perusosasta (8.334,51 €) vähentämällä siitä ensin 320,77 euroa ja kertomalla erotus luvulla 1,41. Vuonna 2025 yksikköhinta on 11.299,37 euroa ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta on 11.741,18 euroa.

Esiopetuksen 5-vuotiaiden pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden rahoitus muodostuu kahdesta osasta: 5-vuotiaiden pidennetyn oppivelvollisuuden esiopetuksen rahoituksesta sekä pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoituksesta (ks. seuraava kohta Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden rahoitus).

Tilastointipäivänä 20.9.2024 läsnä olleiden oppilaiden määrät vuoden 2025 rahoitukseen on poimittu KOSKI-tietovarannosta ja perustuvat 30.9.2024 mennessä KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin/tallennettuihin tietoihin.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoitus

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaalle on tullut tehdä hallintopäätös sekä pidennetystä oppivelvollisuudesta että erityisen tuen antamisesta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten oppivelvollisuus päättyy, kun oppilas täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittanut toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto) tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää opetuksen järjestäjälle lisärahoitusta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevista oppilaista. Lisärahoitus ei koske perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita, aikuisten perusopetuksen, eikä aineopetuksen oppilaita. Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muusta kuin vaikeimmin kehitysvammaisesta pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaasta myönnetään opetuksen järjestäjälle lisärahoitusta, mikäli oppilas on tilastointipäivänä 20.9. läsnä koulutuksessa ja hän on ollut pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä myös perusopetuksen aikana ja sen päättyessä.

Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden opetuksen osalta lisärahoituksen euromäärä saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 2,97 ja pidennetyn oppivelvollisuuden muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä. Vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osalta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 4,76 ja vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä.

Vuonna 2025 kunnallisten opetuksen järjestäjien vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden opetuksen yksikköhinta on 38.145,40 euroa oppilasta kohden ja muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden opetuksen yksikköhinta on 23.800,81 euroa. Yksityisen opetuksen järjestäjän arvonnalisäverolliset, 3,91 %:lla korotetut yksikköhinnat ovat vastaavasti 39.636,89 ja 24.731,42 euroa oppilasta kohden.

Pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoitus määräytyy varainhoitovuotta edeltävän tilastointipäivän 20.9. oppilasmäärän mukaan. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa on käytetty KOSKI-tietovarannosta poimittuja 20.9.2024 tilastointipäivän tilanteen mukaisia oppilasmääriä, jotka ovat 30.9.2024 mennessä siirretty/tallennettu KOSKI-tietovarantoon.

Joustavan perusopetuksen lisärahoitus

Perusopetuslain 5 §:n mukaan kunta voi järjestää kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen 7–9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen toimintaa. Opetusta ja toimintaa toteutetaan pienryhmämuotoisesti osaksi koulussa ja osaksi työpaikoilla tai muissa oppimisympäristöissä ohjattuna opiskeluna. Lisäksi käytetään nuorten tukimuotoja, kuten ongelmien varhaista havaitsemista ja varhaisen puuttumisen keinoja sekä yksilöllisesti kohdennettuja tuki- ja neuvonpalveluja. Toimintaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Perusopetuksen järjestäjälle voidaan myöntää joustavan perusopetuksen toiminnasta aiheutuviin lisäkustannuksiin lisärahoitusta euromäärä, joka saadaan, kun joustavan perusopetuksen toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kerrotaan toimintaa varten oppilasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Vuodelle 2025 opetus- ja kulttuuriministeriö on vahvistanut joustavan perusopetuksen yksikköhinnaksi 2.954,77 euroa oppilasta kohti. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa on käytetty KOSKI-tietovarannosta poimittuja 20.9. 2024 tilastointipäivän tilanteen mukaisia oppilasmääriä, jotka ovat 30.9. 2024 mennessä siirretty/tallennettu KOSKI-tietovarantoon.

Sisäoppilaitoslisä

Perusopetuslain mukaista opetusta sisäoppilaitoksessa järjestävälle opetuksen järjestäjälle myönnetään lisärahoitusta sisäoppilaitoksessa majoittuvien oppilaiden osalta. Lisärahoituksen euromäärä saadaan vähentämällä kotikuntakorvauksen perusosasta 320,77 euroa ja kertomalla erotus rahoituslain kertoimella 0,46 ja edelleen sisäoppilaitoksessa majoittuvien oppilaiden määrällä. Vuonna 2025 sisäoppilaitoslisä on 3.686,32 euroa oppilasta kohti ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonnäkökulmalla, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta on 3.830,46 euroa.

Sisäoppilaitoslisä koskee kansanopistoissa järjestettävää perusopetusta ja niitä yksityisiä opetuksen järjestäjiä, jotka opetuksen järjestämisluvan perusteella järjestävät opetusta sisäoppilaitoksessa. Sisäoppilaitoslisä koskee myös sisäoppilaitoksissa perusopetuksen yhteydessä järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta.

Sisäoppilaitoslisä määräytyy varainhoitovuotta edeltävän vuoden 20.9. tilastointipäivän oppilasmäärän mukaan. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa on käytetty KOSKI-tietovarannosta poimittuja 20.9.2024 tilastointipäivän tilanteen mukaisia oppilasmääriä, jotka ovat 30.9.2024 mennessä siirretty/tallennettu KOSKI-tietovarantoon. Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen sisäoppilaitoslisä tarkistetaan rahoitusvuoden lopussa niin, että kertojamääränä käytetään 20.9.2024 ja 20.9.2025 oppilasmäärien keskiarvoa.

Koulukotikorotus

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiopetusta saavista oppilaista lisärahoitusta. Lisärahoituksen euromäärä saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 1,86 ja edelleen koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä. Vuonna 2025 koulukotikorotuksen yksikköhinta on 15.488,36 euroa.

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka opetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiin sijoitetuista, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksen (TUVA) opiskelijoista koulukotikorotus. Korotus perustuu varainhoitovuotta edeltäneenä lukuvuotena toteutuneisiin opiskelijakohtaisiin läsnäolopäiviin. Lisärahoituksen euromäärä saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 0,00707 ja edelleen oppilaskohtaisesti toteutuneiden läsnäolopäivien määrällä. Vuonna 2025 koulukotikorotuksen läsnäolopäivän yksikköhinta on 58,89 euroa. Lisärahoitusta maksetaan enintään 263 läsnäolopäivästä oppilasta kohden.

Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa on käytetty KOSKI-tietovarannosta poimittuja 20.9.2024 tilanteen mukaisia oppilasmääriä sekä oppilaskohtaisia läsnäolopäiviä aikavälillä 1.8.2023–31.7.2024, jotka ovat 30.9.2024 mennessä siirretty/tallennettu KOSKI-tietovarantoon.

Maahanmuuttajataustaisille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet, että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Valmistavaa opetusta ei voida järjestää jo perusopetuksen suorittaneelle oppilaalle eikä kevätlukukauden päätyttyä kyseisenä kalenterivuonna 17 vuotta täyttävälle tai tätä vanhemmalle oppilaalle.

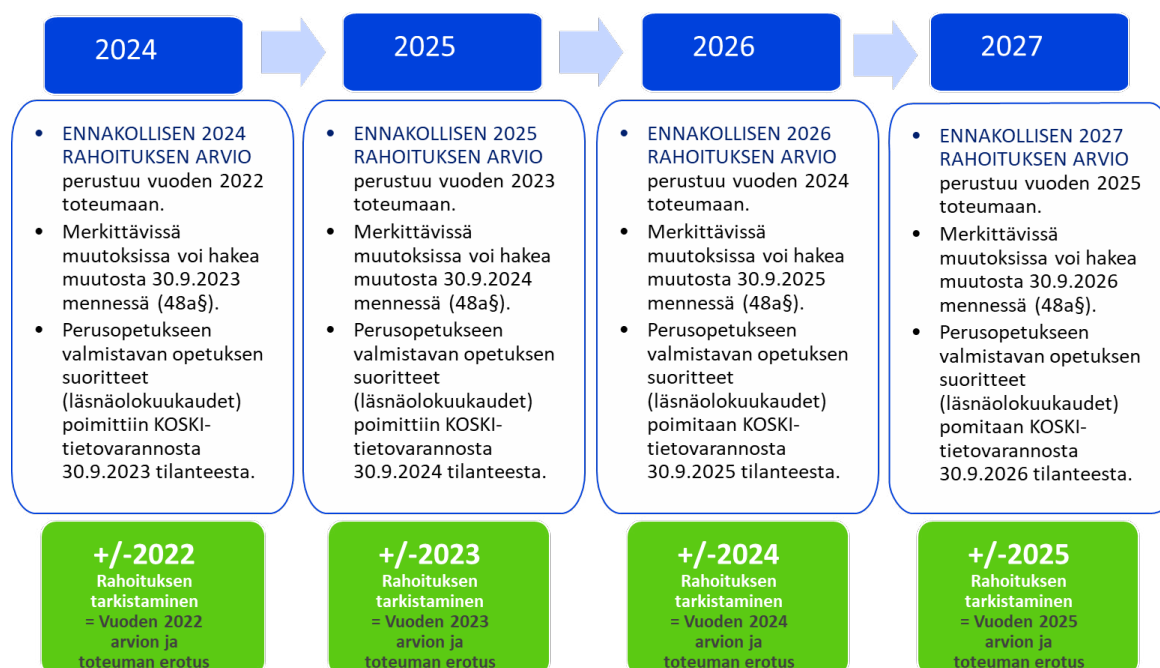
Maahanmuuttajataustaisille oppilaille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus määräytyy läsnäolokuukausien määrän ja läsnäolokuukautta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella. Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 30 kalenteripäivän pituista ajanjaksoa, jona oppilas on ollut opetuksen järjestäjän oppilaana läsnä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Tällöin opetuksen laajuuden on vastattava yhden vuoden oppimäärää, jolloin yhtenä rahoitukseen oikeuttavana läsnäolokuukautena opetusta järjestetään 6–10-vuotiaille keskimäärin 100 h ja tätä vanhemmille keskimäärin 111 h.

Mikäli yksityisen opetuksen järjestäjän järjestämisluvassa on perusopetukseen valmistavan opetuksen osalta määritetty opiskelijoiden sallittu enimmäismäärä, voidaan varainhoitovuoden rahoituksen perusteeksi hyväksyä enintään se määrä läsnäolokuukausia, joka saadaan, kun järjestämisluvassa määrätty opiskelijoiden enimmäismäärä kerrotaan yhdeksällä kuukaudella. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava, että toiminta on järjestämisluvan mukaista myös toiminnan laajuuden osalta.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan valmistavassa opetuksessa ennakkollisena, arvioidun suorittemäärän perusteella. Arvio perustuu varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteumaan eli toteutuneiden läsnäolokuukausien määrään. Vuoden 2025 ennakkollisen rahoituksen laskennassa on käytetty KOSKI-tietovarannosta poimittuja, sinne 30.9.2024 mennessä siirrettyjä/tallennettuja tietoja vuonna 2023 toteutuneista läsnäolokuukausista.

Arvioon perustuvat ennakkolliset rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna, joten vuonna 2023 maksettu ennakkollinen rahoitus tarkistetaan toteumaa vastaavaksi vuonna 2025 ja vuoden 2025 ennakkollinen rahoitus tarkistetaan toteumaa vastaavaksi vuonna 2027.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi opetuksen järjestäjän hakemuksesta, merkittävän muutoksen perusteella, muuttaa ennakkollista rahoitusta. Muutoshakemus on tehtävä varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun loppuun mennessä. Vuoden 2025 perusopetukseen valmistavan opetuksen ennakkollisen valtionosuusrahoituksen perusteena olevaan läsnäolokuukausien määrään on tullut hakea muutosta 30.9.2024 mennessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen läsnäolokuukauden yksikköhinta saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 0,186. Vuonna 2025 yksikköhinta on 1.490,56 euroa ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta on 1.548,84 euroa.

Aikuisten perusopetus eli lasten ja nuorten perusopetuksen ylittämien perusopetus

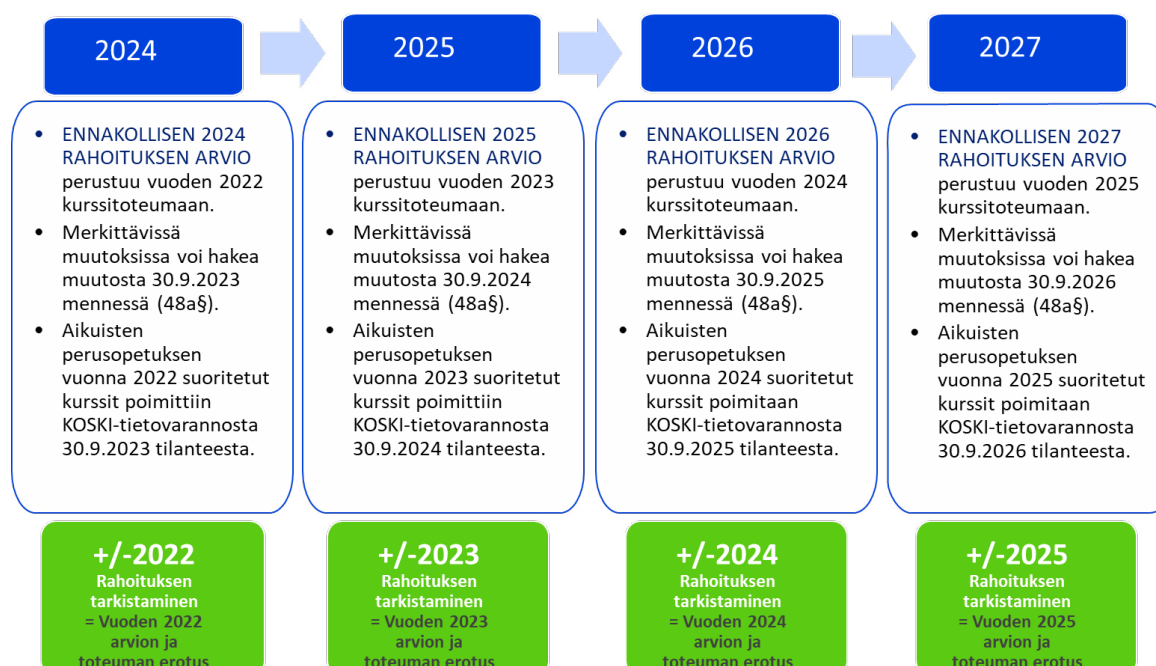
Perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitetun aikuisten perusopetuksen koko oppimäärää suorittavien rahoitus määräytyy kurssimäärän ja kurssia kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan aikuisten perusopetuksessa ennakollisena, arvioidun suorittemäärän eli kurssimäärän perusteella. Arvio perustuu varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteumaan eli toteutuneiden kurssien määrään. Vuoden 2025 ennakollisen rahoituksen laskennassa on suorittemääränä käytetty vuonna 2023 toteutuneiden aikuisten perusopetuksen kurssien määrää. Arvioon perustuvat ennakolliset rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna. Vuoden 2025 ennakollinen rahoitus tarkistetaan toteutunutta vastaavaksi vuonna 2027.

Aikuisten perusopetuksen rahoitukseen oikeuttavat 1.1.2023 alkaen myös ne oppimäärän kerratut kurssit, joista oppija on aiemmin kurssia suorittaessaan saanut arvosanan hylätty (4 tai H). Kerratut kurssit huomioidaan valtionosuuslaskennassa ensimmäiseen hyväksytyyn suoritukseen asti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi opetuksen järjestäjän hakemuksesta, merkittävän muutoksen perusteella, muuttaa ennakollisen rahoituksen laskennassa käytettävää kurssimäärien arviota. Muutoshakemus on tehtävä varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun loppuun mennessä. Vuoden 2025 aikuisten perusopetuksen ennakollisen valtionosuusrahoituksen perusteena olevaan kurssien määrään on tullut hakea muutosta 30.9.2024 mennessä.

Vuoden 2023 toteutuneet aikuisten perusopetuksen kurssit on poimittu KOSKI-tietovarannosta ja perustuvat 30.9.2024 mennessä KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin/tallennettuihin tietoihin.

Rahoitukseen oikeuttavien opiskelijakohtaisten aikuisten perusopetuksen kurssien määrä on rajoitettu, koska tavoitteena on opiskelijan tehokas eteneminen perusopetuksesta edelleen toisen asteen koulutukseen ja/tai työelämään. Aikuisten perusopetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä enintään 100 kurssia sellaisen opiskelijan osalta, joka suorittaa alku- ja päättövaiheen opinnot kokonaisuudessaan ja enintään 130 kurssia sellaisen opiskelijan osalta, joka suorittaa lisäksi luku- ja kirjoitustaitovaiheen opinnot.

Mikäli yksityisen opetuksen järjestäjän järjestämisluvassa on määritetty aikuisten perusopetuksen osalta opiskelijoiden sallittu enimmäismäärä, varainhoitovuoden rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä enintään se kurssimäärä, joka saadaan, kun järjestämisluvan osoittama opiskelijoiden enimmäismäärä kerrotaan 30 kurssilla. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava, että toiminta on järjestämisluvan mukaista myös toiminnan laajuuden osalta.

Aikuisten perusopetuksen yksikköhinta vuonna 2025 saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 0,046. Vuonna 2025 aikuisten perusopetuksen kurssikohtainen yksikköhinta on 368,63 euroa ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta on 383,05 euroa. Lisäksi sisäoppilaitoksessa majoittuvien opiskelijoiden osalta myönnetään sisäoppilaitoslisä.

Perusopetuksen aineopetuksen rahoitus (yksittäiset oppiaineet)

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtionosuusrahoitus kattaa myös perusopetuksen aineopetuksen. Aikuisten perusopetuksen aineopiskelijaksi voidaan ottaa henkilö, jonka tarkoituksena on ainoastaan yhden tai useamman perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen suorittaminen.

Opetuksen järjestäjän aineopetuksen rahoitus määräytyy varainhoitovuotta edeltäneenä lukuvuotena suoritettujen perusopetuksen kurssien määrän ja kurssia kohti määrätyn yksikköhinnan tulosta. Aineopetuksen yksikköhinta vuonna 2025 on 205,82 euroa/kurssi ja yksityisten opetuksen järjestäjien yksikköhinta on 213,87 euroa/kurssi.

Vuodelle 2025 rahoitus on laskettu aikavälillä 1.8.2023-31.7.2024 suoritettujen kurssien määrän mukaan. Rahoituksen laskentaa varten aineopetuksen suoritettujen kurssien määrät on poimittu KOSKI-tietovarannosta ja perustuvat 30.9.2024 mennessä KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin/tallennettuihin tietoihin.

Kaksivuotisen esiopetuksen ensimmäinen vuosi (yksityiset nk. kielikoulut)

Esiopetus, jota opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän opetuksen järjestämisluvan nojalla annetaan pääosin tai kokonaan vieraalla kielellä, voi kestää kaksi vuotta. Vieraalla kielellä annettava opetus tarkoittaa muuta kuin suomen-, ruotsin-, saamen-, romani- tai viittomakielellä annettavaa opetusta.

Valtionosuusrahoitusta myönnetään ensimmäiselle esiopetusvuodelle niiden oppilaiden osalta, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna. Oppilaskohtainen yksikköhinta vastaa kuusi-vuotiaiden kotikuntakorvauksen määrää. Yksityisen opetuksen järjestäjän yksikköhinta ajanjaksolla 1.1.2025-31.7.2025 on 4.965,87 euroa ja ajanjaksolla 1.8.2025-31.12.2025 on 5.282,84 euroa. Tilastointipäivänä 20.9.2024 läsnä olleiden oppilaiden määrät on poimittu KOSKI-tietovarannosta ja ne perustuvat 30.9.2024 mennessä KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin/tallennettuihin tietoihin.

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän alkava ja laajeneva toiminta

Rahoitus yksityisen perusopetuksen järjestäjän alkavaan ja laajenevaan toimintaan myönnetään, kun opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuksen järjestämislupa tai kun järjestämislupaa laajennetaan tai kun opetus laajennetaan uudelle luokka-asteelle. Rahoitusta maksetaan aloittamiskuukauden alusta alkaen sen varainhoitovuoden loppuun, miltä ajalta opetuksen järjestäjälle ei vielä makseta esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausta.

Opetushallitus kysyy opetuksen järjestäjältä rahoituksen määräytymiseen tarvittavat arviot oppilasmääristä ja tiedot toteutuneista oppilasmääristä erillisillä kyselyillä. Arvioituun oppilasmäärään perustuva rahoitus tarkistetaan toteutuneiden oppilasmäärien mukaiseksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavan vuoden rahoituksessa. Vuodelle 2025 arvioidun oppilasmäärän perusteella myönnetty alkavan tai laajenevan toiminnan rahoitus tarkistetaan toteutunutta oppilasmäärää vastaavaksi vuonna 2027.

Ulkomailla järjestettävän perusopetuslain mukaisen opetuksen rahoitus

Opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituksena perusopetuslain mukaiseen ulkomailla järjestettävään opetukseen euromäärä, joka saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 1,23 ja edelleen tilastointipäivän 20.9. mukaisella sellaisten läsnä olevien oppilaiden määrällä, joiden kotikunta on Suomessa. Yksityisen opetuksen järjestäjän yksikköhintaan lisätään arvonnäköverokorotus 3,91 %. Vuonna 2025 yksityisen opetuksen järjestäjän yksikköhinta on 10.242,30 euroa. Opetuksen järjestäjäkohtaista rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa enintään 20 % valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

3.3.2 Perusopetuksen yhteydessä järjestettävä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta järjestetään joko perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen yhteydessä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäminen edellyttää järjestämislupaa. Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä järjestää myös valtion oppilaitoksessa.

Lakiin tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020) sisältyvän siirtymäsäännöksen nojalla ne koulutuksen järjestäjät, joilla on 1.8.2021 ollut järjestämislupa perusopetuksen lisäopetuksen järjestämiseen, voivat järjestää perusopetuksen yhteydessä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta 31.7.2025 saakka. Alkaen 1.8.2025 koulutuksen järjestäjällä tulee olla opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämislupa.

Kuntien on mahdollista järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ilman järjestämislupaa, jos kunnalla ei ole lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämislupaa tai, kun kunnan järjestämän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alueellinen tarve ei ole pysyväisluonteista. Valtionosuuden saaja voi järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta vain yhden koulutusmuodon yhteydessä.

Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksikköhinta saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituslain kertoimella 1,22. Opetuksen järjestäjälle

myönnettävä rahoituksen euromäärä saadaan kertomalla yksikköhinta oppilaiden määrällä. Opetuksen järjestäjälle myönnettävä yksikköhinta vuonna 2025 on 9.776,76 euroa ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta on 10.159,03 euroa. Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen valtionosuusrahoitus tarkistetaan rahoitusvuoden 2025 lopussa niin, että yksikköhinta kerrotaan tilastointipäivien 20.9.2024 ja 20.9.2025 oppilasmäärien keskiarvolla.

Perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksikköhinnan lisäksi koulutuksen järjestäjä saa pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoituksen niistä oppilaista, jotka ovat olleet pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä perusopetuksen oppimäärää suorittaessaan ja perusopetuksen päättyessä. Lisärahoitus ei koske vaikeimmin kehitysvammaisia pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita. Lisärahoituksen euromäärä saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja erotus kerrotaan rahoituslain kertoimella 2,97 ja edelleen pidennetyn oppivelvollisuuden muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä. Vuonna 2025 muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden kunnallisten opetuksen järjestäjien lisärahoituksen yksikköhinta on 23.800,81 euroa ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen, 3,91 %:lla korotettu yksikköhinta 24.731,42 euroa oppilasta kohti.

Sisäoppilaitoksessa majoittuvien tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoiden osalta myönnetään sisäoppilaitoslisä, ks. aiempi kohta sisäoppilaitoslisä. Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotikorotus tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen koulukotioppilaiden läsnäolopäivistä, ks. aiempi kohta koulukotikorotus.

Ammatillisen koulutuksen tai lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijoiden opintoihin voi sisältyä myös perusopetuksen opintoja, jotka arvioidaan perusopetuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tällöin opetuksen järjestäjä merkitsee KOSKI-tietovarantoon siirtyviin, opiskelijoiden perusopetuksen opintojen tietoihin koodin "Muuta kautta rahoitettu", jotta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen valtionosuusrahoitus maksetaan tosiasialliselle koulutuksen järjestäjälle, joko ammatillisen tai lukio-koulutuksen järjestäjälle.

[Esi- ja perusopetuksen yksikkö hinnat 2025](#)

[Raportti esi- ja perusopetuksen sekä perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen vuoden 2025 valtionosuuksien perusteena olevista oppilasmääristä ja muista suoritemääristä](#)

3.3.3 Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionosuusrahoituksen tietoperusta ja valtionosuusrahoituksen tarkistaminen

Esi- ja perusopetuksen rahoitus vuodelle 2025 määräytyy edellä kuvatulla tavalla oppilasta kohden määrittyjen yksikköhintojen ja tilastointipäivän 20.9.2024 oppilasmäärän mukaan, lukuun ottamatta perusopetukseen valmistavaa opetusta, aikuisten perusopetusta ja perusopetuksen aineopetusta sekä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksityisen järjestäjän koulukotikorotusta, joiden rahoitusperuste ei ole oppilasmäärä.

Lain valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) mukaan perusopetuksen järjestäjillä on velvollisuus siirtää tai tallentaa lain 7–9 § ja 9 a–9 c §:ssä tarkoitetut oppilas- ja opintotiedot

KOSKI-tietovarantoon viipymättä ja ajantasaisesti aina sen jälkeen, kun tieto on syntynyt tai muuttunut ja merkitty opetuksen järjestäjän omiin rekistereihin. Muuttunut tieto tulee siirtää vuorokauden kuluessa KOSKI-tietovarantoon. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (1766/2009) 25 § mukaan valtionosuusrahoituksen laskentaan tarvittavat tiedot tulee ilmoittaa 10 päivän kuluessa tilastointipäivästä.

Esi- ja perusopetuksen järjestäjien opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus lasketaan pääsääntöisesti KOSKI-tietovarannosta saatavien tietojen perusteella. Laskenta perustuu viimeistään 30.9.2024 KOSKI-tietovarantoon siirrettyihin ja tallennettuihin tietoihin. Opetushallituksen Valtionosuus-tiimi poimii 30.9. jälkeen valtionosuuksien laskentaan tarvittavat tilastointipäivän 20.9. mukaiset tiedot, kuten oppilasmäärät ja muut tarvittavat tiedot, aikuisten perusopetuksessa ja aineopiskeluna suoritettujen kurssien määrät sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausien määrät. Myös perusopetuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen valtionosuuksien laskentaan tarvittavat tilastointipäivän 20.9. opiskelijamäärät sekä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksityisen järjestäjän koulukotioppilaiden läsnäolopäivien määrät haetaan KOSKI-tietovarannosta 30.9. tilanteen mukaisina.

Opetuksen ja koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että KOSKI-tietovarantoon siirretyt/tallennetut ja sieltä 30.9. tilanteen mukaisina poimitut, rahoituksen perusteena olevat tiedot ovat oikein ja ajantasaiset. Valtionosuusrahoituksen laskennassa pyritään siihen, että laskennassa käytettäviä tietoja ei korjata enää 30.9. jälkeen, kun ne on poimittu KOSKI-tietovarannosta.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) 50 § (24.11.2023/1049) mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa perusopetuksen järjestäjien järjestämän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituksen sekä siihen liittyvän pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoituksen ja sisäoppilaitoslisan varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun 20 päivän ja varainhoitovuoden syyskuun 20 päivän keskimääräisen opiskelijamäärän mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen vuoden 2025 rahoitus tarkistetaan vuoden 2025 lopussa siten, että rahoitus lasketaan 20.9.2024 ja 20.9.2025 tilastointipäivien keskimääräisen opiskelijamäärän mukaan. Muilta osin esi- ja perusopetuksen oppilasmäärään perustuvaa rahoitusta ei tarkisteta varainhoitovuoden lopussa, vaan varainhoitovuotta edeltävän vuoden lopussa myönnetty rahoitus perustuu varainhoitovuotta edeltävän tilastointipäivän 20.9. oppilasmääriin.

Valtionosuuden saajan on haettava oikaisua rahoitukseen vaikuttavien korjausten osalta valtionosuusrahoituspäätökseen oikaisumenettelyn mukaisesti. Oikaisumenettely on ohjeistettu päästösten liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Oikaisuvaatimus tulee tehdä ohjeen mukaisesti ja ohjeessa kerrotun oikaisuvaatimusajan puitteissa. Oikaisuvaatimusajan jälkeen ilmi tulleita, valtionosuusrahoitusta korottavia korjauksia ei huomioida, mutta perusteetta myönnetty rahoitus peritään lain nojalla takaisin.

3.3.4 Valtionavustukset

Yksityisten opetuksen järjestäjien harkinnanvaraiset avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa myöntää harkinnanvaraista avustusta yksityiselle opetuksen järjestäjälle. Avustus maksetaan muun valtionosuusrahoituksen yhteydessä. Harkinnanvaraisen avustuksen perusteista ja hakemisesta tiedotetaan yksityisiä opetuksen järjestäjiä erikseen.

Lisätietoja Opetushallituksessa palvelusähköpostiosoitteesta valtionosuudet@oph.fi

4 LUKIOKOULUTUS JA LUKIOKOULUTUKSEN YHTEYDESSÄ JÄRJESTETTÄVÄ TUTKINTOKOULUTUKSEEN VALMENTAVA KOULUTUS

4.1 Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan lukiokoulutuksen järjestämiseen. Järjestämisluvassa määrätään kunnat, joissa koulutusta järjestetään, opetuskieli, koulutuksen järjestämismuoto, erityinen koulutustehtävä sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Järjestämisluvan saaneiden kunnallisten ja yksityisten lukiokoulutuksen järjestäjien lisäksi lukiokoulutusta voivat järjestää myös valtion oppilaitokset ja yliopistojen harjoittelukoulut.

Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjä haluaa järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta, tulee sen hakea erillistä valmentavan koulutuksen järjestämis lupaa opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Vuonna 2025 järjestämisluvan saaneita kunnallisia tai yksityisiä lukiokoulutuksen valtionosuuden/rahoituksen saajia on 258. Lisäksi lukiokoulutusta järjestetään kolmessa valtion koulussa ja 8 yliopistojen harjoittelukoulussa (normaalikoulussa). Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämis lupaa on viidellä lukiokoulutuksen järjestäjällä.

Tässä luvussa käsitellään kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin myönnettävää valtionosuusrahoitusta, joka määräytyy opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja koulutuksen järjestäjän lukiokoulutuksen opiskelijamäärän tulosta.

4.2 Yksikköhinnan määräytyminen

Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta. Vuoden 2025 keskimääräinen yksikköhinta on laskettu lukiokoulutuksen vuoden 2022 valtionosuuspohjan kustannusten perusteella.

Lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskentapohjasta vähennetään erityisten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoitukseen myönnettävän lisärahoituksen osuus, joka on 1,51 prosenttia lukiokoulutuksen valtakunnallisista kustannuksista.

Keskimääräisen yksikköhinnan laskentapohjassa vuoden 2022 kustannukset indeksitarkistetaan vuoden 2025 tasoon. Lisäksi laskentapohjaan lisätään oppivelvollisuuden laajenemiseen varatun lisämäärärahan perusteella laskettu osuus sekä opiskelijoiden oppimisen tukeen varatun lisärahoituksen osuus. Vähennyksenä huomioidaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 23 b §:n perusteella euromäärä, joka vastaa 10,56 prosenttia lukiokoulutuksen vuoden 2024 laskennallisesta keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

Valtioneuvosto on vahvistanut lukiokoulutuksen vuoden 2025 keskimääräiseksi yksikkö hinnaksi 8433,30 euroa /opiskelija. Keskimääräinen yksikköhinta vahvistetaan arvonlisäverottomana.

4.2.1 Järjestäjäkohtaisen yksikköhinnan määräytymisen yleiset perusteet

Järjestäjäkohtaisia kunnille ja kuntayhtymille määrättäviä yksikköhintoja porrastetaan koulutuksen järjestäjän lukiokoulutusta nuorten oppimäärän mukaan suorittavien ja sisäoppilaitosmuotoisesti suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella, kuten jäljempänä tunnusluvun laskennan yhteydessä selvitetään. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa koulutus pääasiassa järjestetään. Jos sijaintikunta ei järjestä lukiokoulutusta, yksityisen lukiokoulutuksen järjestäjän yksikköhinta lasketaan samalla tavalla kuin kunnallisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta. Yksityisten koulutuksen järjestäjien yksikköhintaan lisätään arvonlisäveron osuus, joka vuonna 2025 on 4,35 prosenttia yksikkö hinnasta.

4.2.2 Tunnusluvun laskenta

Lukioiden yksikköhintojen laskentaa varten määritellään koulutuksen järjestäjän tunnusluku. Tunnusluku lasketaan nuorten oppimäärän mukaan lukiokoulutusta suorittavien ja sisäoppilaitosmuotoisesti suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella. Laskennassa käytetään varainhoitovuotta edeltävän vuoden 20.9. tilastointipäivän opiskelijamäärää eli vuoden 2025 yksikköhintoja laskettaessa tilastointipäivän 20.9.2024 opiskelijamäärää.

Mikäli koulutuksen järjestäjä järjestää lukiokoulutusta sekä suomen- että ruotsin kielellä, niin tunnusluku lasketaan erikseen suomenkielistä ja erikseen ruotsinkielistä koulutusta varten. Koulutuksen järjestäjän tunnusluku on kieliryhmittäin laskettujen tunnuslukujen opiskelijamäärillä painotettu keskiarvo.

Tunnusluku on 100, mikäli koulutuksen järjestäjän lukiokoulutusta nuorten oppimäärän mukaan suorittavien ja sisäoppilaitosmuotoisesti suorittavien opiskelijoiden lukumäärä on vähintään 200. Mikäli opiskelijoiden määrä on alle 200 opiskelijaa ja vähintään 60 opiskelijaa, niin tunnuslukua korotetaan opiskelijaa kohti luvulla, joka saadaan kaavasta $0,4 \times (200 - \text{lukiossa opiskelevien määrä})$. Jos opiskelijoiden määrä on alle 60 opiskelijaa, tunnuslukua korotetaan lisäksi luvulla, joka saadaan kaavasta $2,1 \times (60 - \text{lukiossa opiskelevien määrä})$. Tunnuslukua korotetaan kuitenkin enintään luvulla 106.

Jos yksikköhinnan laskennassa korotetun tunnusluvun piiriin kuulunut lukiokoulutus on vuosien 2008–2012 aikana siirtynyt kuntien yhdistymisellä syntyvälle kunnalle taikka koulutuksen järjestämisluvun muutoksella osaksi toisen kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutusta, niin tunnusluku lasketaan edelleen erikseen kullekin entiselle lukiokoulutuksen järjestäjälle. Yhdistyneen koulutuksen järjestäjän tunnusluku saadaan laskettujen tunnuslukujen opiskelijamäärien painotettuna keskiarvona. Yhdistyneen koulutuksen järjestäjän tunnusluvun laskenta edellä mainitulla tavalla edellyttää, että korotetun tunnusluvun piiriin kuulunut lukio ja sen tunnusluvun korottamisen edellytykset säilyvät.

4.2.3 Yksikköhinnan laskenta

Lukion yksikköhinta lasketaan kertomalla koulutuksen järjestäjän tunnusluku lukion keskimääräisellä yksikkö hinnalla ja jakamalla luvulla 100. Näin saatu yksikköhinta kerrotaan valtakunnallisella tasauskerroimella, jolla tasataan tunnusluvusta aiheutuvien korotusten vaikutus lukion keskimääräiseen yksikköhintaan, koska korotuksilla ei lisätä valtion ja kuntien rahoitusosuutta keskimääräisestä yksikkö hinnasta. Vuonna 2025 tasauskerroin on 0,9455654.

Laskentakaava koulutuksen järjestäjän yksikköhinnan laskentaan on seuraava: tasauskerroin (0,9455654) x keskimääräinen yksikköhinta (8 433,30) x tunnusluku : 100.

Mikäli lukiokoulutuksen järjestäjän tehtäväksi on määrätty järjestää lukiokoulutusta sisäoppilaitoksessa, yksikköhintaa korotetaan sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien opiskelijoiden osalta euromäärällä, joka on 40 prosenttia lukiokoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi korottaa yksikköhintaa erityisestä muusta syystä kuin lukiolle myönnetyn erityisten koulutustehtävän perusteella (yksikköhinnan harkinnanvarainen korotus). Mahdollinen korotus lisätään tunnusluvun mukaiseen tasattuun yksikköhintaan.

4.2.4 Aikuisten oppimäärän mukaan lukiokoulutusta suorittavien yksikköhinta

Aikuisten oppimäärän mukaan lukion koko oppimäärää suorittavien yksikköhinta on 61,5 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikköhinnasta. Sisäoppilaitosmuotoisessa koulutuksessa aikuisten oppimäärän mukaan lukiokoulutusta suorittavien opiskelijoiden yksikköhintana käytetään kuitenkin koulutuksen järjestäjän alentamatonta nuorten yksikköhintaa.

[Esimerkki järjestäjäkohtaisen yksikköhinnan laskennasta](#)

4.3 Lukiokoulutuksen rahoituksen määräytyminen

Lukiokoulutuksen ennakollinen rahoitus määräytyy edellä mainitulla tavalla opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan ja varainhoitovuotta edeltävän vuoden lukiokoulutuksen opiskelijamäärän tulosta. Rahoitus lasketaan erikseen nuorten oppimäärän mukaan lukiota suorittaville opiskelijoille, aikuisten oppimäärän mukaan lukiota suorittaville opiskelijoille ja sisäoppilaitosmuotoisessa lukio- koulutuksessa lukiota suorittaville opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen rahoituksen piiriin sisältyy myös yksittäistä oppiainetta tai yksittäisiä oppiaineita suorittavien opiskelijoiden opinnot ja kurssit. Aineopintojen rahoitus koskee vain aikuisille tarkoitettua oppimäärän mukaan aineopiskelijoiden suorittamia lukion pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja sekä vanhan opetussuunnitelman mukaan aikuisten oppimäärän mukaan aineopiskelijoiden suorittamia lukion pakollisia kursseja ja syventävinä opintoina tarjottuja valtakunnallisia kursseja. Aineopinnot eivät kuulu kuitenkaan rahoituksen piiriin, mikäli opiskelija on aineopintojen opiskeluoikeuden aikaan toisen oppilaitoksen tai koulutusmuodon valtionosuusrahoituksen perusteena oleva oppilas tai opiskelija tai ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosiin luettava suorite (RahL 1705/2009 48§, RahA 1766/2009 23a§).

Rahoituksen laskentaa ja määräytymistä varten aineopiskelijoiden suorittamat opinnot ja kurssit muutetaan laskennalliseksi opiskelijamääräksi. Laskennassa käytetään lähinnä laskenta-aikaa päättyneen lukuvuoden aikana suoritettujen opintojen opintopisteiden ja kurssien määriä. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa käytetään aineopiskelijoiden laskennallista määrää, joka on laskettu aikavälillä 1.8.2023–31.7.2024 suoritetuista aineopiskelun opintopisteistä ja kursseista. Nykyisen opetussuunnitelman mukaan suoritettujen opintojen määrä opintopisteinä muutetaan opiskelijamääräksi jakamalla lukuvuoden aikana suoritettujen opintopisteiden kokonaismäärä luvulla 30 ja saatuun lukuun lisätään vanhan opetussuunnitelman mukaan suoritettujen kurssien määrä jaettuna luvulla 15. Aineopiskelun opintopisteiden ja kurssien jakajana käytettävät luvut vastaavat yhtä kolmasosaa aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen koko oppimäärän laajuudesta eli keskimääräistä lukion koko oppimäärän opiskelijan lukuvuoden suoritusta.

Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitus kattaa myös koulutuksen järjestäjän toimeenpanemat oppivelvollisille järjestetyt erityisen tutkinnon kokeet. Erityisen tutkinnon kokeet järjestetään oppivelvolliselle, jota ei ole otettu lukiokoulutuksen opiskelijaksi, ja joka haluaa suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärän tai osan siitä kokeissa. Erityisen tutkinnon kokeissa opiskelija osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Valtionosuusrahoituksen laskentaa varten erityisen tutkinnon kokeet muunnetaan laskennalliseksi opiskelijamääräksi. Laskennassa käytetään lähinnä laskenta-aikaa päättyneen lukuvuoden aikana suoritettujen opintojen määriä. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa käytetään opiskelijoiden laskennallista määrää, joka on laskettu aikavälillä 1.8.2023–31.7.2024 suoritettujen lukion oppimäärään kuuluvien lukiokoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen määrä opintopisteinä jaettuna luvulla 60.

Rahoituksen määräytymistä varten aineopiskelun ja erityisen tutkinnon laskennallinen opiskelijamäärä lasketaan yhteen lukion koko oppimäärää aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän mukaan opiskelevien opiskelijoiden määrän kanssa ja saatu opiskelijamäärä kerrotaan yksikkö hinnalla, joka vuonna 2025 on 61,5 prosenttia koulutuksen järjestäjälle lukion opiskelijaa kohden määrätystä yksikköhinnasta.

Lukiokoulutuksen rahoitus tarkistetaan varainhoitovuoden (tilastointipäivien 20.1.2025 ja 20.9.2025) opiskelijamäärän mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä. Kertojaopiskelijamäärät painotetaan siten, että tilastointipäivän 20.1. opiskelijamäärä painotetaan luvulla 7/12 ja tilastointipäivän 20.9. opiskelijamäärä luvulla 5/12.

Myös aineopiskelun ja erityisen tutkinnon laskennallinen opiskelijamäärä tarkistetaan varainhoitovuoden 2025 loppuun mennessä. Laskenta perustuu aikavälillä 1.8.2024–31.7.2025 suoritettujen opintojen ja kurssien määrään. Laskennallinen opiskelijamäärä saadaan kun, vuonna 2021 voimaan tulleen lukion opetussuunnitelman mukaan aineopiskelijoiden suorittamien opintojen määrä opintopisteinä jaetaan luvulla 30 ja aineopiskelijoiden lukion vanhan opetussuunnitelman mukaan suorittamien kurssien määrä jaetaan luvulla 15 sekä erityisen tutkinnon opintojen määrä opintopisteinä jaetaan luvulla 60.

4.4 Erityisten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoitus

Lukiokoulutuksen järjestäjille, joille on järjestämisluvan mukaan myönnetty erityinen koulutustehtävä tai valtakunnallinen kehittämistehtävä, myönnetään lisärahoitusta. Lisärahoitukseen on käytävissä 1,51 prosenttia lukiokoulutuksen valtakunnallisista kokonaiskustannuksista. Lisärahoitusta ei kuitenkaan myönnetä sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, joka perii opiskelijoilta lukiolain 28 §:n 4 momentissa tarkoitettuja maksuja.

Oppivelvollisuuden laajenemisesta johtuen lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset nousevat asteittain vuodesta 2021 alkaen. Oppivelvollisuuden laajentumisesta johtuva valtionosuusrahoituksen lisäys ohjataan lukiokoulutuksen nuorten yksikköhintaperusteiseen valtionosuusrahoitukseen, mistä syystä erityisten koulutustehtävien lisärahoituksen osuus valtakunnallisista kokonaiskustannuksista pienenee siirtymäajan puitteissa vuosina 2024–2027. Siirtymäsäännöksen mukaan varainhoitovuonna 2026 rahoitusosuus on 1,47 prosenttia ja vuodesta 2027 alkaen osuus on 1,44 prosenttia.

Koulutuksen järjestäjän erityisen koulutustehtävän rahoitus määräytyy sillä perusteella, mikä on koulutuksen järjestäjän erityisen tehtävän opiskelijamäärän suhteellinen osuus kaikkien koulutuksen järjestäjien erityisten koulutustehtävien opiskelijamääristä. Lisäksi erityisille koulutustehtäville on määrätty laskennassa käytettävä painokerroin.

Erityisen koulutustehtävän opiskelijamäärää painotetaan seuraavilla kertoimilla:

1) koulutus, joka tähtää International Baccalaureate -tutkinnon suorittamiseen	0,22
2) liikunta- tai urheilupainotteinen koulutus, kuvataidepainotteinen koulutus, musiikkipainotteinen koulutus, tanssipainotteinen koulutus	0,15
3) muu koulutus	0,05

Rahoituksen laskennassa käytetään varainhoitovuotta edeltävän tilastointipäivän 20.9 opiskelijamääriä. Mikäli tilastointipäivän opiskelijamäärä ylittää lukiokoulutuksen järjestämislupaan kirjatun erityisen koulutustehtävän rahoituksen perusteena olevan opiskelijamäärän enimmäismäärän, niin silloin rahoitus määräytyy järjestämisluvan enimmäismäärän mukaan.

Vuoden 2025 rahoitus lasketaan seuraavasti. Erityisten tehtävien lukioden erityisten koulutustehtävien 20.9.2024 opiskelijamäärät tai järjestämisluvan enimmäismäärät kerrotaan alakohtaisilla painokertoimilla. Erityisiin koulutustehtäviin käytettävissä oleva rahamäärä jaetaan erityisten koulutustehtävien painotettujen opiskelijamäärien suhteellisina osuuksina painotettujen opiskelijamäärien yhteenlasketusta summasta.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän rahoitus jaetaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti.

Erityisten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoituksesta ei tehdä päätöstä rahoituksen tarkistamisesta varainhoitovuoden lopussa, vaikka lukiokoulutuksen muu valtionosuusrahoitus edelleen tarkistetaan varainhoitovuoden (tilastointipäivien 20.1.2025 ja 20.9.2025) opiskelijamäärien mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä.

4.5 Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävä tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoitus määräytyy koulutuksen järjestäjän valmentavaa koulutusta saavien opiskelijoiden määrän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulosta. Valmentavan koulutuksen yksikköhinta perustuu lukiokoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan. Vuoden 2025 valmentavan koulutuksen yksikköhinta saadaan kertomalla lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta luvulla 1,17. Valmentavan koulutuksen vuoden 2025 yksikköhinta on 9 866,96 euroa /opiskelija.

Sisäoppilaitoksessa koulutusta saavien yksikköhintaa korotetaan sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien valmentavan koulutuksen opiskelijoiden osalta euromäärällä, joka on 40 prosenttia lukiokoulutuksen keskimääräisestä yksikkö hinnasta.

Kun tutkintokoulutukseen valmentava koulutus järjestetään perusopetuksen tai ammatillisen koulutuksen yhteydessä ja opiskelijan tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opintoihin kuuluu myös lukio-opintoja, jotka arvioidaan lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman

perusteiden mukaisesti, niin tällöin opiskelijalle tehdään lukiossa lukion oppiaineen oppimäärän opiskelu-oikeus. Tällöin tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen lukio-opinnot eivät ole lukio-koulutuksen järjestäjän valtionosuuden perusteena, vaan valtionosuusrahoitus myönnetään sille perusopetuksen tai ammatillisen koulutuksen järjestäjälle, jonka järjestämään tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen oppija on otettu opiskelijaksi.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Sirpa Kesti 029 533 1094.

5 AMMATILLINEN KOULUTUS

5.1 Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaa. Järjestämislupa voidaan myöntää hakemuksesta kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle. Ammatillisia tutkintoja ja koulutusta voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä järjestää myös valtion oppilaitoksissa tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella.

Järjestämisluvassa määrätään mm.

- tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta
- oikeudesta järjestää valmentavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää myös järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin liittyvää ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta.
- oikeudesta järjestää tutkintoja ja koulutusta työvoimakoulutuksena. Järjestämislupa voidaan myös rajata koskemaan vain työvoimakoulutusta.
- toiminta-alueesta, jonka osaamistarpeisiin koulutuksen järjestäjän toiminta ensisijaisesti vastaa. Toiminta-alueen lisäksi tutkintoja ja koulutusta voi järjestää myös muualla Suomessa, ei kuitenkaan Ahvenanmaan maakunnassa.
- opiskelijavuosien vähimmäismäärästä. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutettiin 1.1.2025 lukien siten, että varainhoitovuoden 2025 rahoituksesta päätettäessä tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä saa alittaa järjestämisluvassa määrätyn opiskelijavuosien vähimmäismäärän.
- koulutuksen järjestäjän oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta ja vankilaopetusta
- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämisestä ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan yhteydessä

Luvassa voidaan määrätä

- oikeudesta järjestää oppisopimuskoulutuksena kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja sekä ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta.
- velvollisuudesta järjestää kohdassa tutkintoja ja valmentavaa koulutusta vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille ja velvollisuudesta huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä yhteistyöstä niiden koulutuksenjärjestäjien kanssa, joiden tehtävänä on vaativan erityisen tuen järjestäminen.
- myös muista velvoitteista, jos koulutuksen saatavuuden turvaaminen tai muut tutkintojen ja koulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt sitä edellyttävät.

5.2 Rahoituksen säädöspерusta

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 ja lait ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 547/2018, 569/2019, 885/2019, 1374/2019, 517/2020, 1048/2020, 1218/2020, 667/2021, 1118/2021, 1237/2021, 54/2022, 164/2022, 718/2022, 737/2022
- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 ja lait oppivelvollisuuslain muuttamisesta 56/2022, 715/2022

- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1705/2009 ja lait opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 532/2017, 548/2018, 1094/2018, 1317/2019, 1371/2019, 320/2020, 1050/2020, 684/2021, 1114/2021, 489/2022, 884/2022, 710/2024
- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 1215/2021 ja lait sen muuttamisesta 117/2021, 57/2022, 166/2022, 719/2022
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä 884/2017 ja lait lainvaltakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta 1221/2020, 1051/2020, 631/2020, 1184/2019, 568/2019, 1234/2021, 478/2021,
- Asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1766/2009 ja asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen muuttamisesta 487/2017, 735/2017, 1228/2021, 127/2021, 812/2018
- Asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017 ja asetukset ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta 138/2018, 744/2018, 1014/2019, 543/2020, 1227/2021, 1150/2021, 584/2021, 583/2021, 551/2021, 125/2021
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 835/2014 ja asetukset sen tai sen liitteen muuttamisesta 863/2015, 443/2016, 137/2017
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 680/2017 ja asetuksen sen tai sen liitteen muuttamisesta 590/2018, 1086/2018, 542/2020, 596/2021
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 1244/2020 ja sen muuttamisesta 905/2021, 1260/2021, 926/2022
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 682/2017 ja asetus OKM:n asetuksen muuttamisesta 415/2018 (asetus kumottu OKM:n asetuksella 1244/2020)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetukset eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta 681/2017, 819/2018
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista etuuksista 679/2017

5.3 Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahat ja varsinainen suoritepäätös varainhoitovuonna 2025

Ammatillisen koulutuksen määräraha jakautuu laskennalliseen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen sekä avustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ja yksityisten koulutuksen järjestäjien arvonnäkökorvaukseen.

Rahoituslain mukaiset rahoitusosuudet laskennallisesta rahoituksesta ovat perusrahoitus 70 prosenttia, suoritusrahoitus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoitus 10 prosenttia. Rahoitusosuudet lasketaan euromäärästä, jossa määrärahasta vähennetään strategiarahoituksen euromäärä. Varainhoitovuoden aikana mahdollisten lisätalousarvion perusteella myönnettävässä rahoituksessa ei tarvitse ottaa huomioon edellä mainittuja rahoitusosuuksia.

Rahoituksen laskennassa käytettävät painokertoimet ja koulutusten sijoittuminen kustannusryhmiin määriteltiin OKM:n laskentaperusteasetuksessa varainhoitovuodesta 2022 lukien uudestaan vuosien 2018 ja 2019 kustannustietojen perusteella. Muutokset vaikuttavat koulutuksen järjestäjän profiilikertoimen laskentaan ja suoritusrahoituksen painotettujen pisteiden laskentaan vuoden 2022 suoritepäätöksestä lukien.

Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena.

Suoritusrahoituksessa rahoituksen perusteena ovat tutkinnon osien osaamispisteet ja suoritettut tutkinnot. Tutkinnon osien osaamispisteissä otetaan huomioon kaikkien suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet kuitenkin niin, että järjestäjäkohtainen maksimimäärä on 120 osaamispistettä tavoitteellista opiskelijavuotta kohden. Suoritusrahoituksen perustana olevat kokonaispisteet kertyvät siten, että tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä muodostuu noin kolme neljäsosaa ja koko tutkintojen painotetuista pisteistä noin yksi neljäsosa kokonaispisteistä.

Vaikuttavuusrahoituksessa laskennallisesta rahoituksesta tutkinnon ja tutkinnonosia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun osuus on 7,0 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen osuus 1,5 prosenttia laskennallisesta rahoituksesta ja työpaikkaohjaakyselyn ja työpaikkakyselyn työelämäpalautteen osuus 1,5 prosenttia laskennallisesta rahoituksesta. Opiskelijapalautteessa aloittaneiden antaman palautteen painoarvo on yksi neljäsosaa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen painoarvo kolme neljäsosaa. Työelämäpalautteessa työpaikkakyselyn antaman palautteen painoarvo on yksi neljäsosaa ja työpaikkaohjaajakyselyn antaman palautteen painoarvo kolme neljäsosaa.

Vuoden 2025 talousarvion mukainen ammatillisen koulutuksen määräraha on 2 066,8 milj. euroa ja arvonlisäverokorvauksiin varattu euromäärä 47,0 milj. euroa. Laskennallisen rahoituksen osuus on 2063,8 milj. euroa ja strategiarahoituksen osuus 3 milj. euroa. Strategiarahoituksen osuutta vähennetty edellisestä vuodesta 12 milj. euroa. Laskennallisen rahoituksen osuus on vähentynyt 84,8 milj. euroa edellisvuodesta. Suoriteperusteinen perusrahoitus on yhteensä 1 431,7 milj. euroa, harkinnanvaraisten korotusten osuus 12,9 milj. euroa, suoritusrahoituksen osuus 412,8 milj. euroa ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 206,4 milj. euroa.

Talousarvion 2205 mukaan ammatillisen koulutuksen määräraha väheni 96 755 000 euroa vuoden 2024 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Suurin vähennys aiheutuu ammatilliseen koulutukseen kohdistuvista sopeutustoimista. Hallitus sopi keväällä kehysriihessä 100 miljoonan euron sopeutuksesta, johon budjettiriihen päätöksellä lisättiin vielä 20 miljoonan euron lisäsopeutus. Lisäksi ammatillisen koulutuksen määrärahaa pienentää 16,5 miljoonaa euroa lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen varatun määräaikaisen lisärahoituksen päättyminen sekä 5 miljoonaa euroa oppisopimus-koulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun varatun määräaikaisen lisärahoituksen poistuminen.

Eräiden ammatillisen koulutuksen järjestäjiä koskevien normien purkaminen vähentää määrärahaa siten että ammatillisessa koulutuksessa kevennetään henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisprosessia ja luovutaan osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman laatimisvelvollisuudesta. Tämän johdosta ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 4 miljoonalla eurolla. Ammatillisen koulutuksen määrärahaan sisältyvän valtionavustuksina myönnettävän strategiarahoituksen määrä vähenee 12 miljoonalla eurolla kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna. Tästä vuonna 2025 ammatillisen koulutuksen määrärahan tasoa alentaa 4 miljoonaa euroa korvaava säästötoimi kompensoimaan sitä, että hallituksen kehysriihessä päättämää toisen asteen koulutuksen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Loput 8 miljoonaa euroa strategiarahoituksen vähennyksestä siirretään ammatillisen koulutuksen määrärahan sisällä osaksi valtionosuusrahoituksena myönnettävää laskennallista rahoitusta. Ammatillisen koulutuksen määrärahaa kasvattaa vuoden 2025 talousarvioon sisältyvä hallitusohjelman mukainen 10 miljoonan euron pysyvä lisäys oppimisen tuen vahvistamiseen. Lisäksi määrärahaa kasvattaa 56,25 miljoonaa euroa valtion ja kuntien rahoitusosuuksiin tehtävä indeksikorotus (2,6 %). Sitä vastoin määrärahaa vähentää 13,5 miljoonaa euroa vuoden 2023 ammatillisen koulutuksen indeksin tarkistus.

Talousarviossa ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on enintään 169 000, josta työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen tulee kohdentaa vähintään 7 700 opiskelijavuotta. Opiskelijavuosien enimmäismäärä on 11 700 pienempi kuin kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa ja työvoimakoulutukseen kohdennettavien opiskelijavuosien vähimmäismäärä 400 pienempi kuin kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa.

Varsinaisessa suoritepäätöksessä hallitusohjelman mukainen 120 miljoonan euron sopeutustoimi kohdistui laskennallisiin rahoitusosioihin osioiden osuuksien mukaisessa suhteessa. Perusrahoitukseen tästä kohdistui 84 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukainen vähennys toteutettiin vähentämällä tavoitteellisia opiskelijavuosia 11080. Vähennys kohdistettiin koulutuksenjärjestäjille aiemman tutkinnon suorittaneiden pohjakoulutettujen vuonna 2023 toteutuneista opiskelijavuosista lasketujen osuuksien suhteessa. Opiskelijavuosivähennykset kohdennettiin koulutuksen järjestäjille siten, että laskettu pohjakoulutettujen prosenttiosuus valtakunnallisesta pohjakoulutettujen määrästä kerrottiin kunkin järjestäjän vuoden 2024 varsinaisen suoritepäätöksen tavoitteellisella opiskelijavuosimäärällä ilman lähihoitajakoulutuksen lisäkohdennuksia.

Ammatillisen koulutuksen valtionosuuden/rahoituksen saajia varsinaisessa suoritepäätöksessä vuonna 2025 on yhteensä 133. Rahoituksen saajien määrä on vähentynyt kahdella edellisvuodesta. Rahoituksen saajista kuntia on kahdeksan, kuntayhtymiä 33, yhdistyksiä 31, säätiöitä 24, osakeyhtiöitä 36 ja avoimia yhtiöitä yksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt varainhoitovuoden 2025 varsinaisen suorituspäätöksen 18.12.2024.

Päätös liitteineen on löydettävissä OKM:n [www-sivuilla](https://okm.fi) osoitteessa:

[Suoritepäätökset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](https://okm.fi/suoritepaatokset)
(<https://okm.fi/suoritepaatokset>)

Sivustolla on tallennettuna varsinaiset suoritepäätökset varainhoitovuodesta 2018 lukien.

Varainhoitovuosien aikana tehdyt lisäsuoritepäätökset löytyvät sivustolta

[Lisäsuoritepäätökset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](https://okm.fi/lisasuoritepaatokset)
(<https://okm.fi/lisasuoritepaatokset>)

TAULUKKO 1. AMMATILLISEN KOULUTUKSEN MÄÄRÄRAHA JA VARSINAINEN SUORITEPÄÄTÖS VARAINHOITOVUODELLE 2025

Ammatillisen koulutuksen määrärahan jakautuminen vuonna 2025	Määräraha yhteensä	Varsinainen suoritepäätös 18.12.2024	Jaetaan varainhoito-vuoden aikana
	milj. €	milj. €	milj. €
Ammatillisen koulutuksen rahoitus ml. alv	2 113 735 415		
Alv-korvaukset		46,9614	
Ammatillisen koulutuksen määräraha yht. pl. alv	2 066,774		
Strategiarahoitus	3,000		3,000
Laskennallinen rahoitus pl. alv	2 063,774		
Laskennallinen perusrahoitus yht. 70 %	1 444,642		
Suoritepäätöksen harkinnanvarainen perusrahoitus	12,945	12,945	
Suoriteperusteinen perusrahoitus yht.	1 431,697	1 421,697	
– josta varainhoitovuoden jako- ja oikaisuvara	10,000		10,000
Suoritusrahoitus 20% laskennallisesta rahoituksesta	412,755	412,755	
Vaikuttavuusrahoitus 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta	206,377	206,377	
– työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella	144,464	144,464	
– aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella	7,739	7,739	
– päättäneiden opiskelijapalautteen perusteella	23,217	23,217	
– työpaikkakyselyn työelämäpalautteen perusteella	7,739	7,739	
– työpaikkaohjaajakyselyn työelämäpalautteen perusteella	23,217	23,217	
Laskennallinen rahoitus + alv (sisältää perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen)	2 110,735	2100,735	10,000
Strategiarahoitus (avustuspäätöksiin varainhoitovuoden aikana)	3,000		3,000

Laskennallisena perus- ja suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksena jaetaan koulutuksen järjestäjille 99,85 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta ja strategiarahoituksena 0,15 %. Laskennallisesta rahoituksesta perusrahoituksen osuus on 70 % ja suoritusrahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Perusrahoituksesta noin 98 % jaetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella varsinaisella suoritepäätöksellä. Perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena jaetaan 12,9 miljoonaa euroa. Oikaisu- ja jakovaraksi varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetään 10,0 miljoonaa euroa.

Suoritusrahoituksen osuus on 20 % laskennallisesta rahoituksesta ja se jaetaan koulutuksen järjestäjille vuoden 2023 painotettujen tutkintojen pisteiden ja painotettujen tutkinnonosien osaamispisteiden perusteella.

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta ja vaikuttavuusrahoituksen kokonaismäärästä jaetaan koulutuksen järjestäjille tutkinnon ja tutkinnonosia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 70 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perusteella 15 prosenttia ja työelämäpalautteen palautteen perusteella 15 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosa. Työelämäpalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta työpaikkakyselyiden palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosa ja työpaikkaohjaajien antaman palautteen osuus kolme neljäsosa.

Yksityisten koulutuksenjärjestäjien vuoden 2023 toteutuneiden arvonlisäverokulujen perusteella jaetaan arvonlisäverokorvauksena n. 47,0 milj. euroa.

Yksityiskohtaisemmin ammatillisen koulutuksen rahoituksen kohdentamisen lähtökohtia kuvataan OKM:n kirjeessä 4.11.2024 koulutuksen järjestäjille.

[Suoritepäätösten valmistelu - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

[VN_29429_2024+Varainhoitovuoden+2025+varsinaisella+suoritepäätöksellä+myönnettävän+rahoituksen+hakeminen.pdf](#)

TAULUKKO 2. SUORITEPÄÄTÖKSEN LASKENNAN SUORITE- JA EUROMÄÄRÄT V. 2025

RAHOITUKSEN LASKENTA varsinainen suoritepäätös 18.12.2024	
Toteutuneet opiskelijavuodet 2023 yhteensä (rahoitusperuste)	187 273,15
Painotetut toteutuneet opiskelijavuodet 2023	228 569,36
Vuoden 2023 toteutuneiden opiskelijavuosien profiilikerron painotettu keskiarvo	1,2205
Tavoitteellinen opiskelijavuosisimäärä 2025 vars.suoritepäätös	166 824
– josta työvoimakoulutuksen osuus	8 725
Painotettu tavoitteellinen opiskelijavuosisimäärä 2025	205 926
Vuoden 2025 tavoitteellisten opiskelijavuosien profiilikerron, painotettu keskiarvo	1,234390735
Perusrahoituksen laskenta 2025	
Laskennallinen rahoitus yhteensä	2 063 774 000
– josta perusrahoituksen osuus yhteensä	1 444 642 000
Oikaisu- ja jakovara (jaetaan myöhemmin v. 2025 aikana)	10 000 000
Varsinaisen suoritepäätöksen suoriteperusteinen perusrahoitus	1 421 697 005
Perusrahoituksen harkinnanvarainen korotus yhteensä (euroa)	12 945 000
PERUSRAHOITUS yhteensä (myönnetty rahoitus)	1 434 642 005
Painotetun tavoitteellisen opiskelijavuoden hinta 2025 €/painotettu opiskelijavuosi = (1 421 697 005/205 926)	6903, 9218
Suoritusrahoituksen laskenta 2025 (myönnetty rahoitus)	
Suoritusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta 20 %	412 755 002
Toteutuneet suoritettut tutkinnot yhteensä 2023	68 803
Toteutuneet painotetut tutkintojen pisteet 2023 yhteensä	3 397 576,97
Rahoituksen perusteena käytettävät suoritettut osaamispisteet	13 179 336,80
Rahoituksen perusteena käytettävät painotetut osaamispisteet	12 352 242,16
Painotetut pisteet yhteensä	15 749 819,40
Suoritusrahoituksen painotetun pisteen hinta 2025 (€/piste)	26,2069673
Vaikuttavuusrahoituksen laskenta 2025 (myönnetty rahoitus)	
Vaikuttavuusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta 10 %	206 377 000
Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella jaetaan	144 463 899
Tutkinnon suorittaneet yhteensä v 2021	67 983
Tutkinnon osia suorittaneet (pl. tutkinnon suorittaneet) v.2021	113 597

Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden (v. 2022 lopussa) pisteet yhteensä (tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneet yhteensä yhteensä)	337 525,5
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2025 €/piste	428,00884384
Aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	7 739 135
Aloittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä	1 738 649,7
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2025 (€/piste)	4,451233046
Päättäneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	23 217 415
Päättäneiden antaman palautteen painotetut pisteet yhteensä	11 096 694
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2025 (€/piste)	2,09228217
Työpaikkakyselyn palautteen perusteella jaetaan	7 739 135
Työpaikkakyselyn työpaikkajaksojen kalenteripäivät yhteensä	15 498 441
Työpaikkojen antaman palautteen painotetut pisteet yhteensä	204 648 707,2
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2025 (€/piste)	0,037816686
Vertailutietona tot.työpaikkajakson kalenteripäivää kohti €/pv	0,50
Työpaikkaohjaajakyselyn palautteen perusteella jaetaan	23 217 415
Työpaikkaohjaajakyselyn työpaikkajaksojen kalenteripäivät yhteensä	15 498 467
Työpaikkaohjaajien antaman palautteen painotetut pisteet yhteensä	343 166 822
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2025 (€/piste)	0,067656339
Vertailutietona tot.työpaikkajakson kalenteripäivää kohti €/pv	1,50

Arvonlisäverokorvausten määrä vuodelle 2025

Yksityisten koulutuksen järjestäjien ilmoittamat arvonlisäverokompensatioon oikeuttavat arvonlisäverokulut vuonna 2023, €	46 961 415
Arvonlisäverokorvausten jakoperuste on ns. euro-eurosta eli kunkin järjestäjän arvonlisäverokorvaus v.2025 vastaa kunkin järjestäjän vahvistamia toteutuneita kuluja vahvistetussa tilinpäätöksessä (v. 2023)	46 961 415
Keskimääräinen arvonlisäverokorvaus myönnetystä yksityisten koulutuksen järjestäjien saamasta rahoituksesta ilman alv:a %	6,84 %

Perusrahoituksen painotetun opiskelijavuoden hinnaksi muodostui noin 6 903,92 €/painotettu opiskelijavuosi. Suoritusrahoituksen pisteen hinnaksi muodostui noin 26,21 €/painotettu piste. Vaikuttavuusrahoituksen työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pisteen hinnaksi tuli noin 428,01 €/piste, aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 4,45 €/piste ja päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 2,09 €/piste, työpaikkaohjaajakyselyn antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 0,07 €/piste ja työpaikkakyselyn antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 0,04 €/piste.

5.4 Koulutuksen järjestäjän rahoituksen laskenta vuonna 2025

Ammatillisen koulutuksen määräraha jaetaan koulutuksen järjestäjille OKM:n suoritepäätösten mukaisesti.

Varsinainen suoritepäätös on päivätty tehdyksi 18.12.2024 ja siinä on jaettu ammatillisen koulutuksen järjestäjille perus-, suoritusrahoitus ja vaikuttavuusrahoitus ja arvonlisäverokorvaus. Varainhoitovuoden aikana OKM tulee tekemään päätökset varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetyn osuuden kohdentamisesta.

Koulutuksen järjestäjän rahoituksen määräytymisessä käytettävät suoritteet on pyöristetty kussakin rahoitusosiossa ennen suhteellisen osuuden laskemista yhden desimaalin tarkkuuteen. Kunkin rahoitusosion järjestäjäkohtainen rahoituksen euromäärä pyöristetään suoritepäätöksessä yhden euron tarkkuuteen.

5.4.1 Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

Varsinaisella suoritepäätöksellä jaettu perusrahoitus = $0,70 \times \text{Laskennallinen rahoitus} - \text{Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitus}$

Varsinaisen suoritepäätöksen laskennassa käytetyt euromäärät (kts taulukko 1):

- Laskennallinen rahoitus = 2 063 774 000 €
  - josta laskennallinen perusrahoitus 70 %, josta
    - harkinnanvarainen perusrahoitus yhteensä = 12 945 000 €
    - varainhoitovuodelle jätettävä oikaisu- ja jakovara = 10 000 000 €
- Varsinaisen suoritepäätöksen suoriteperusteinen perusrahoitus = 1 421 697 000 €
- Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitusosuus = 10 milj. €

Kunkin koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus varainhoitovuodelle 2025, € = Koulutuksen järjestäjän harkinnanvarainen perusrahoitus, € + (Varsinaisen suoritepäätöksen suoriteperusteinen perusrahoitus, € $\times$ Järjestäjän vuoden 2025 tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä $\times$ (Järjestäjän vuoden 2023 toteutunut painotettu opiskelijavuosimäärä / Järjestäjän vuoden 2023 toteutunut painottamaton opiskelijavuosimäärä) / Kaikkien järjestäjien vuoden 2025 painotettu tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä yhteensä)

Koulutuksen järjestäjän toteutuneen opiskelijavuosimäärän laskenta vuodelta 2023 perustuu Koski-tietovarantoon tallennettuihin opiskelijatietoihin. Opiskelijavuosimäärään on laskettu mukaan OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalla rahoitetut järjestämislupien mukaiset opiskelijavuodet. Opiskelijavuosien määrän laskennassa on huomioitu rahoituslain 1705/2009 mukaisesti, että samanaikaisesti opiskelijavuodet, oppilas ja opiskelijamäärät voivat olla rahoituksen perusteena vain ensin aloitetussa koulutuksessa.

Koski-tietovarannon opiskelijavuositiedot vuodelta 2023 perustuvat 30.9.2024 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa valtioneuvoston rahoitusasetuksen (1228/2021) mukaisesti.

Koulutuksen järjestäjäkohtaisesti opiskelijavuosien toteutuminen on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta rahoitusperusteraportteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Profiilikertoimen laskenta on tarkistettavissa rahoitusperusraportilta Vipunen-tilastopalvelusta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

Esimerkki koulutuksenjärjestäjän perusrahoituksen määräytymisestä:

Profiilikertoimen laskenta vuoden 2023 toteutuneista opiskelijavuosista	
Perustutkintokoulutusta kustannusryhmän 2 tutkintoon	1000 opv
kustannusryhmä 2 painokerroin	0,97
Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja pääasiallisena sisältönä	18 opv
kustannusryhmä opva painokerroin	1,54
erityisen tuen päätös opiskelijavuosissa	147 opv
erityisen tuen lisäpainokerroin	0,5
tavallinen majoitus toteutuneita opiskelijavuosia	90 opv
majoituksen lisäpainokerroin	0,54
Painotetut opiskelijavuodet yhteensä	1119,82 opv
Painottomat eli toteutuneet opiskelijavuodet yhteensä	1018 opv
Profiilikerroin painotetut/painottomat opiskelijavuodet	1,1000
Koulutuksenjärjestäjän tavoitteelliset opiskelijavuodet v. 2025 OKM päätös	900 opv
– määrää on alennettu 100:lla opiskelijavuodella hallitusohjelman leikkauksen kohdentamisen vuoksi. Perusteena vähennykselle järjestäjän osuus 0,9 % pohjakoulutettujen valtakunnallisesta kokonaismäärästä ja edelleen 0,9 % kokonaisvähennyksestä 11080	
Profiilikerroin	1,1000
Painotettuja tavoitteellisia opiskelijavuosia	990 opv
Painotetun opiskelijavuoden hinta varsinaisessa suoritepäätöksessä	6 903,9218
Koulutuksenjärjestäjän perusrahoitus	6 834 883 €

5.4.2 Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus perustuu kustannusryhmän, tutkintotyyppin ja pohjakoulutuksen kertoimilla painotettujen vuoden 2023 tutkintojen ja tutkinnonosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tutkinnoista ja suoritettujen tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä.

Laskennallinen rahoitus = 2 063 774 000 €

- josta suoritusrahoitus 20 % x 2063 774 000 = 412 755 000 €

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus varainhoitovuodelle 2025, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,20 x (Järjestäjän vuoden 2023 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä / Kaikkien järjestäjien vuoden 2023 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä yhteensä)

Rahoituksen laskennassa on huomioitu vuodelta 2023 OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalle rahoitetun koulutuksen suoritteet.

Järjestäjäkohtaisten osaamispisteiden määrän maksimi rahoituksen perusteena on 120 osaamispistettä koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettyä tavoitteellista opiskelijavuotta kohden.

Koski-tietovarannon tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot vuodelta 2023 perustuvat 30.9.2024 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa.

Järjestäjäkohtaisesti suorituspisteiden toteutuminen ja laskenta on tarkistettavissa Vipunen -tilastopalvelusta rahoitusperusteraportteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Painotettujen pisteiden laskenta on tarkistettavissa raportilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20tutkinnot%20ja%20tutkinnon%20osat%20painotetut.xlsb>

Esimerkki koulutuksenjärjestäjän suoritusrahoituksen määräytymisestä:

Tutkintojen määrä 300, keskimääräinen opiskeluaika 3 v->	300 tutkintoa
kustannusryhmän kerroin 0,97. Pisteet $300 \times 72 \times 0,97$	20952 pistettä
Erityisen tuen piirissä 10 % eli 30 tutk., lisäpisteet $30 \times 0,5 \times 72$	1080 pistettä

Oletus, että tutkinnon suorittavien lisäksi 100 opiskelijaa suorittaa samoja tutkinnonosia mutta keskeyttää ennen valmistumista -> $300+300+300+100$ opiskelijaa =1000 opiskelijaa.

Tutkinnon osien suorituspisteet kustannusryhmä 1 = yhteiset tutkinnon osat	
kolmasosa osaamispisteistä/vuosi 1000 opiskelijaa x 35 osp $1/3 \times 0,78$	9100 pistettä
Ammatillisten tutkinnonosien määrä 1000 opisk x $145 \times 1/3 \times 0,97$	46 883 pistettä
Erityisen tuen piirissä 10 % eli 100, lisäpisteet $100 \times 0,5 \times 180/3$	3000 pistettä
Tutkintojen ja tutkinnonosien pisteet yhteensä	81 015 pistettä
Pisteen hinta suoritusrahoituksessa	26,2069673 €/piste

Koulutuksenjärjestäjän suoritusrahoitus vuonna 2025 **2 123 157 €**

5.4.3 Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta jaetaan koulutuksen järjestäjille tutkinnon ja tutkinnonosia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 70 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perusteella 15 prosenttia ja työelämäpalautteen palautteen perusteella 15 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosaa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosaa. Työelämäpalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta työpaikkakyselyiden palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosaa ja työpaikkaohjaajien antaman palautteen osuus kolme neljäsosaa. Vaikuttavuusrahoituksen laskentaan liittyvät tiedot ja laskenta on tarkistettavissa Vipunen Tilastopalvelusta rahoitusperusteraportteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Työllistyneet ja jatko-opiskelijat, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus = 2 063 774 000 €

- josta vaikuttavuusrahoitus työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella $7,0 \% \times 2\,063\,774\,000\text{ €} = 144\,463\,900\text{ €}$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella varainhoitovuodelle 2025, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,070 x (Järjestäjän vuonna 2021 tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien vuonna 2021 tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuottama pistemäärä yhteensä)

Työllistyneellä tai jatko-opintoihin siirtyneellä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon tai tutkinnon osan vuoden 2021 aikana ja on työllinen tai suorittaa opintoja korkeakoulussa vuoden 2022 lopussa.

Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.

Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2.

Tutkinnon suorittamisen aloittamisella tarkoitetaan sen tutkinnon taikka tutkinnon osan suorittamisen aloittamista, joiden suorittaminen henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitus mukaisesti on opiskelijan tavoitteena. Jos työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on suorittanut kalenterivuoden 2021 aikana sekä tutkinnon että tutkinnon osan tai osia, painokerroin määräytyy tutkinnon suorittaneen painokertoimen mukaisesti.

Tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneen henkilön toiminnan määrittelyssä käytetään viimeisimpiä käytettävissä olevia Tilastokeskuksen henkilö pohjaisia tilastoaineistoja ja niissä käytettäviä luokituksia.

Opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen suoritettua saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjän suoritettua, joita on painotettu:

- 1) kunkin ryhmän osalta järjestäjäkohtaisella korjauskertoimella;
ja
- 2) työllistyneiden osalta alueellisella korjauskertoimella.

Järjestäjäkohtainen korjauskerroin lasketaan siten, että vuoden 2021 aikana tutkinnon taikka tutkinnon osan tai osia suorittaneiden lukumäärä jaetaan vuoden 2022 lopussa työllistyneiden tai jatko-opintoihin siirtyneiden sekä työttömien yhteismäärällä. Tutkinnon tai tutkinnon osan suorittamiseen sovelletaan OKM:n rahoituksen laskentaperusteasetuksen (1244/2020) 13 §:n 4 momenttia.

Alueellinen korjauskerroin lasketaan siten, että koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuus koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä jaetaan koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrätyn toiminta-alueen pääasiallisen maakunnan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuudella edellä mainitun alueen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä.

Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta rahoitusperusteraporttilta:

[Excel Web Access - /fi-fi/Raportit/Rahoitusperusteraportti \(työllistyneet ja jatko-opiskelijat\) uusi.xlsb \(vipunen.fi\)](#)

Esimerkki koulutuksenjärjestäjän vaikuttavuusrahoituksen osion työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella määräytymisestä:

Tutkinnon suorittaneiden määrä 2021	353
Vain tutkintojen osia suorittaneiden määrä 2021	630
Tutkinnon suorittaneista työllistyneet v 2022 lopussa	225
Tutkinnon suorittaneista jatko-opintoihin sijoittuneet v 2022 lopussa	15
Tutkinnon osia suorittaneista työllistyneet v 2022 lopussa	290
Tutkinnon osia suorittaneista jatko-opintoihin sijoittuneet v 2022 lopussa	8
Tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneista työttömiä vuoden 2022 lopussa	183
Järjestäjäkohtainen korjauskerroin $(353+630) / (353+630+183)$	1,363384
Koko maan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuus	0,843134444
Koulutuksen järjestäjän maakunnan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuus	0,841848398
Alueellinen korjauskerroin k:n maakunta/koko maa	1,001527646
Tutkinnon suorittaneista 147 (x 4 pist) ei työllisiä ja 77 (x 2 pist) työllisiä ennen opintoja	742
Kerrotaan pistemäärä alueellisella ja koulutuksenjärjestäjän korjauskertoimella ->	
Tutkinnon suorittaneet työllistyneet, painotetut pisteet	1013,176482
Tutkinnon-suorittaneista jatko-opiskelijoista 15 -ei työllisiä ennen (x 4 pist)	60
Kerrotaan pistemäärä koulutuksenjärjestäjän korjauskertoimella ->	
Tutkinnon suorittaneet jatko-opiskelijat, painotetut pisteet	81,80
Tutkinnon osia suorittaneet työllistyneet 181x2 pist+109x1pist, vastaavasti kuin tutk.suor.	643,13
Tutkinnon osia suorittaneet jatko-opiskelijat 7 x2 pist+ 1 x 1 pist, vastaavasti kuin tutk.suor.	20,45
Painotetut pisteet yhteensä	1 758,57
Pisteen hinta suoritusrahoituksessa	428,0088438
Vaikuttavuusrahoitus yhteensä	752 684

Opiskelijapalautteen perusteella jaettava vaikuttavuusrahoitus-osio:

Opiskelijapalautteen perusteella vuodelle 2025 myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytetään ajalla 1.7.2023–30.6.2024

- 1) ammatillisen tutkintokoulutuksen aloittaneiden antamaa opiskelijapalautetta;
- 2) ammatillisen tutkinnon suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta; sekä
- 3) ammatillisen tutkinnon osan tai osia suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta.

Tutkintokoulutuksen aloittaneilta opiskelijapalaute kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on hyväksytty. Tutkinnon ja tutkinnon osan tai osia suorittaneilta opiskelijapalaute kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelija on osoittanut henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteena olevan tutkinnon taikka tutkinnon osan tai osien suorittamiseksi tarvittavan osaamisen.

Opiskelijoilta, jotka suorittavat tutkinnon tai tutkinnon osan menemällä suoraan näyttöön, ei kerätä rahoitukseen oikeuttavaa opiskelijapalautetta.

Sama opiskelija voi olla yhden kerran opiskelijapalautteen antajana yhtä opiskelijapalautekyselyä kohden yhdellä koulutuksen järjestäjällä.

Palaute kerätään automaattisesti eHOKS-tietojen perusteella Opetushallituksen Arvo-järjestelmään. Rahoituksen laskennassa on käytetty Arvo-järjestelmään tallennettua palautetta.

Vastausten antamaa pistemäärää on korjattu katokorjauskertoimella, jolla on osin korjattu antamatta jääneen palautteen aiheuttamaa menetystä. Opiskelijapalautekyselyille lasketaan kuhunkin kyselyyn järjestäjäkohtainen vastausosuus, joka on kyseiseen opiskelijapalautekyselyyn vastanneiden määrä jaettuna opiskelijapalautekyselyn kohteena olleiden määrällä. Vastaus-osuuden perusteella lasketaan kullekin opiskelijapalautekyselylle järjestäjäkohtainen katokorjauskerroin:

- kun vastausosuus on 0,7 tai sitä suurempi, katokorjauskerroin on $1/\text{vastausosuus}$.
- kun vastausosuus on pienempi kuin 0,7 mutta suurempi kuin 0,2, katokorjauskerroin on $1/0,7 + 2,04 \times (0,7 - \text{vastausosuus})$.
- kun vastausosuus on korkeintaan 0,2, katokorjauskerroin on 857/350

Aloittaneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus = 2063 744 000 €

- josta vaikuttavuusrahoitus aloittaneiden antaman palautteen perusteella myönnetään $1,5 \% \times \frac{1}{4} = 0,375 \%$ eli $0,375 \% \times 2\,063\,744\,000\,€ = 7\,739\,135\,€$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus aloittaneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2025, € = Laskennallinen rahoitus, € $\times 0,00375 \times$ (Järjestäjän ajalla 1.7.2023 - 30.6.2024 aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä)

Aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipunen tilastopalvelusta rahoitusperusteraportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinen%20koulutus%20-%20opiskelijapalaute%20-%20rahoitusmalli%20-%20aloituskysely.xlsb

Aloittaneiden määrä 400, oletus 100 keskeyttää ennen valmistumista	400
Vastausten keskiarvo	4,375
Kysymysten määrä palautelomakkeella	4
Vastausosuus	40 %
Katokorjauskerroin	2,040571429
Palautteen pisteet yhteensä $400 \times 40\% \times 4 \times 4,375 \times 2,040571429$	5 714
Pisteen hinta aloittaneiden kyselyssä	4,451233046 €/piste
Aloittaneiden palautteen tuottama rahoitus yhteensä	25 434 €

Aloittanutta opiskelijaa kohden palautteen tuottama rahoitus on $25\,434/400 = 64\,€/\text{opiskelija}$

Päättäneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus = 2 063 744 000 €

- josta vaikuttavuusrahoitus päättäneiden antaman palautteen perusteella myönnetään $1,5 \% \times \frac{3}{4} = 1,125 \%$ eli $1,125 \% \times 2\,063\,744\,000\,€ = 23\,217\,415\,€$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus päättäneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2025, € = Laskennallinen rahoitus, € $\times 0,01125 \times$ (Järjestäjän ajalla 1.7.2023–30.6.2024 päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä)

Päättäneiden tutkinnon suorittaneiden antama opiskelijapalaute ja päättäneiden tutkinnon osia suorittaneiden antama opiskelijapalaute on laskennassa käsitelty erillisinä, koska tutkinnon suorittaneiden antamalla palautteella on kolminkertainen paino verrattuna tutkinnon osia suorittaneiden antamaan palautteeseen. Molemmille ryhmille on laskettu oma katokorjauskertoimensa. Laskennan tuottamat pisteet on laskettu yhteen järjestäjäkohtaisesti ja tällä pistemäärällä on laskettu järjestäjän suhteellinen osuus kaikkien järjestäjien keräämästä vastaavasta pistemäärästä.

Päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipunen tilastopalvelusta rahoitusperusteraporttilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinenkoulutus%20-%20opiskelijapalaute%20-%20rahoitusmalli-%20p%C3%A4tt%C3%B6kysely.xlsb

Esimerkki päättäneiden opiskelijoiden antamasta palautteesta rahoituksen laskennasta, jossa järjestäjän tutkinnon suorittaneita 300 kpl

Koulutuksen järjestää saa vastaukset 50 %:ta opiskelijoista eli 150 opiskelijalta

• Päättäneiden määrä 300 1.7.–30.6. ajanjaksolla	300
• Vastausten keskiarvo	4,375
• Kysymysten määrä palautelomakkeella	8
• Vastausosuus	50 %
• Katokorjauskerroin	1,836571429
• Painokerroin	3
• Palautteen pisteet yhteensä $300 \times 50\% \times 4,375 \times 8 \times 1,83657 \times 3 =$	28 926
• Pisteiden hinta päättökyselyssä	2,09228217
• Päättäneiden palautteen tuottama rahoitus yhteensä	60 521 €

Valmistunutta opiskelijaa kohden koulutuksenjärjestäjän saama rahoitus esimerkissä
 $60\,521/300 = 202 \text{ €/valmistunut opiskelija}$

Työelämäpalautteen vaikuttavuusrahoitusosio:

Työelämäpalautetta koskevia säännöksiä sovellettiin ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta.

Työelämäpalautetta kerätään tutkintokoulutukseen sisältyvillä työelämässä tapahtuvan osaamisen hankkimisen jaksoilta eli koulutussopimus- ja oppisopimusjaksoilta työpaikkajaksokohtaisesti. Työpaikkajakso muodostetaan tutkinnonosittain.

Valtakunnallisen työelämäpalautteen kerääminen aloitettiin 1.7.2021, josta alkaen työpaikkaohjaajakysely on lähetetty enintään kaksi kertaa kuukaudessa niille työpaikoille, joissa edeltävän kahden viikon aikana on päättynyt opiskelijan oppisopimukseen tai koulutussopimukseen perustuva työpaikkajakso. Työpaikkakysely lähetetään kaksi kertaa vuodessa työpaikoille, joissa on edeltävän puolen vuoden aikana ohjattu opiskelijoita oppisopimukseen tai koulutussopimukseen perustuen. Työpaikkakyselyllä palautetta on kerätty tammikuusta 2022 alkaen.

Palautteen keräämistä varten Opetushallitus muodostaa vastauslinkit automaattisesti koulutuksen järjestäjien Koski ja eHOKS -rekistereihin tallentamien opiskelijakohtaisten tietojen perusteella. Tietojen tallentaminen valtakunnallisiin rekistereihin ja tietojen käyttö perustuu lakiin valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä ja rahoituksen laskennasta annettuihin asetuksiin. Vaikuttavuusrahoituksen laskennassa tarvittava työelämäpalautteen tietopohja saadaan suoraan valtakunnallisista tietovarannoista, erillistä kyselyä koulutuksen järjestäjille ei tehdä.

Työelämäpalautteen perusteella koulutuksen järjestäjille jaettavan vaikuttavuusrahoituksen laskenta perustuu koulutuksen järjestäjien eHOKS-rekisteriin tallentamiin opiskelijakohtaisiin tietoihin osaamisen hankkimisesta ja sen ajoittumisesta. Kun osaamista hankitaan työpaikalla, eHOKS-rekisteriin tallennetaan tutkinnon osittain työpaikkajaksoja ja niiden alkamis- ja päättymispäivämäärät.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen mukaan työelämäpalautteen perusteella jaettavasta vaikuttavuusrahoituksesta 1/4 myönnetään työpaikkakyselyn perusteella ja 3/4 työpaikkaohjaajakyselyn perusteella. Kunkin vastauksen pistemäärä kerrotaan kyseisen vastauksen kohdejoukkona olevien työpaikkajaksojen kes-
tolla päivinä.

Työpaikkaohjaajakyselyssä koulutuksenjärjestäjän pistemäärää korjataan katokorjauskertoimella. Katokorjauskertoimen kaava on sama kuin opiskelijapalautteen pistemäärän laskennassa. Katokorjauskerroin korjaa pistemäärää kertoimella, joka lasketaan koulutuksenjärjestäjäkohtaisen saatujen vastausten työpaikkajaksojen keston ja työpaikkakyselyn kohteena olleiden työpaikkajaksojen keston suhteen eli vastausosuuden perusteella kaavalla:

- kun vastausosuus on 0,7 tai sitä suurempi, katokorjauskerroin on 1/vastausosuus.
- kun vastausosuus on pienempi kuin 0,7 mutta suurempi kuin 0,2, katokorjauskerroin on $1/0,7 + 2,04 \times (0,7 - \text{vastausosuus})$.
- kun vastausosuus on korkeintaan 0,2, katokorjauskerroin on 857/350

Jos opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa on sovittu, että opiskelija ei ole hankkimassa osaamista työpaikalla kaikkina osaamisen hankkimisjaksoon kuuluvina säännönmukaisina opiskelupäivinä, otetaan huomioon vain työpaikalla hankittavan osaamisen osuus säännönmukaisista opiskelupäivistä. Työpaikalla hankittavan osaamisen osuutta määriteltäessä säännönmukaiseen opiskeluviikkoon katsotaan kuuluvaksi viisi opiskelupäivää.

Vaikuttavuusrahoitus työpaikkaohjaajakyselyn perusteella

Laskennallinen rahoitus = 2 063 744 000 €

- josta vaikuttavuusrahoitus työpaikkaohjaajakyselyn palautteen pisteiden perusteella myönnetään $1,5 \% \times 3/4 = 1,125 \%$ eli $1,125 \% \times 2\,063\,744\,000\text{ €} = 23\,217\,414\text{ €}$

Koulutuksenjärjestäjän saaman palautteen pisteet lasketaan kertomalla kunkin vastauksen palautteen pisteet yhteensä kunkin vastauksen työpaikkajaksojen sisältämien kalenteripäivien määrällä ja summaamalla näin saadut vastausten pistemäärät ja kertomalla summa järjestäjäkohtaisella katokorjauskertoimella. Koulutuksen järjestäjän saama osuus rahoitusosion euromäärästä on sama kuin järjestäjän pisteiden osuus koko maan pisteistä.

- Esimerkki työpaikkaohjaajakyselyn rahoituksen laskennasta, jossa järjestäjän päättäneiden työpaikkajaksojen kalenteripäiviä rahoitusjaksolla yht 160 000.
  - Koulutuksen järjestää saa vastaukset työpaikkaohjaajakyselystä, jolla kestot yhteensä 40 000 pv ja vastausten painotettu keskiarvo 4,375
  - Saatujen työpaikkakyselyn vastausten painotettu keskiarvo x kysymysten määrä = $4,375 \times 8 = 35$ pistettä
  - Pistemäärä 40 000 pv x 35 pistettä = 1400 000 pistettä.
  - Koulutuksenjärjestäjä ei saa vastauksia muista työpaikoista eli saamatta jää kestoaltaan 30 000 kalenteripäivän jaksojen vastaukset.

- Vastausosuus = $40000/160000 = 0,25$
- Katokorjauskerroin $1/0,7 + 2,04 \times (0,7 - 0,25) = 2,347$
- Pistemäärä = $2,347 \times 1400\,000 = 3\,285\,200$ pistettä
- Työelämäpalautteen ohjaajakyselyn pisteen hinta on 0,067656339 €/piste
- -> **Järjestäjä saa rahoitusta $0,067656339 \times 3\,285\,200 = 222\,265$ euroa.**
- Toteutuneiden työpaikkajaksojen kalenteripäivää kohden esimerkin työpaikkaohjaajakyselyssä rahoitusta $222\,265/160\,000 = 1,39$ €/järjestäjän työpaikkajakson kalenteripäivä
  - Keskimäärin kaikilla järjestäjillä luku oli n. 1,50 €/kalenteripäivä

Vaikuttavuusrahoitus työpaikkakyselyn perusteella

Laskennallinen rahoitus = 2 063 744 000 €

- josta vaikuttavuusrahoitus työpaikkakyselyn palautteen pisteiden perusteella myönnetään $1,5\% \times \frac{1}{4} = 0,375\%$ eli $0,375\% \times 2\,063\,744\,000\,€ = 7\,739\,136\,€$

Koulutuksenjärjestäjän saamat palautteen pisteet lasketaan kertomalla kunkin vastauksen palautteen pisteet yhteensä kunkin vastauksen työpaikkajaksojen sisältämien kalenteripäivien määrällä ja summaamalla näin saadut vastausten pistemäärät. Koulutuksen järjestäjän saama osuus rahoitusosion euromäärästä on sama kuin järjestäjän pisteiden osuus koko maan pisteistä.

Esimerkki työpaikkakyselyn rahoituksen laskennasta, jossa järjestäjän päättäneiden työpaikkajaksojen kalenteripäiviä rahoituskaudella yht 160 000

- Koulutuksen järjestäjä saa vastaukset työpaikkakyselyistä, joilla kestot yhteensä 40 000 pv ja saatujen vastausten päivillä painotettu keskiarvo 4,4444
- Vastauksen pistemäärä keskiarvo x kysymysten määrä = $9 \times 4,4444 = 40$ pistettä
- Kaikkien vastausten pistemäärä $40\,000\,pv \times 40\,pistettä/pv = 1\,600\,000$ pistettä.
- Koulutuksenjärjestäjä ei saa vastauksia muista työpaikoista eli saamatta jää kestoaltaan 120 000 kalenteripäivän jaksojen vastaukset.
- Työelämäpalautteen pisteen hinta on 0,037816686 €/piste
- -> **Järjestäjä saa rahoitusta $0,037816686 \times 1600000 = 60\,507$ euroa.**
- Toteutuneiden työpaikkajaksojen kalenteripäivää kohden esimerkin työpaikkakyselyssä $60507/160000 = 0,38$ €/koulutuksen järjestäjän työpaikkajakson kalenteripäivä
  - Keskimäärin kaikilla järjestäjillä luku oli n. 0,50 €/työpaikkajakson kalenteripäivä

YHTEENVETO YLLÄ OLEVISSA ESIMERKEISSÄ LASKETUISTA RAHOITUSOSIOISTA JA KOKONAISRAHOITUS VUONNA 2025:

		Määräraha/ rahoitusosio	Koko maan suoritteet	Profiili- kerroin	Painotetut suoritteet	Painotetun rahoitus- pisteen hinta	
Ammatillisen koulutuksen määräraha ilman arvontlisäverokorvauksia		2 063 774 000	167 987				
Strategiarahoituksen osuus		-					
Varsinaisen suoritepäätöksen mukainen laskennallinen rahoitus		2 063 774 000					
Suoriteperusteinen perusrahoitus yhteensä (pl. Hark.var.korotus ja Oikaisu- ja korjausvara)	70,000 %	1 421 697 000	166 824	1,234	205 926	6903,9	€/painotettu opiskelijavuosi
-Hark.varaisen korotuksen määräaikainen lisäys		-					
- Oikaisu- ja korjausvara ja perusrahoituksessa harkinnanvarainen korotus varsinaisessa suoritepäätöksessä		22 945 000	1 163	1,234		15982,9	
Suoritusrahoitus yhteensä	20,000 %	412 755 000			15 749 819	26,2	€/suorituspiste
Työll. ja jatko-opisk. perustuva vaikuttavuus-rahoitus yhteensä **	7,000 %	144 463 900			337 526	428,0	€/piste
Aloitt. opisk.palautteeseen perustuva vaikuttavuusrahoitus yhteensä *	0,375 %	7 739 138			1 738 650	4,5	€/piste *
Päätt. opisk.palautteeseen perustuva vaikuttavuusrahoitus yhteensä *	1,125 %	23 217 413			11 096 694	2,1	€/piste *
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely *	1,125 %	23 217 413			343 166 822	0,068	€/piste *
Työelämäpalaute työpaikkakysely *	0,375 %	7 739 138			204 648 707	0,038	€/piste *

Suoritepäätös
tavoitteelliset
opiskelijavuodet
-10% leikkaus

Esimerkki koulutuksen järjestäjän valtionosuusrahoituksesta 2024 / varsinainen suoritepäätös	Peruste esimer- kin laskelmat (rahoitusperus- te-raporteilta)	Rahoitus € lasketuilla rahoituspisteiden hinnoilla	Osuus järjestäjän saamasta rahoituksesta
Tavoitteelliset opiskelijavuodet (OKM:n päätös)	1 000	7 594 314	70,1 %
- järjestäjän profiilikerroin	1,100		0,0 %
Harkinnanvarainen perusrahoitus (OKM:n päätös)	-	-	0,0 %
Suorituspisteet	81 015	2 123 157	19,6 %
Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen pisteet	1 759	752 684	6,9 %
Aloituspalauteen painotetut pisteet	5 714	25 434	0,2 %
Päätöspalauteen painotetut pisteet	28 926	60 521	0,6 %
Työpaikkaohjaajakyselyn painotetut pisteet	3 285 200	222 265	2,1 %
Työpaikkakyselyn painotetut pisteet	1 600 000	60 507	0,6 %
Yhteensä arvio järjestäjän rahoituksesta vuonna 2025		10 838 881	

Suoritteiden määrämuutos %	Uusi painotettu suoritemäärä	Rahoitus
-10%	900	6 834 883
0%	1	
	-	-
0%	81 015	2 123 157
0%	1 759	752 684
0%	5 714	25 434
0%	28 926	60 521
0%	3 285 200	222 265
0%	1 600 000	60 507
Rahoitus muuttuneilla suoritteilla Muutos vuoteen 2024		10 079 451
		-9%

Vuoden 2024 rahoitus varsinainen suoritepäätös samoilla pisteillä	11 025 387
Muutos vuoteen 2024 samoilla pistemäärillä ja tavoitteellisilla opiskelijavuosilla	-2%

Vrt. vuoden 2024 rahoitus varsinainen suoritepäätös leikkaus -10% tavoitt.	10 278 138
	-2%

VERTAILUTIETONA YLLÄ OLEVISSA ESIMERKEISSÄ LASKETUISTA RAHOITUSOSIOISTA JA KOKONAISSRAHOITUS VUODEN 2024 RAHOITUSPISTEIDEN HINNOILLA:

Esimerkki koulutuksen järjestäjän valtionosuusrahoituksesta 2024 / varsinainen suoritepäätös	Peruste esimerkin laskelmat (rahoitusperuste-raporteilta)	Rahoitus € lasketuilla rahoituspisteiden hinnoilla	Osuus järjestäjän saamasta rahoituksesta
Tavoitteelliset opiskelijavuodet (OKM:n päätös)	1 000	7 506 794	68,1 %
– järjestäjän profiilikerroin	1,100000		0,0 %
Harkinnanvarainen perusrahoitus (OKM:n päätös)	-	-	0,0 %
Suorituspisteet	81 015	2 272 544	20,6 %
Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen pisteet	1 759	846 251	7,7 %
Aloituspalautteen painotetut pisteet	5 714	27 619	0,3 %
Päättöpalautteen painotetut pisteet	28 926	68 362	0,6 %
Työpaikkaohjaajakyselyn painotetut pisteet	3 285 200	233 956	2,1 %
Työpaikkakyselyn painotetut pisteet	1 600 000	69 861	0,6 %
Yhteensä arvio järjestäjän rahoituksesta vuonna 2024		11 025 387	

Vuoden 2023 rahoitus varsinainen suoritepäätös samoilla pisteillä	10 445 364
Muutos vuoteen 2023 samoilla pistemäärillä ja tavoitteellisilla opiskelijavuosilla	6 %

Suoritepäätös
tavoitteelliset
opiskelijavuodet
-10% leikkaus

Suoritteen määrämuutos %	Uusi painotettu suoritemäärä	Rahoitus
-10 %	900	6 759 545
0 %	1	
	-	-
0 %	81 015	2 272 544
0 %	1 759	846 251
0 %	5 714	27 619
0 %	28 926	68 362
0 %	3 285 200	233 956
0 %	1 600 000	69 861
Rahoitus leikatut tavoitt.		10 278 138

5.5 Järjestäjän profiilikerroin ja kustannusryhmien kertoimien asettaminen

Järjestäjän profiilikerroin on järjestäjän vuoden 2023 painotettujen opiskelijavuosien ja painottamattomien opiskelijavuosien välinen suhde. Painotetut opiskelijavuodet lasketaan kertomalla järjestäjän eri kustannusryhmien mukaiset opiskelijavuodet ko. kustannusryhmän kertoimella. Vuoden 2025 rahoituslaskelmassa käytetyt kertoimet ovat opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista (1244/2020) vuonna 2021 annetun muutoksen (905/2021) mukaisia. Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa koulutuksen ja tutkintojen, tutkintotyyppien, majoituksen ja työvoimakoulutuksen osalta kertoimet ja tutkintojen kustannusryhmät pysyvät ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Järjestäjäkohtaisen profiilikertoimen määräytyminen on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta suoriteperusteraportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

Vuoden 2025 rahoituksen laskennassa raportin muodostamisessa on huomioitu järjestämislupien määräykset siten että ilman lupaa järjestetyt koulutukset eivät sisälly raportin opiskelijavuosiin tai opiskelijavuosien painotuksiin.

Koski-tietojen järjestämisluvanmukaisuuden tarkistaminen rahoitusperusteraporteilla

Raporteilla verrataan Koski-tietojen opiskelijavuosia ja suoritteita (tutkintoja ja tutkinnon osia) koulutuksen järjestäjän järjestämislupaan. Luvattomaksi koulutukseksi, korotustekijäksi tai suoritteeksi luokittelu perustuu vain ja ainoastaan Koski-tietojen ja järjestämisluvan vertailuun. Luvattomiksi luokitellut opiskelijavuodet ja suoritteet voidaan piilottaa tai saada näkyville tarvittaessa käyttämällä raporttien suodattimia

- Luvaton koulutus
- Luvaton korotustekijä
- Luvaton majoitus

Näiden suodattimien alle on luokiteltu erilaisia kategorioita selventämään luvattomuuden perustetta edesauttamaan mahdollisten virhetilanteiden selvittämistä ja läpinäkyvyyden parantamista.

Luvattomissa koulutuksissa otetaan kantaa siihen, että onko järjestäjällä lupa sen tutkinnon järjestämiseen, jota Koski-tietojen mukaan on järjestetty. Tutkinnon osia tarkasteltaessa katsotaan sellaisien lupatietojen mukaan tutkintoon, johon tutkinnon osa kuuluu.

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupa järjestää kyseistä tutkintoa, täydentävää ja syventävää ammatillista, ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta, VALMA-koulutusta tai TELMA-koulutusta.

Mikäli koulutuksen järjestäjällä on Koski-tietojen perusteella opiskelijavuosia luvattomassa koulutuksessa, opiskelijavuosia ei lasketa mukaan järjestäjän rahoituksen perusteena oleviin opiskelijavuosiin.

Luvaton korotustekijä

Mahdolliset kategoriat luvattomiksi korotustekijöiksi (muuttuja/suodatin = Luvaton korotustekijä) ovat:

- Ei luvaton, hyväksytty
- Työvoimakoulutus
- Vankilaopetus
- Vaativa erityinen tuki

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupaa järjestää sellaista koulutusta, jota korotustekijän muodostuminen edellyttää eli työvoimakoulutusta, vankilaopetusta tai vaativaa erityistä tukea.

Mikäli järjestäjällä ei lainkaan lupaa kyseiseen korotustekijään oikeuttavaan koulutukseen, kertyneistä painotetuista opiskelijavuosista poistetaan ko. korotustekijän vaikutukset. Esimerkiksi työvoimakoulutuksessa poistetaan työvoimakoulutuksen korotustekijä ja painotetut opiskelijavuodet lasketaan muuten samalla tavalla, mutta työvoimakoulutuksen korotustekijää ei oteta huomioon.

Mikäli vaativan erityisen tuen opiskelijavuodet ylittävät luvan osoittaman määrän, poistetaan vaativan erityisen tuen korotustekijä ylimenevien opiskelijavuosien osalta.

Suoritettujen tutkintojen ja tutkinnon osien vertaaminen järjestämislupa

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupaa kyseisen tutkinnon järjestämiseen tai lupa sellaisen tutkinnon järjestämiseen, mihin suoritettu tutkinnon osa kuuluu. Katteoria määräytyy myös sen perusteella, että onko suoritettu vain tutkintoja, vain tutkinnon osia vai sekä että.

Mikäli koulutuksen järjestäjällä on Koski-tietojen perusteella tutkintoja tai tutkinnon osia luvattomassa koulutuksessa, niiden osalta osaamispisteitä ei lasketa mukaan järjestäjän rahoituksen perusteena oleviin osaamispisteisiin. Luvaton korotustekijä

Mahdolliset kategoriat luvattomiksi suoritteiden korotustekijöiksi (muuttuja/suodatin = Luvaton korotustekijä) ovat:

- Ei luvaton, hyväksytty
- Vaativa erityinen tuki, tutkinto
- Vaativa erityinen tuki, tutkinnon osa
- Vaativa erityinen tuki, tutkinto ja tutkinnon osa

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä järjestämisluvassa vaativan erityisen tuen tehtävää.

Luvattoman korotustekijän käsittely

Mikäli järjestäjällä ei ole vaativan erityisen tuen tehtävää, kertyneistä painotetuista osaamispisteistä poistetaan ko. korotustekijän vaikutukset.

Erityisiä huomioita

Muutokset järjestämisluvassa

Mikäli järjestämislupa muuttuu niin uuden järjestämisluvan velvoitteet ja luvat katsotaan olevan voimassa siitä päivämäärästä alkaen kuin uusi järjestämislupa on astunut voimaan. Samalla vanhan järjestämisluvan velvollisuudet ja luvat eivät enää koske kyseistä päivämäärää tai sen jälkeistä aikaa.

Fuusiot

Fuusioituneilla koulutuksen järjestäjillä, mikäli Koskesta

- a) löytyy tieto opiskeluoikeuden alkuperäisestä järjestäjästä, tarkistetaan, onko alkuperäisellä järjestäjällä ollut oikeus ko. tutkinnon järjestämiseen
- b) ei löydy tietoa opiskeluoikeuden alkuperäisestä järjestäjästä, tarkistetaan, onko vähintään yhdellä fuusiota edeltävällä järjestäjällä ollut oikeus ko. tutkinnon järjestämiseen

Hankintakoulutus ja laajennetut oppisopimuskoulutukset

Hankintakoulutuksissa eli sellaisissa opiskeluoikeuksissa, jotka sisältyvät toiseen koulutukseen katsotaan koulutusta käytännössä järjestävän järjestäjän järjestämislupaa. Mikäli koulutusta on hankittu sellaiselta järjestäjältä, jolla ei ole lupaa kyseisen koulutuksen järjestämiseen luokitellaan kyseisestä opiskeluoikeudesta kertyvät opiskelijavuodet ja suoritteet hankkivan järjestäjän luvattomiksi koulutuksiksi tai suoritteiksi.

Yhteisten tutkinnon osien (YTO) hankintakoulutus lukioista katsotaan luvalliseksi. Samoin ammatillisen koulutuksen järjestäjän lukio-opiskeluoikeuteen sisältyvät opiskeluoikeudet.

Vanha tutkintojärjestelmä

Vanhan tutkintojärjestelmä mukaisille tutkinnoille on siirtymäsäännökset. Opiskelijalla on oikeus suorittaa vanhan tutkintojärjestelmän mukaan aloittamansa tutkinto vuoden 2021 loppuun saakka. Perustutkinnoissa vanhan tutkintojärjestelmän mukaista koulutusta on voinut alkaa ennen 1.8.2018 ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ennen 1.1.2019. Jos näitä vanhan tutkintojärjestelmän mukaisia koulutuksia haluttaisiin verrata lupatietoihin, niin vertailu pitäisi tehdä vanhoihin järjestämislupiin. Perustutkinnoissa (pl. oppisopimuskoulutus) luvat olivat pääasiassa vuoden 2002 koulutusalojen mukaan rajattuja. Oppisopimuskoulutuksessa sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa lupia ei oltu rajattu tiettyihin koulutusaloihin tai tutkintoihin. Lupa kattoi kaikki alat ja tutkinnot. Ainakaan tässä vaiheessa vertailua ei uloteta vanhan tutkintojärjestelmän aikaisiin tutkintoihin.

5.5.1 Kustannusryhmien kertoimien ja muiden painokertoimien määrittäminen

Tutkintojen ja muun koulutuksen painokertoimet ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa (1244/2020) ja asetuksessa sen muuttamisesta (905/2021)

Asetuksessa säädetään ammatillisten tutkintojen kustannusryhmistä. Kustannusryhmien painokertoimia ei muutettu edellisvuoden rahoituksen laskennasta. Kerrointen tarkastelu on tehty vuosien 2018 ja 2019 toteutuneilla kustannustiedoilla.

Asetuksen kustannusryhmien painokertoimet ovat:

- 1) 0,78 kustannusryhmä 1;
- 2) 0,97 kustannusryhmä 2;
- 3) 1,07 kustannusryhmä 3;
- 4) 1,46 kustannusryhmä 4;
- 5) 2,25 kustannusryhmä 5.

Tutkintojen sijoittuminen kustannusryhmiin ilmenee laskentaperusteasetuksen liitteestä.

Kustannusryhmien kertoimet on määritelty seurantaryhmittäisistä kustannuksista. Seurantaryhmän kustannukset perustuvat seurantaryhmittäin kerättyihin kustannuksiin ja järjestäjäkohtaisesti kerättyihin seurantaryhmiin jyvitettyihin yhteisiin kustannuksiin, joita ovat esimerkiksi kiinteistö- ja muut yhteiset kustannukset. Kullekin seurantaryhmälle laskettiin keskimääräinen yksikkökustannus ("keskihinta") kokonaiskustannusten ja toteutuneiden opiskeluvuosien perusteella. Kunkin seurantaryhmän toteutuneista keskimääräisistä kustannuksista vähennettiin kunkin seurantaryhmän erityisen tuen opiskelijavuosien tuoman lisärahoituksen suhteellinen osuus. Tämän jälkeen seurantaryhmät ryhmiteltiin keskihinnan mukaiseen järjestykseen ja ryhmiteltiin viiteen tutkintokoulutuksen kustannusryhmään sekä valmentavan koulutuksen kustannusryhmään (valmentava koulutus ja opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot). Kustannusryhmien kertoimet muodostettiin ryhmään sijoitettujen seurantaryhmien keskimääräisistä kustannuksista suhteessa kaikkien koulutusten yksikkökustannukseen. Laskenta tehtiin erikseen vuosien 2018 ja 2019 tietojen perusteella. Mikäli seurantaryhmän kustannusryhmä on noussut tai laskenut vain toisena vuosista 2018 tai 2019, seurantaryhmän kustannusryhmää ei muutettu. Lisäksi kustannusryhmää muutettiin vain yhtä kustannusryhmää ylemmäksi tai alemmaksi.

Asetuksessa säädetään valmentavien koulutusten, tutkintoon johtamattoman muun ammatillisen koulutuksen sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 63 §:ssä tarkoitettujen opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen painokertoimista.

Myös nämä painokertoimet ovat muuttuneet vastaavasti vuosien 2018 ja 2019 kustannustietojen perusteella. Näiden koulutusten painokertoimissa otetaan kustannuserojen lisäksi edelleen huomioon myös se, että niitä ei rahoiteta ollenkaan suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusosuuksissa.

Ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen painokerroin on 1,54.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA) yhdistyi 1.8.2022 lukien uuteen tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen (TUVA), josta lukien VALMA-koulutuksen järjestäminen päättyi. TUVA-koulutuksen painokerroin on 1,54, eli kerroin vastaa VALMA-koulutuksen painokerrointa.

Muuna ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, joka on tutkintoon johtamatonta, tyypillisesti lyhyt kestoista koulutusta. Lisäksi muuna ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta, joka valmistaa ansio- ja liikennelen täjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen tehtäviin. Muun ammatillisen koulutuksen painokerroin on 0,95.

Muuna ammatillisena koulutuksena järjestettävän koulutuksen kertoimen määrittelyssä noudatetaan voimassa olevan asetuksen mukaisen kertoimen määrittelyssä sovellettuja periaatteita. Kerroin vastaa kustannusryhmän 1 painokerrointa ja kertoimen määrittelyssä otetaan huomioon mahdollisuus periä opiskelijamaksuja. Perittävillä opiskelijamaksuilla on tarkoitus kattaa muussa ammatillisessa koulutuksessa keskimäärin 15 prosenttia koulutuksen kustannuksista, joten painokerroin on 85 prosenttia kustannusryhmän 1 painokertoimesta. Lisäksi kertoimen määrittelyssä otettaisiin huomioon se, että muun ammatillisen koulutuksen rahoitus myönnetään kokonaan perusrahoituksena.

Oppimisvalmiuksia tukevien opintojen painokerroin on 1,54. Aiemmassa asetuksessa painokerroin on asetettu kustannusryhmän 2 tasoon ja kerrottu kahdella, koska rahoitus muodostuu pelkästään perusrahoituksesta. Painokerroin on vastannut valmentavan koulutuksen painokerrointa. Vuoden 2018 kustannustietojen perusteella (noin 250 opiskelijavuotta) oppimisvalmiuksia tukevien opintojen keskihinta oli samalla tasolla kuin valmentavan koulutuksen keskihinta ja vuoden 2019 kustannustietojen perusteella (noin 650 opiskelijavuotta) oppimisvalmiuksia tukevien opintojen keskihinta oli alempi kuin valmentavan koulutuksen. Oppimisvalmiuksia tukeviin opintoihin sisältyy erityyppisiä opintoja, joiden kustannusrakenne ei ole yhtenäinen ja opiskelijavuositavallisuus on pieni. Nämä seikat osaltaan vaikeuttavat painokertoimen luotettavaa määrittämistä toteutuneiden kustannusten perusteella. Painokerroin vastaa edelleen valmentavan koulutuksen painokerrointa ja on 1,54.

Tutkintotyyppien ja oppisopimuskoulutuksena järjestettävän koulutuksen painokerroin

Perusrahoituksessa käytettävät tutkintotyyppien painokerroin ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa on 0,93. Suoritusrahoituksessa käytettävistä tutkintotyyppien painokertoimista ammatti- ja erikoisammattitutkinnoiden painokerroin on 0,65. Ammatillisen perustutkinnon painokerroin on 1.

Aiemmassa tutkintotyyppikertoimien määrittelyssä on oletettu, että opiskelijamaksuilla katettaisiin keskimäärin 15 prosenttia kokonaisrahoituksesta. Vuosien 2018 ja 2019 toteutuneiden kustannustietojen perusteella opiskelijamaksujen osuus ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa on kuitenkin ollut vain kuusi prosenttia. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintotyyppikertoimia muutettaessa opiskelijamaksujen osuudeksi oletettiin toteuman mukaisesti kuusi prosenttia.

Suoritusrahoituksessa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen alempi tutkintotyyppikerroin perustuu myös siihen, että aikaisemmin hankitun osaamisen vuoksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa syntyy osaamispisteitä opiskelijavuotta kohden tehokkaammin kuin perustutkinnoissa. Tämän perusteella tutkintotyyppikertoimen kautta tehdään 30 prosentin alennus perustutkintoihin verrattuna.

Majoituksen järjestämisen korotuskertoimet

Majoituksen järjestämisen korotuskertoimet vastaavat vuosien 2018 ja 2019 kustannustietoja seuraavasti.

- ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:ssä tarkoitetun majoituksen järjestämisen korotuskerroin on 0,54.
- sisäoppilaitosmuotoisessa koulutuksessa korotuskerroin on 0,77.
- vaativan erityisen tuen yhteydessä järjestettävän majoituksen korotuskerroin 2,01.

Henkilöstökoulutuksen, työvoimakoulutuksen ja vankilaopetuksen järjestämisen kertoimet

Säännöksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun työvoimakoulutuksen korotuskerroin on ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa 0,09 ja mainitun lain 8 §:ssä tarkoitetussa muussa ammatillisessa koulutuksessa 0,18.

Työvoimakoulutuksen korotuskertoimien käyttö perustuu siihen, että työvoimakoulutuksessa ei voida periä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuja

opiskelijamaksuja, mikä kompensoidaan korotuskertoimella. Työvoimakoulutuksen korotuskerroin pieneni, koska myös tutkintotyyppikertoimessa oletuksena käytetty opiskelijamaksuosuus pieneni.

Oppisopimuskoulutuksella ei ole omaa kerrointa, vaan sitä rahoitetaan samalla painolla kuin muulla tavoinkin järjestettyä koulutusta.

Erityisopetuksen korotuskerroin on pidetty entisessä tasossa. Vaativan erityisen tuen tehtävän korotuskertoimet on asetettu siten, että pelkästään vaativan erityisen tuen koulutusta järjestävien järjestäjien rahoituksen taso kokonaisuutena kerrointen puolesta säilyy entisenä. Rahoituksen taso voi yksittäisen järjestäjän osalta poiketa ylös- tai alaspäin.

Henkilöstökoulutuksen alennuskertoimet on asetettu siten, että rahoituksesta laskennallisesti 50 % on työnantajan osuutta ja 50 % valtionosuusrahoitusta. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa henkilöstökoulutuksen suoritusrahoitus on valtionosuusrahoitusta, joka otetaan huomioon perusrahoituksen kertoimessa. Henkilöstökoulutuksen kertoimet ovat miinusmerkkisiä (sekä tutkintoon johtavan että ei-tutkintoon johtavan) siitä syystä, että henkilöstökoulutus on laskettu täysimääräisesti valtionosuusrahoituksessa mukana olevaksi siinä vaiheessa, kun suoritteet jaetaan kustannusryhmän mukaisiin ryhmiin. Siksi samat opiskelijavuodet vähennetään alennuskertoimella painotettuina, jotta päästään 50/50 % jakoon.

Suoritettuja tutkintoja pohjakoulutuksen perusteella painottavat kertoimet on asetettu siten, että ilman ammatillista pohjakoulutusta (ilman korkeakoulu, ammatillinen yms. tutkintoa) olevien tutkinnot ovat 72 pisteen arvoisia ja ennestään perusasteen jälkeisen tutkinnon (pl. ylioppilastutkinto) omaavien tutkinnot 18 pisteen arvoisia. Pohjakoulutuksen mukaiset painotukset 72 ja 18 on asetettu siten, että niitä käytetään myös siinä vaiheessa, kun rahoitusta kohdennetaan suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden määrän perusteella (vuodesta 2020 alkaen). Tätä porrastusta ei ole tutkinnon osien osaamispisteissä.

Suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ao. tutkinnon ePerusteessa määriteltujen laajuuksien mukaan. Tutkinnon osien osaamispisteistä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla määräytyjen ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaisen tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (630/1998) nojalla määräytyjen ammatillisen perustutkinnon perusteiden vastaavien tutkinnon osien osaamispisteiden perusteella. Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määräytyjen ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen perusteiden mukaisten tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät siten, että ammattitutkintojen osalta luku 150 ja erikoisammattitutkintojen osalta luku 180 jaetaan sillä tutkinnon osien lukumäärällä, joka kyseisen tutkinnon perusteiden muodostumissääntöjen mukaisesti edellytetään tutkinnon suorittamiseksi.

Vaikuttavuusrahoituksen työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen painokertoimet on laskenta-perusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.
- Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole ennen tutkinnon suorittamisen

aloittamista ollut työllinen, painokerroin on 2. Pelkästään tutkinnon osia tai osan suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelu tuli rahoituksen perusteena käytettäväksi ensi kerran varainhoitovuoden 2022 rahoituksessa.

Vaikuttavuusrahoituksen opiskelijapalautteen painokertoimet on laskentaperusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkintokoulutuksen aloittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.
  - Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella kerrottuna luvulla 3.
- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon osia suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.

5.6 Arvonlisäverokorvaus

Yksityisen koulutuksen järjestäjän saama arvonlisäverokorvaus määräytyy kunkin yksityisen järjestäjän Opetushallitukselle vahvistaman viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen toteutuneen arvonlisäverokuluun vuoden 2018 alusta lukien. Korvattava arvonlisäveron perustuvat arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista kustannuksista.

Yksityiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle voidaan lisäksi hakemuksesta myöntää kunnan tai kuntayhtymän ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta korvaus, joka vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

5.7 Ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös

Koulutuksen järjestäjäkohtainen ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös vuodelle 2025 sisältää yhteenvedon käyttökustannuksiin myönnetystä valtionosuudesta eriteltyä perus- ja suoritusrahoitukseen ja vaikuttavuusrahoituksen osioihin sekä arvonlisäverokorvaukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on laskennallista eikä rahoitusta tarkisteta jälkikäteen toteutuman mukaiseksi. Varainhoitovuoden aikana tehtävät lisäsuoritepäätökset ja mahdolliset päätösten oikaisut päivittyvät rahoitusraportille varainhoitovuoden aikana päätösten maksuaikataulun mukaisesti.

Järjestäjäkohtaisen kokonaisrahoituksen määräytyminen on tarkistettavissa koulutusmuodoittain OPH:n Valtionosuudet-yksikön www.sivujen.raportteilta YKSITYISKOHTAINEN LASKELMA KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETYSTÄ VALTIONOSUUDESTA/RAHOITUKSESTA (EUROA) VUODELLE 2025:

[Yksityiskohtainen raportti myönnetystä VOS-rahoituksesta vuodelle 2025](#)

Opetushallinnon tilastopalvelu Vipuseen on lisätty suoritepäätösten rahoitusperustetiedot järjestäjittäin ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteet ja kustannukset osioon. [Rahoitusperusteet ja kustannukset](#) (<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>)

Suoritepäätösraportti:

[Excel Web Access - /fi-fi/Raportit/Ammattillinen koulutus - rahoitusperusteet ja kustannukset - rahoitusperusteet ja myönnetty rahoitus.xlsb](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Seppo Hänninen 029 533 1598.

6 VAPAA SIVISTYSTYÖ

6.1 Rahoitettava toiminta

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat kansalaisopistot, kansanopistot, opintokeskukset, liikunnan koulutuskeskukset ja kesäyliopistot.

Vapaan sivistystyön rahoitus määräytyy vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) ja asetuksen (805/1998) mukaan. Rahoituksen saamisen ehtona on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä ylläpitämislupa, jossa määritellään oppilaitoksen koulutustehtävä ja muut koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Vapaan sivistystyön lain mukainen ylläpitämislupa voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle.

Vuonna 2025 vapaan sivistystyön rahoituksen piirissä olevia oppilaitoksia on yhteensä 289, joista 73 kansanopistoa + Snellman-korkeakoulu, 9 valtakunnallista ja 3 alueellista liikunnan koulutuskeskusta, 173 kansalaisopistoa, 19 kesäyliopistoa ja 11 opintokeskusta.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten järjestämän perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoitus määräytyy kyseessä olevan koulutusmuodon rahoitusperusteiden mukaisesti.

6.2 Vapaan sivistystyön rahoituksen perusteet

Vapaan sivistystyön rahoitus perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiin suoritteiden määriin ja suoritteita vastaaviin yksikköhintoihin. Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa ja yksikköhintapäätökset oppilaitosmuotokohtaisen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella.

Vuoden 2025 keskimääräinen yksikköhinta perustuu vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin jaetuna suoritteisiin. Lisäksi vapaan sivistystyön oppilaitosmuotokohtaisiin keskimääräisiin yksikköhintoihin vaikuttavat indeksitarkistukset ja valtiontalouden säästötoimet. Säästötoimien vuoksi yksikköhintoihin ei ole tehty joka vuosi kustannustason muutoksesta aiheutuvaa indeksitarkistusta.

Vuonna 2018 voimaan tulleen vapaasta sivistystyöstä annetun lain muutoksen mukaan kansanopiston, opintokeskuksen, kansalaisopiston tai kesäyliopiston ylläpitäjälle myönnetään 100 prosentin valtionosuus sellaiseen oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämään koulutukseen, joka on hyväksytty opiskelijan kotoutumissuunnitelmaan. Vuoden 2022 alusta lukien maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus erotettiin oppilaitoksien suoritekiintiöistä omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. Täten kotoutumissuunnitelmaan hyväksytty luku- ja kirjoitustaidon sekä muun kotoutumista edistävän suomen/ruotsin kielen koulutus ei vähennä yleisen vapaan sivistystyön suoritekiintiön määrää. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.

6.3 Kansanopistot

Kansanopistot ovat kokopäiväistä opetusta antavia sisäoppilaitoksia, jotka järjestävät nuorille ja aikuisille omaehtoisia opintoja, edistävät opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia sekä kasvattavat heitä yksilöinä ja yhteiskunnan jäseninä.

Kansanopistojen rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opiskelijaviikkojen määrän ja opiskelijaviikkoa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6.3.1 Yksikköhinnan laskenta

Kansanopistojen vapaan sivistystyön korottamattoman yksikköhinnan pohja-arvo vuonna 2025 on 303,02 euroa /opiskelijaviikko.

Oppilaitoskohtaista yksikköhintaa korotetaan yksikköhinnan pohja-arvon mahdollisten korotusten pohjalta (Valtioneuvoston asetus 805/1998, 3§):

- opistossa majoitettujen opiskelijoiden opiskelijaviikkojen osalta 30 %
- vaikeasti vammaisten opiskelijaviikkojen osalta 97 % kansanopistoille, joiden pääasiallisen koulutustehtävän muodostaa vaikeasti vammaisille järjestettävä koulutus (ns. erityiskansanopistot), ja 32 % kansanopistoille, joiden koulutustehtävään kuuluu osana vaikeasti vammaisille järjestettävä koulutus
- niistä opiskelijaviikoista, jotka osana kansanopiston ylläpitämisluvan mukaista koulutustehtävää ovat työelämän aktiiviseen kansalaisuuteen ja työolojen kehittämiseen tarkoitettua koulutusta tai erityisestä syystä määrättävää muuta erityistä koulutustehtävää, yksikköhintaa korotetaan 26 %

Yksikköhinta lasketaan seuraavasti:

$$(\text{pohja-arvo} \times \text{opiskelijaviikot} + \text{korotus-\%} \times \text{pohja-arvo} \times \text{korotettavat opiskelijaviikot})$$

---

opiskelijaviikot

Opiskelijaviikot otetaan huomioon vuosien 2019, 2022 ja 2023 toteutuneiden opiskelijaviikkojen keskiarvona (johtuen Covid-19 poikkeusoloista). Yksityisen kansanopiston ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 7,14 %:lla (L 632/1998, 13 a §)

6.3.2 Rahoituksen määräytyminen

Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla sille vahvistettu opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrätyllä oppilaitoskohtaisella yksikköhinnalla. Kansanopistoille myönnettävän valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla laske-
tusta valtionosuuden perusteesta (opiskelijaviikot x oppilaitoskohtainen yksikköhinta x 57 %).

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi hakemuksesta myöntää kansanopiston ylläpitäjälle valtionosuutta enemmän kuin 57 %, jos oppilaitoksen luvan mukainen pääasiallinen koulutustehtävä on vaikeasti vammaisille järjestettävä koulutus. Valtionosuuden määrä voi tässä tapauksessa olla enintään 80 %.

Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen sekä kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen valtionosuusprosentti on 100 % (opiskelijaviikot x oppilaitoskohtainen yksikköhinta x 100 %). Näistä tarkemmin myöhemmässä kappaleessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama opiskelijaviikkojen määrä perustuu kyseisen kansanopiston aiempina vuosina toteutuneiden opiskelijaviikkojen määriin sekä valtion talousarviossa jaettavissa olevaan opiskelijaviikkojen kokonaismäärään. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen perusteeksi vahvistamat opiskelijaviikkomäärät määräytyvät 90 prosenttisesti opistokohtaisten kiintiöiden mukaan, jolloin kunkin opiston vuosien 2009–2013 toteutuneiden opiskelijaviikkojen keskiarvo suhteutettiin kaikkien opistojen suoritteiden keskiarvoista yhteenlaskettuun määrään ja rahoitusvuodelle jaettavissa olevien opiskelijaviikkojen tasoon. Opistojen välinen suhteellinen osuus jaettavissa olevista opiskelijaviikoista pysyy vuosittain samana, koska kiintiöiden laskennan perusteena ovat vuodet eivät muutu. Suhteuttaminen tarkoittaa, että lasketaan rahoitusta siten, ettei ylitetä talousarviossa määrättyä suoritemäärä tai rahoitusmäärää.

Rahoituksen perusteeksi vahvistettavien opiskelijaviikkojen määrästä noin 10 % muodostuu ns. liikkuvasta osasta. Vuodelle 2025 opiskelijaviikkojen liikkuva osa lasketaan vuosien 2019, 2022 ja 2023 toteutuneiden opiskelijaviikkojen keskiarvon mukaan suhteutettuna kaikkien opistojen keskiarvoista yhteenlaskettuun määrään noina vuosina ja rahoitusvuodelle jaettavissa olevien opiskelijaviikkojen tasoon.

Jos etäopetuksen antaminen ei ole kansanopiston ylläpitämisluvassa mainittu koulutustehtävä, otetaan oppilaitoksen valtionosuuden perusteena käytettäviä opiskelijaviikkoja laskettaessa etäopetuksen ja työssäoppimisen opiskelijaviikkojen yhteismäärästä huomioon enintään 20 prosenttia oppilaitoksen kaikista toteutuneista lähiopetuksen opiskelijaviikoista. Työssäoppimisen opiskelijaviikoista otetaan kuitenkin aina huomioon enintään 20 prosenttia oppilaitoksen kaikista toteutuneista lähiopetuksen opiskelijaviikoista.

Mikäli opiston kolmen vuoden toteutuneiden opiskelijaviikkojen keskiarvo jää alle myönnettävissä olevan suoritemäärän, opistolle myönnetään korkeintaan keskiarvon mukainen määrä suoritteita. Myönnetty suoritemäärä voi pudota korkeintaan 10 % edellisen vuoden myönnetystä, rahoitusvuoden tasoon suhteutetusta suoritemäärästä.

Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen rahoitus

Vuoden 2022 alusta lukien maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus erotettiin oppilaitoksien suoritekiintiöistä omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. Järjestetty maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytty koulutus ei siten enää vähennä yleisen vapaan sivistystyön suoritekiintiön määrää (912/2021). Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusprosentti on 100 % laskennallisesta perusteesta. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 vahvistetun maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen opiskelijaviikkojen määrän valmistelussa perustana on ollut vuoden 2023 toteutuneet opiskelijaviikot. Toteumasta on vähennetty vuonna 2023 Ukraina-lisärahoituksella jo rahoitetut suoritteet.

Uuden kotoutumislain tullessa voimaan 1.1.2025 vapaan sivistystyön 9 §:ää on muutettu siten, että oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta sata prosenttia vahvistetulle määrälle koulutusta, jonka maahanmuuttaja suorittaa kotoutumissuunnitelman mukaisesti tai enintään vuoden ajan sen voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi koulutuksen on noudatettava aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tai Opetushallituksen suosittamaa vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmaa.

Ukrainasta tulleiden kielikoulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus laskennallisesta perusteesta, mikäli heille on laadittu kotoutumissuunnitelma, johon koulutus on hyväksytty. Vapaan

sivistystyön kotoutumissuunnitelmaan hyväksytylle koulutukselle ei jaeta ennakollista rahoitusta vuodelle 2025, sillä maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus sisältää myös Ukrainasta saapuneille kohdennetun lisärahoituksen. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.

Vapaassa sivistystyössä ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa vahvistettiin miljoonalla eurolla vuoden 2025 rahoituksessa. Lisärahoitusta jaettiin hakemusten perusteella harkinnanvaraisesti.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen rahoitus (Vapaan sivistystyön laki, 7a luku ja 9§)

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus siten, että 57 prosentilla tai 80 prosentilla rahoitettujen suoritteiden valtionosuus korotetaan 100 prosenttiin. Tämän koulutuksen järjestämiseen kansanopiston ylläpitäjälle myönnetään yksikköhintaan oppimateriaalisia, joka on 6,90 euroa/opiskelijaviikko. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa. Mikäli koulutusvolyyymi on talousarvion määrärahaa suurempi, rahoitettavien opiskelijaviikkojen määrää suhteutetaan tasaisesti kaikkien osalta samansuuruisella kertoimella alaspäin, kunnes kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen budjettimäärärahan taso saavutetaan. Suhteutusta ei ole tehty vuoden 2025 rahoituksessa.

Varainhoitovuoden rahoitusta määrättäessä huomioidaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden toteutuneet suoritteet. Vuoden 2025 kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen rahoitus määräytyy vuonna 2023 vapaan sivistystyön lain 7 a luvun mukaisesti järjestetyn koulutuksen toteutuneiden suoritteiden perusteella. Mutta koska on kyseessä uusi kasvussa oleva koulutus, on kuitenkin odotettavissa, että volyymit ja myös järjestäjätahot vaihtelevat lukuvuodesta toiseen. Tästä syystä vuoden 2025 rahoitus on ennakollisesti määrätty siten että 20.9.2024 ilmoitetusta kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opiskelijasta maksetaan 34 opiskelijaviikon mukainen rahoitus. Syyslukukauden osalta rahoitus tarkistetaan vuoden 2025 syyskuun 20. päivän opiskelijamäärätietojen mukaiseksi, joiden osalta rahoituksen perusteena käytetään 17 opiskelijaviikkoa per opiskelija. Kevään 2025 osalta jää voimaan edellisen syksyn 20.9.2024 opiskelijamäärä x 17 opiskelijaviikkoa.

Ylläpitäjän rahoituksen perusteena on kuitenkin vähintään vuoden 2023 toteuman mukainen suorittemäärä. Tämä takaa, että rahoitus ei pienene, vaikka opiskelijamäärät väliaikaisesti laskisivat. Syksyllä 2025 rahoitus tarkistetaan jälleen syyslukukauden osalta.

57 %:lla rahoitettuja suoritteita on syksyllä 2024 ollut mahdollista hakea oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen volyymin kasvattamiseksi ja aloituspaikkojen lisäämiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on varannut myönnettyille lisäsuoritteille rahoitusta täydentämään niiden osuutta 100 prosenttiin. Suoritepäätökset tehtiin valtion talousarvion rajoissa.

[Raportti kansanopistojen yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

6.4 Kansalaisopistot

Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Kansalaisopistojen rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opetustuntien määrän ja opetustuntia kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6.4.1 Yksikköhinnan laskenta

Kansalaisopistojen vapaan sivistystyön keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2025 on 100,48 euroa/opetustunti. Yksityisen kansalaisopiston ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan arvonnalisäveron osalta 3,71 %:lla. (L 632/1998, 13 a §)

6.4.2 Rahoituksen määräytyminen

Kansalaisopiston valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. opistolle vahvistama opetustuntien määrä opetustunnin yksikköhinnalla. Kansalaisopistoille myönnettävän valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta (opetustuntien määrä x yksikköhinta x 57 %).

Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamasta opetustuntien määrästä 90 % perustuu kiintiöön, jolloin jaettavissa olevien opetustuntien opistokohtaiset määrät pysyvät suhteellisesti samansuorisina vuodesta toiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen perusteeksi vahvistamat opetustunnit määräytyvät 90 prosenttisesti opistokohtaisten kiintiöiden mukaan, jolloin kunkin opiston vuosien 2009–2013 toteutuneiden opiskelijaviikkojen keskiarvo suhteutettiin kaikkien opistojen suoritteiden keskiarvoista yhteenlaskettuun määrään ja rahoitusvuodelle jaettavissa olevien opetustuntien tasoon. Opistojen välinen suhteellinen osuus jaettavissa olevista opetustunneista pysyy vuosittain samana, koska kiintiöiden laskennan perusteena olevat vuodet eivät muutu. Suhteuttaminen tarkoittaa, että lasketaan rahoitusta siten, ettei ylitetä talousarviossa määrättyä suoritemäärää tai rahoitusmäärää.

Liikkuva osan perusteella vahvistetaan 10 % opetustunneista. Liikkuvan osan jakosuhteet lasketaan kansalaisopistojen toiminta-alueilla väestöpohjassa tapahtuneiden muutosten perusteella. Väestöpohjan muutoksissa seurataan toiminta-alueiden väestön kokonaismäärää, työttömien määrää, vieraskielisten määrää ja 63 vuotta täyttäneiden määrää. Liikkuvan osan laskennassa väestön kokonaismäärän muutoksen painoarvo on 70 % ja kaikkien muiden kriteereiden muutosten painoarvo on 10 %. Vuonna 2025 väestömuutosten osuus liikkuvassa osassa perustuu viimeisimpiin käytettävissä oleviin Tilastokeskuksen tietoihin, työttömyystilaston osalta vuosien 2011 ja 2022 väliseen muutokseen ja muiden väestötietojen osalta vuosien 2013 ja 2024 väliseen muutokseen.

Mikäli opiston kolmen vuoden toteutuneiden opetustuntien keskiarvo jää alle myönnettävissä olevan suoritemäärän, opistolle myönnetään korkeintaan keskiarvon mukainen määrä suoritteita. Myönnetty suoritemäärä voi pudota korkeintaan 10 % edellisen vuoden myönnetystä, rahoitusvuoden tasoon suhteutetusta suoritemäärästä. Johtuen Covid-19 -poikkeusoloista käytetään vuosien 2019, 2022 ja 2023 toteutuneiden opetustuntien keskiarvoa.

Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen rahoitus

Vuoden 2022 alusta lukien maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus erotetaan oppilaitoksien suoritekiintiöistä omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. Järjestetty kotoutumiskoulutus ei siten enää vähennä yleisen vapaan sivistystyön suoritekiintiön määrää (912/2021). Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusprosentti on 100 % (opetustuntien määrä x yksikköhinta x 100 %). Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 vahvistetun kotoutumiskoulutuksen opetustuntien määrän valmistelussa perustana on ollut vuoden 2023 opetustunnit. Toteumasta on vähennetty vuonna 2023 Ukraina-lisärahoituksella jo rahoitetut suoritteet.

Uuden kotoutumislain tullessa voimaan 1.1.2025 vapaan sivistystyön 9 §:ää on muutettu siten, että oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta sata prosenttia vahvistetulle määrälle koulutusta, jonka maahanmuuttaja suorittaa kotoutumissuunnitelman mukaisesti tai enintään vuoden ajan sen voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi koulutuksen on noudatettava aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tai Opetushallituksen suosittelemaa vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmaa.

Ukrainasta tulleiden kielikoulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus, mikäli heille on laadittu kotoutumissuunnitelma, johon koulutus on hyväksytty. Vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelmaan hyväksytylle koulutukselle ei jaeta ennakollista rahoitusta vuodelle 2025, sillä maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus sisältää myös Ukrainasta saapuneille kohdennetun lisärahoituksen. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.

Vapaassa sivistystyössä ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa vahvistettiin miljoonalla eurolla vuoden 2025 rahoituksessa. Lisärahoitusta jaettiin hakemusten perusteella harkinnanvaraisesti.

[Raportti kansalaisopistojen yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

6.5 Kesäyliopistot

Kesäyliopistot ovat alueellisen koulutustarjonnan oppilaitoksia, joiden toiminnassa painottuvat avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö.

Kesäyliopistojen rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opetustuntien määrän ja opetustuntia kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6.5.1 Yksikköhinnan laskenta

Kesäyliopistojen vapaan sivistystyön yksikköhinta vuonna 2025 on 162,62 euroa/opetustunti. Yksityisen kesäyliopiston ylläpitäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 8,62 %:lla (L 632/1998, 13 a §).

6.5.2 Rahoituksen määräytyminen

Kesäyliopiston vuotuinen valtionosuuden laskennallinen peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. opistolle vahvistama opetustuntien määrä opetustunnin yksikkö hinnalla. Kesäyliopistoille myönnettävän valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta (opetustunnit x oppilaitoskohtainen yksikköhinta x 57 %).

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain 10 §:n mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain valtion talousarvion rajoissa valtionosuuden laskemisen perusteena käytettävän opetustuntien määrän. Rahoituksen ennakoitavuuden parantamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö on vuodesta 2025 lukien päättänyt ottaa käyttöön kesäyliopistoille samankaltainen kiintiöön perustuvan suoritteiden jakamismallin, joka on ollut käytössä kansalaisopistoilla, kansanopistoilla ja opintokeskuksilla vuodesta 2016 lähtien.

Vuodesta 2025 lukien suoritteiden jako perustuu täysimääräisesti jokaiselle kesäyliopistolle määrättyyn kiintiöön, jonka perusteella ylläpitäjä saa joka vuosi saman prosenttiosuuden valtion talousarviossa myönnettävissä olevista opetustunneista. Kiintiöinnin perusteena on käytetty kolmen vuoden toteutuneiden opetustuntien keskiarvoa seuraavasti: vuosi 2023 (100 %), vuosi 2022 (100 %) ja vuosi 2019 (50 %). Vuodet 2020 ja 2021 on jätetty pois pandemian koulutuksen järjestämisen määriin aiheuttamien poikkeavuuksien johdosta. Kiintiöihin on kuitenkin tehty pieni taseus siten, että min-kään ylläpitäjän rahoitettava suoritemäärä ei muutu enempää kuin 10 % suoritejakomallin muutok-sen takia.

Myönnettävät suoritteet tarkastellaan vuosittain OKM:n toimesta siten, että ylläpitäjälle myönnet-tävä suoritemäärä on korkeintaan kolmen vuoden toteutuneiden suoritteiden keskiarvon suuruinen, kuitenkin niin, että myönnetty suoritemäärä voi pudota korkeintaan 10 % edellisen vuoden myön-netystä suoritemäärästä rahoitusvuoden tasoon suhteutetusta suoritemäärästä. Näistä rajoitteista aiheutuvat vapautuvat suoritteet jaetaan muille ylläpitäjille. Vuoden 2025 rahoituksessa kolmen vuoden keskiarvo rakentuu poikkeuksellisesti vuosista 2019, 2022 ja 2023, vastaavalla tavalla kuin muilla oppilaitosmuodoilla.

Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen rahoitus

Vuoden 2022 alusta lukien maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus erotetaan oppilaitoksien suoritekiintiöistä omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. Järjestetty kotoutumiskoulutus ei siten enää vähennä yleisen vapaan sivistystyön suoritekiintiön määrää (912/2021). Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusprosentti on 100 %. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 vahvistetun kotoutumiskoulutuksen opetustuntien määrän val-mistelussa perustana on ollut vuoden 2023 opetustunnit. Toteumasta on vähennetty vuonna 2023 Ukraina-lisärahoituksella jo rahoitetut suoritteet.

Uuden kotoutumislain tullessa voimaan 1.1.2025 vapaan sivistystyön 9 §:ää on muutettu siten, että oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta sata prosenttia vahvistetulle määrälle koulu-tusta, jonka maahanmuuttaja suorittaa kotoutumissuunnitelman mukaisesti tai enintään vuoden ajan sen voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi koulutuksen on noudatettava aikuisten maahanmuut-tajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tai Opetushallituksen suosittelemaa vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmaa.

Ukrainasta tulleiden kielikoulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus, mikäli heille on laadittu kotoutumissuunnitelma, johon koulutus on hyväksytty. Vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelmaan hyväksytylle koulutukselle ei jaeta ennakollista rahoitusta vuodelle 2025, sillä maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus sisältää myös Ukrainasta saapuneille kohdennetun lisärahoituksen. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.

[Raportti kesäyliopistojen yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

6.6 Liikunnan koulutuskeskukset

Liikunnan koulutuskeskukset ovat kokopäiväistä opetusta antavia valtakunnallisia sisäoppilaitoksia tai alueellisia oppilaitoksia, joiden tehtävänä on järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää koulutusta koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta ja valmennustoimintaa.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opiskelijavuorokausien määrän ja opiskelijavuorokautta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opiskelijapäivien määrän ja opiskelijapäivää kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6.6.1 Yksikköhinnan laskenta

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijavuorokauden yksikköhinta lasketaan käyttökustannusten perusteella. Vuonna 2025 arvonlisäveroton yksikköhinta on 90,17 euroa/opiskelijavuorokausi. Yksityisen valtakunnallisen liikunnan koulutuskeskuksen ylläpitäjän arvonlisäverollinen yksikköhinta on 95,63 euroa/opiskelijavuorokausi, jossa korotusta on 6,05 % arvonlisäverottomaan yksikköhintaan (L 632/1998, 13 a §).

6.6.2 Rahoituksen määräytyminen

Valtakunnallisen liikunnan koulutuskeskuksen vuotuinen valtionosuuden laskennallinen peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. liikunnan koulutuskeskukselle vahvistama opiskelijavuorokausien määrä opiskelijavuorokauden yksikköhinnalla.

Liikunnan koulutuskeskuksille myönnettävän valtionosuuden määrä on 65 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta.

Koronapandemiasta johtuen vuodet 2020 ja 2021 ovat olleet poikkeuksellisia liikunnan koulutuskeskusten toiminnan näkökulmasta. Opetus- ja kulttuuriministeriön suoritteiden vahvistaminen on toteutettu siitä lähtökohdasta, ettei koronaepidemiasta johtuvat toiminnan volyymin ja kustannusten pienentyminen vaikuta alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja jakautumiseen.

Vuosien 2022, 2023 ja 2024 suoritepäätösten mukaisesti vuoden 2025 suoritepäätöksessä vuosia 2020 ja 2021 (31.8 saakka) ei huomioida pitkän aikavälin keskiarvoseurannassa

[Raportti liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivien määrän ja opiskelijapäivän yksikköhinnan valtion talousarviossa olevan määrärahan puitteissa. Vuonna 2025 yksikköhinta on 16,60 euroa/opiskelijapäivä. Valtionosuus myönnetään erillisellä opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä.

6.7 Opintokeskukset

Opintokeskukset toimivat valtakunnallisina oppilaitoksina järjestämällä opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa elinikäisen oppimisen, hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi. Opintokeskusten rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistaman opetustuntien määrän ja opetustuntia kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6.7.1 Yksikköhinnan laskenta

Opintokeskusten opintotoiminnan yksikköhinta vuonna 2025 on 173,01 euroa (sis. alv)/opetustunti.

6.7.2 Rahoituksen määräytyminen

Opintokeskusten vuotuinen valtionosuuden laskennallinen peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. opintokeskukselle vahvistama opetustuntien määrä opetustuntin yksikköhinnalla.

Valtionosuus opintokeskuksen ylläpitäjälle on 65 % valtionosuuden laskennallisesta perusteesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa opintokeskusten opetustuntimäärät siten, että opintokeskusten välinen suhteellinen osuus jaettavissa olevista opetustunneista pysyy vuosittain samana. Opintokeskukselle vahvistettavien opetustuntien määrä ei voi kuitenkaan ylittää opintokeskuksen kolmen vuoden toteutuneiden opetustuntien keskiarvoa. Mikäli opintokeskuksen kolmen vuoden toteutuneiden tuntien keskiarvo jää alle myönnettävissä olevan suoritelmäärän, opistolle myönnetään korkeintaan keskiarvon mukainen määrä suoritteita. Mahdollisesti näin vapautuvat tunnit jaetaan muille opintokeskuksille. Johtuen Covid-19 -poikkeusoloista käytetään rahoituksen laskennassa vuosien 2019, 2022 ja 2023 toteutuneiden opetustuntien keskiarvoa. Valtion talousarvioesityksessä määritellään vuosittain jaettavissa olevien valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien enimmäismäärä.

Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen rahoitus

Vuoden 2022 alusta lukien maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus erotetaan oppilaitoksien suoritekiintiöistä omaksi kokonaisuudekseen vapaan sivistystyön rahoitusjärjestelmässä. Järjestetty kotoutumiskoulutus ei siten enää vähennä yleisen vapaan sivistystyön suoritekiintiön määrää (912/2021). Maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusprosentti on 100 %. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 vahvistetun kotoutumiskoulutuksen opetustuntien määrän valmistelussa perustana on ollut vuoden 2023 opetustunnit.

Uuden kotoutumislain tullessa voimaan 1.1.2025 vapaan sivistystyön 9 §:ää on muutettu siten, että oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta sata prosenttia vahvistetulle määrälle koulutusta, jonka maahanmuuttaja suorittaa kotoutumissuunnitelman mukaisesti tai enintään vuoden ajan

sen voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi koulutuksen on noudatettava aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita tai Opetushallituksen suosittelemaa vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen opetussuunnitelmaa.

Ukrainasta tulleiden kielikoulutukseen myönnetään 100 prosentin valtionosuus, mikäli heille on laadittu kotoutumissuunnitelma, johon koulutus on hyväksytty. Vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelmaan hyväksytylle koulutukselle ei jaeta ennakollista rahoitusta vuodelle 2025, sillä maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelmaan hyväksytyn koulutuksen valtionosuusrahoitus sisältää myös Ukrainasta saapuneille kohdennetun lisärahoituksen. Suoritepäätökset tehdään kuitenkin valtion talousarvion rajoissa.

[Raportti opintokeskusten yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Josefina Forsblom 029 533 1625 (kansanopistot ja kansalaisopistot) ja Seppo Hänninen (kesäyliopistot, liikunnan koulutuskeskukset, opintokeskukset) 029 533 1598.

7 TAITEEN PERUSOPETUS

7.1 Rahoitettava toiminta

Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taiteen perusopetuksen yhteydessä voidaan järjestää myös muuta taiteen edistämiseen liittyvää toimintaa (L 633/1998).

Taiteen perusopetusta järjestetään musiikkioppilaitoksissa tai muissa taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa taikka muulla tavoin. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää palvelut myös yhdessä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan.

7.2 Rahoituksen yleiset perusteet ja rahoituksen määräytyminen

7.2.1 Asukasmäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus

Kuntien asukasperusteisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen rahoitus on osa kuntien peruspalvelujen valtionosuutta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö (L 618/2021). Vuoden 2015 alusta kuntien peruspalvelujen tehtäväkohtaiset valtionosuusperusteet yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi, joka sisältää myös taiteen perusopetuksen valtionosuuden. Valtionosuus perustuu kunnan ikäluokittaisiin perushintoihin ja ikäluokkiin kuuluviin kunnan asukkaiden määriin sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin.

7.2.2 Opetustuntimäärän perusteella rahoitettava taiteen perusopetus

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan järjestää taiteen perusopetusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen nojalla taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös valtion oppilaitoksessa. Myös kunnalle voidaan asukasperusteisen rahoituksen lisäksi myöntää opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä oikeus saada opetustuntiperusteista rahoitusta taiteen perusopetukseen. Vuonna 2025 opetustuntiperusteisen valtionosuuden piiriin kuuluvia taiteen perusopetuksen oppilaitoksia on 138. Rahoituksen piirissä olevia taiteenaloja ovat musiikki, tanssi, kuvataide, arkkitehtuuri, käsityö, teatteritaide, sanataide, sirkustaide ja mediataiteet.

Opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksen järjestäjälle vahvistama opetustuntimäärä opetustuntia kohden määrätyllä yksikkö hinnalla (L 1705/2009).

Yksikköhinta on kaikille koulutuksen järjestäjille sama ja se määrätään toteutuneiden kustannusten perusteella. Vuonna 2025 yksikköhinta on 91,69 euroa/opetustunti. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhintaan lisätään arvonlisäveron osuus, joka vuonna 2025 on 2,54 prosenttia yksikkö hinnasta, jolloin yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta vuonna 2025 on 94,02 euroa/opetustunti. Opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen järjestäjälle myönnettävä valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta.

[Raportti taiteen perusopetuksen yksikköhinnoista ja valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Josefina Forsblom 029 533 1625.

8 MUSEOT

8.1 Rahoitettava toiminta

Museotoiminnan tarkoituksena on:

- 1) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen tallentaminen ja säilyttäminen;
- 2) aineistoja ja muita sisältöjä koskevan tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen;
- 3) aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen;
- 4) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen esittäminen ja elämysten tarjoaminen;
- 5) yleisötyö, vuorovaikutus sekä opetuksen ja kasvatuksen edistäminen.

Ammatillisella museolla tarkoitetaan Museolaissa (314/2019) valtion, kunnan tai kuntayhtymän taikka muun yhteisön tai säätiön ylläpitämää sääntömääräisesti museotoimintaa harjoittavaa toimintayksikköä, jolla on kokoelmat, vakituista ammatillista henkilöstöä ja joka on avoinna yleisölle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy valtion talousarvion rajoissa museon valtionosuuteen oikeutuksi. Museotoiminnan valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että (Museolaki 314/2019 5§):

- 1) museon ylläpitäjänä on kunta tai kuntayhtymä taikka sellainen yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu museotoiminnan harjoittaminen tai museon ylläpitäminen;
- 2) museon toiminnalle on taloudelliset edellytykset;
- 3) museota ei ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi;
- 4) museolla on toimintaa ohjaavat säännöt, joissa sen vastuualue on määritelty;
- 5) museolla on kokoelma ja kokoelmapoliittinen ohjelma;
- 6) kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa;
- 7) museo on avoinna yleisölle säännöllisesti, sen toiminta on ympärivuotista ja sen kokoelmat ovat museon käyttäjien tavoitettavissa;
- 8) museon tilat ovat tarkoituksenmukaiset;
- 9) museolla on toiminnasta vastaava päätoiminen johtaja, jolla on virkaan tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, johtamistaito ja tehtävän edellyttämä riittävä perehtyneisyys museon toimialaan ja tehtäviin;
- 10) museolla on vähintään kaksi päätoimisessa palvelussuhteessa työskentelevää museoalan asiantuntijaa, joista toinen voi olla samalla museon johtaja ja joilla on soveltuva korkeakoulututkinto sekä suoritettut museologian perusopinnot;
- 11) museolla on riittävä määrä muuta henkilöstöä;
- 12) museolla on monivuotinen tavoitteita, toimintaa ja taloutta koskeva suunnitelma.

Vuonna 2025 valtionosuuden saavia museoita on 124.

8.2 Yksikköhinnan määräytyminen

Vuoden 2025 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden, jota on korotettu kustannustasonmuutoksen indeksikorjauksella 2022–2025. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012–2019 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 17

571 € (L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama museoiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2025 on 86847 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen museon ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 7,10 %:lla, jolloin arvonlisäverolla korotettu yksikköhinta on 93013 €.

8.3 Rahoituksen määräytyminen

Valtionosuutta saavat museot jaetaan museolaissa perusrahoitusta saaviin museoihin, perusrahoitusta ja alueellista lisärahoitusta saaviin vastuumuseoihin ja perusrahoitusta ja harkinnanvaraista lisärahoitusta saaviin valtakunnallisiin vastuumuseoihin.

Rahoitus käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy museon perusrahoituksessa ja alueellisten vastuumuseotehtävien lisärahoituksessa laitokselle vahvistetun laskennallisen henkilötyövuosien määrän ja laskennallista henkilötyövuotta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

Museon ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin euromäärä, joka saadaan laskelemalla yhteen:

- 1) 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle vahvistettu perusrahoituksen henkilötyövuosimäärä kerrotaan 35 §:n 1 momentissa tarkoitetulla yksikkö hinnalla;
- 2) 85 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle vahvistettu alueellisen vastuumuseotehtävän henkilötyövuosimäärä kerrotaan 35 §:n 1 momentissa tarkoitetulla yksikkö hinnalla;
- 3) 35 b §:ssä tarkoitettu valtakunnalliseen vastuumuseotehtävään myönnetty harkinnanvarainen lisärahoitus.

Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa. Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti siten, että vakinaisen päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Museoiden henkilötyövuosien laskentaan sisältyy myös kiinteistöhenkilökunta. Museoiden valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja.

[Raportti museoiden valtionosuuden laskennallisista perusteista.](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Mikko Rantanen puh. 029 533 1329.

9 ESITTÄVÄ TAIDE

9.1 Rahoitettava toiminta

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää (Laki esittävän taiteen edistämisestä (1082/2020))

hakemuksesta ja esittävän taiteen valtionosuuslautakunnan lausunnon saatuaan valtion talousarvion rajoissa esittävän taiteen toimintayksikön hyväksymisestä valtionosuuteen oikeutetuksi. Päätöksessään hyväksymisestä valtionosuuteen oikeutetuksi ministeriö ottaa huomioon valtionosuuden tarpeellisuuden 3 §:ssä säädetyn tavoitteen kannalta.

Esittävän taiteen toimintayksikön hyväksymistä valtionosuuteen oikeutetuksi voi hakea opetus- ja kulttuuriministeriöltä kolmen vuoden välein opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoittamana hakuaikana.

Edellytyksenä toimintayksikön hyväksymiselle valtionosuuteen oikeutetuksi on, että:

- 1) toimintayksikön toiminta on ammattimaista ja vakinaista ja se harjoittaa säännöllistä ja ympäri- vuotista esitystoimintaa;
- 2) toimintayksikön toimintaa johtava henkilö on päätoiminen ja hänellä on tehtävään soveltuva koulutus, riittävä perehtyneisyys tehtävälleen ja käytännössä osoitettu johtamistaito;
- 3) toimintayksikön taiteellista toimintaa johtaa henkilö, jolla on tehtävään soveltuva koulutus tai riittävä perehtyneisyys tehtävälleen;
- 4) toimintayksiköllä on riittävä määrä muuta alan ammatillista henkilöstöä;
- 5) toimintayksikön ylläpitäjänä on kunta tai kuntayhtymä taikka sellainen yksityinen rekisteröity yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu esittävän taiteen esitystoiminnan harjoittaminen tai esittävän taiteen toimintayksikön ylläpitäminen;
- 6) toiminnalle on riittävät taloudelliset edellytykset;
- 7) toiminnan tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton tavoittelemine;
- 8) toimintayksiköllä on monivuotinen tavoitteita, toimintaa ja taloutta koskeva suunnitelma.

Edellä 1 momentista poiketen toimintayksikkö voidaan hyväksyä valtionosuuteen oikeutetuksi, vaikka taiteellista toimintaa johtaa sama henkilö kuin toimintayksikön toimintaa.

(Laki esittävän taiteen edistämisestä (1082/2020))

Esittävän taiteen toimintayksikkö voidaan hyväksyä valtionosuuteen oikeutetuksi toistaiseksi tai kolmen vuoden määräajaksi. Toimintayksikkö voidaan hyväksyä valtionosuuteen oikeutetuksi toistaiseksi, jos toimintayksikön voidaan arvioida toiminnan laajuus ja toimintaedellytysten vakiintuneisuus huomioon ottaen todennäköisesti täyttävän 4 §:ssä säädetty edellytykset seuraavien kuuden varainhoitovuoden ajan. Valtionosuuteen ovat lisäksi oikeutettuja Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri -nimiset teatterit, jos ne täyttävät 4 §:ssä säädetty edellytykset. Edellytysten täytymisestä päättää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuonna 2025 valtionosuutta saa 69 muun esittävän taiteen toimintayksikön ylläpitäjää (teatteri, tanssi, sirkus) ja 31 musiikin toimintayksikön ylläpitäjää.

9.2 Yksikköhinnan määräytyminen

Muun esittävän taiteen (teatteri, tanssi, sirkus) toimintayksiköt

Vuoden 2025 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden, jota on korotettu kustannustasomuutoksen indeksikorjauksella 2022–2025. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012–2022 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 11525 € (L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama muun esittävän taiteen toimintayksikön yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2025 on 65274 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen muun esittävän taiteen toimintayksikön ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 3,70 %:lla, jolloin yksikköhinta on 67689 €.

Musiikin toimintayksiköt

Vuoden 2025 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden, jota on korotettu kustannustasonmuutoksen indeksikorjauksella 2019–2025. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012–2022 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 11389 € (L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama musiikin toimintayksikön yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2025 on 58566 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen musiikin toimintayksikön ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan 3,14 %:lla, jolloin yksikköhinta on 60405 €.

9.3 Rahoituksen määräytyminen

Esittävän taiteen toimintayksiköiden vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla toimintayksikölle vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä henkilötyövuotta kohden määrätyllä yksikkö hinnalla. Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa.

Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti. Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Esittävän taiteen toimintayksiköiden henkilötyövuosien laskennassa ovat mukana vain varsinaisen toiminnan henkilöstö (kiinteistön ylläpidosta vastaavaa henkilöstöä ei oteta mukaan).

Vahvistaessaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 49 §:n 1 momentin mukaisesti esittävän taiteen toimintayksikön valtionosuuden perusteena käytettävän henkilötyövuosien määrän opetus- ja kulttuuriministeriö ottaa huomioon toimintayksikön toteutuneen henkilötyövuosien määrän kolmen edellisen varainhoitovuoden aikana ja valtionosuuden tarpeellisuuden tämän lain 3 §:ssä säädetyn tavoitteen kannalta.

Yksityiselle esittävän taiteen toimintayksikön ylläpitäjälle myönnettävän valtionosuuden määrä on 37 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta. Jos huomattava osa toimintayksikön toiminnasta on kiertue- tai vierailutoimintaa, lapsille, kielellisille vähemmistöille tai erityisryhmille kohdistuvaa esitystoimintaa taikka jos tähän on muu toimintayksikön toimintaan

liittyvä erityinen kulttuuripoliittinen syy, voi opetus- ja kulttuuriministeriö päättää, että valtionosuus myönnetään osaan toimintayksikön valtionosuuden perusteena olevista henkilötyövuosista korotetun valtionosuusprosentin (60 %) mukaisesti.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri -nimisten teatterien valtionosuus myönnetään kokonaisuudessaan korotetun (60 %) valtionosuusprosentin mukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa toistaiseksi valtionosuuteen oikeutettujen toimintayksiköiden rahoitusta koskevan suunnitelman kuudeksi varainhoitovuodeksi. Suunnitelma sisältää arvion valtionosuuteen oikeutettujen esittävän taiteen toimintayksiköiden valtionosuuden perusteeksi vahvistettavista henkilötyövuosien määrästä ja korotetun valtionosuusprosentin mukaisten henkilötyövuosien määrästä. Niiden toimintayksiköiden osalta, jotka on hyväksytty valtionosuuteen oikeutetuiksi kolmen vuoden määräajaksi, suunnitelma vahvistetaan kuitenkin kolmen varainhoitovuoden ajaksi.

Suunnitelma on lähtökohtana esittävän taiteen toimintayksikön valtionosuuden perusteena olevaa henkilötyövuosimäärää ja korotetun valtionosuusprosentin mukaista henkilötyövuosimäärää vahvistettaessa, jollei valtion talousarviosta, toimintayksikön toteutuneen henkilötyövuosimäärän olennaisesta alentumisesta, korotetun valtionosuusprosentin perusteena olevan toiminnan olennaisesta supistumisesta tai suunnitelman vahvistamisen jälkeen ilmenneestä olosuhteiden muutoksesta muuta johdu.

[Raportti esittävän taiteen toimintayksiköiden valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

9.4 Muu kuin valtionosuusrahoitus

Valtionosuuteen oikeutetun esittävän taiteen toimintayksikön perustamishankkeeseen voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarviossa olevan määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettuihin valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää arpajaislain (1047/2001) 17 §:ssä tarkoitettua rahapeliyhtiön tuottoa.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Mikko Rantanen 029 533 1329.

10 KUNTIEN LIIKUNTATOIMI

10.1 Rahoitettava toiminta

Kunnan liikuntatoiminnasta säädetään liikuntalaissa (390/2015).

Lain 5 §:ssä määritellään kunnan vastuut:

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Edellä tarkoitettujen tehtävien toteuttamisen kunnassa tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Kunnan saama liikuntatoimen valtionosuus tulee käyttää liikuntalain 5 §:n mukaiseen toimintaan.

Vuonna 2025 valtionosuutta liikuntatoimeen saavat kaikki kunnat.

10.2 Valtionosuuden määräytyminen

Kunnan järjestämän liikuntatoimen rahoitus perustuu kunnan asukasmäärään ja asukasta kohden määrättyyn yksikköhintaan (L 1705/2009).

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa yksikköhinnat kunnan asukasta kohden vuosittain valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 ministeriö on vahvistanut liikuntatoimen yksikköhinnaksi 12,00 euroa/asukas.

Myönnettävän valtionosuuden määrä on 29,70 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan asukasta kohden määrättyllä yksikkö hinnalla.

[Raportti kuntien liikuntatoiminnan valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Sirpa Kesti 029 533 1094.

11 KUNTIEN NUORISOTYÖ

11.1 Rahoitettava toiminta

Kunnan nuorisotyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016). Laissa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Kunnille myönnetään valtionosuutta nuorisolain mukaisiin käyttötarkoituksiin.

Vuonna 2025 valtionosuutta nuorisotyöhön saavat kaikki kunnat.

11.2 Valtionosuuden määräytyminen

Kunnan järjestämän nuorisotyön rahoitus perustuu kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrään ja alle 29-vuotiaasta asukasta kohden määrättyyn yksikköhintaan (L 1705/2009).

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa yksikköhinnat kunnan alle 29-vuotiaasta asukasta kohden vuosittain valtion talousarvion rajoissa. Vuodelle 2025 ministeriö on vahvistanut nuorisotyön yksikköhinaksi 15,00 euroa/alle 29-vuotias asukas.

Myönnettävän valtionosuuden määrä on 29,70 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan asukasta kohden määrättyllä yksikkö hinnalla.

[Raportti kuntien nuorisotyön valtionosuuden laskennallisista perusteista](#)

Lisätietoja antaa tarvittaessa Sirpa Kesti 029 533 1094.

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6983-4 (pdf)
ISSN 1798-8969 (pdf)